ఈనాడు

THE LARGEST CIRCULATED TELUGU DAILY

కరీంనగర్ 29-7-2019 సోమవారం సిటీ సంపుటి 45 సంచిక 350

రూ. 6-50. పేజీలు 14+12 www.eenadu.net

Karimnagar, Visakhapatnam, Hyderabad, Vijayawada, Tirupati, Ananthapuramu, Rajamahendravaram, Suryapet, Guntur, Nellore, Srikakulam, Kurnool, Tadepalligudem, Warangal, Kadapa, Nizamabad, Khammam, Ongole, Mahaboobnagar, Chennai, Bengaluru, Mumbai, Delhi

విలువల నేత కన్నుమూత

కేంద్ర మాజీ మంత్రి, ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్ జైపాల్‌రెడ్డి మరణం

- ఈ నెల 20న అనారోగ్యంతో ఆస్పత్రిలో చేరిక
- చికిత్స పొందుతూ తుది శ్వాస విడిచిన తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డ
- ఉపరాష్ట్రపతి, గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి సహా పలువురు ప్రముఖుల నివాళి
- నేడు ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు

కేంద్ర మాజీ మంత్రి జైపాల్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి నివాళులు అర్పిస్తున్న సీఎం కేసీఆర్. చిత్రంలో మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్, తెరాస నేత కేకే తదితరులు

ఆయనో ప్రగతిశీలి... ప్రతిభాశాలి.. తిరుగులేని వాక్పటిమ ఆయన సొంతం.. తన మాటలతో చట్టసభలను ఆకట్టుకున్న దిట్ట.. బోఫోర్స్ గురించి మాట్లాడినా.. అయోధ్య గురించి వాదించినా విమర్శకులు సైతం ఆలోచించుకోవాల్సిందే!

ఇరవైఆరేళ్ల వయసులోనే శాసనసభలో అడుగుపెట్టి.. నాలుగుసార్లు శాసనసభకు.. ఏడుసార్లు పార్లమెంటుకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ప్రజానేత. ప్రసారభారతి చట్టానికి పురుడుపోసి దూరదర్శన్ స్వయంప్రతిపత్తికి కృషిచేసిన దార్శనికుడు. లోక్‌సభ, రాజ్యసభ సమావేశాలను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నామంటే అది ఆయన చొరవే. హైదరాబాద్- విజయవాడ ఆరులేన్ల రహదారికి అంకురార్పణ చేసిందీ ఆయనే. పట్టుదలే ఊతకర్రగా రాజకీయ వైకుంఠపాళిలో నిచ్చెనలెక్కుతూ అంచెలంచెలుగా ఎదిగిన పాలమూరు ముద్దుబిడ్డ సూదిని జైపాల్‌రెడ్డి (77)ఇక లేరు. కేంద్ర, రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో తన కంటూ ప్రత్యేక ముద్ర వేసిన ఆయన శ్వాస సంబంధ సమస్యలతో చికిత్స పొందుతూ ఆది వారం తెల్లవారుజామున కన్నుమూశారు. – 2లో

"నా జీవితమే ఒక పోరాటం.. దీనికి నా అంగవైకల్యమే నిదర్శనం... అయినా నేను వెరవలేదు.. నా వైకల్యాన్నే సవాల్‌గా తీసుకొని మెట్టుమెట్టూ పైకెక్కా"

–జైపాల్‌రెడ్డి

వాక్పటిమకు జై
శోకసంద్రంలో మాడ్గుల
ఆధునిక మెట్రోపై ఆయనదే ముద్ర
ప్రత్యేక కథనాలు 5,6 పేజీల్లో

"జైపాల్‌రెడ్డి అత్యుత్తమ పార్లమెంటేరియన్. ఆయన మృతి దేశానికి తీరని లోటు. ఆయన, కుటుంబ సభ్యులకు నా ప్రగాఢ సంతాపం"

-రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్‌కోవింద్

"జైపాల్‌రెడ్డి ఎన్నో ఏళ్లుగా ప్రజా జీవితంలో ఉన్నారు. గొప్ప వక్తగా, సమర్థుడైన పరిపాలకుడిగా ఆయన్ను ఎంతోమంది గౌరవి స్తారు. ఆయన మృతి పట్ల విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నా"

- ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ

"జైపాల్‌రెడ్డి గొప్ప పండితుడు, మానవతావాది. పలు ప్రభుత్వాల్లో సేవలందించారు. పార్ల మెంటు సభ్యుడిగా దాని గౌరవాన్ని పెంచారు. పార్టీలకతీతంగా ఆయన్ను అందరూ అభిమాని స్తారు. మీడియాతో ఎంతో సౌమ్యంగా వ్యవహరిం చేవారు. ఎల్లప్పుడూ ప్రజాప్రయోజనాల కోసం తపన పడేవారు"

- సోనియాగాంధీ, కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షురాలు

కత్తి ఝుళిపించిన కర్ణాటక స్పీకర్

14మంది అసమ్మతి ఎమ్మెల్యేలపై అనర్హత వేటు

- విప్ ఉల్లంఘించి ప్రభుత్వ పతనానికి కారకులయ్యారని ప్రకటన
- రెండు విడతలుగా వేటుపడిన సభ్యుల సంఖ్య 17
- నేటి విశ్వాస పరీక్షలో భాజపా విజయం ఖాయం!

స్పీకర్ రమేశ్‌కుమార్

ఈనాడు డిజిటల్, బెంగళూరు: కర్ణాటకలో రాజకీయ ప్రకంపనలకు కారణమైన అసమ్మతి ఎమ్మెల్యేలపై స్పీకర్ కె.రమేశ్‌కుమార్ కొరడా ఝుళిపించారు. ప్రజాప్రతినిధుల హక్కులను దుర్వినియోగం చేసినట్లు నిర్ధరిస్తూ 15వ విధానసభ కాలపరిమితి ముగిసేంత వరకు 14 మంది సభ్యులపై అనర్హత వేటు వేశారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 191(2) ప్రకారం కాంగ్రెస్‌కు చెందిన 11 మంది, జేడీఎస్ సభ్యులు ముగ్గురిపై ఈ చర్య తీసుకుంటున్నట్లు ప్రకటించారు. ఆదివారం స్పీకర్ రమేశ్‌కుమార్ తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం సంచలనం రేపింది. వారు ఆయా పార్టీల విప్‌లను ఉల్లంఘించి సభకు గైర్హాజరయ్యారు. ...మిగతా 2లో

జూరాలలో ఆదివారం నాటి పరిస్థితి

నేడు జూరాలకు రానున్న కృష్ణమ్మ

- నారాయణపూర్ నుంచి లక్ష క్యూసెక్కుల వరద
- రేపు జల విద్యుదుత్పత్తి ద్వారా శ్రీశైలానికి విడుదల
- ఎత్తిపోతలకు సిద్ధంగా నెట్టెంపాడు, భీమా, కోయిల్‌సాగర్ ప్రాజెక్టులు

ఈనాడు, హైదరాబాద్, ధరూరు, న్యూస్‌టుడే : కృష్ణమ్మ పరవళ్లు తొక్కుతూ పరిగెత్తుకొస్తోంది. ఆలమట్టిని దాటి నారాయణపూర్ నుంచి దూకుతూ ఇందిరా ప్రియదర్శిని జూరాల ప్రాజెక్టు వైపునకు వెల్లువలా వస్తోంది. ఆదివారం అర్ధరాత్రికి నారాయణపూర్ జలాశయం నుంచి దిగువకు లక్ష క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తున్నారు. భారీగా నీటి విడుదల ఉండటంతో కర్ణాటక, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లోని కృష్ణా పరీవాహకంలోని ప్రజలను అధికారులు ...మిగతా 2లో

నీటి కరవు తీరుతుంది

- సమృద్ధిగా వర్షాలు పడతాయి: సీఎం కేసీఆర్ 3లో

ప్రపంచస్థాయి విద్యాసంస్థలు తప్పనిసరి

'ఈనాడు'తో ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త జగదీష్ ఎన్.సేత్ 14లో

అన్ని జబ్బులకూ ఆరోగ్యశ్రీ

- జాబితాలో లేని వాటికీ చికిత్స
- గిరిజన ఆశ్రమ విద్యార్థులకూ పథకం వర్తింపు
- కుష్ఠు, కిడ్నీ వైఫల్య రోగులకూ పింఛను
- వైద్యారోగ్యశాఖ కీలక నిర్ణయాలు
- త్వరలో ముఖ్యమంత్రి అనుమతితో అమలు
- అవయవ మార్పిడికి ఉచితంగా మందుల పంపిణీ

ఈనాడు – హైదరాబాద్

అనారోగ్యంతో ఆసుపత్రికెళ్తే.. కేవలం ఆరోగ్యశ్రీ పథకం జాబితాలో పేర్కొన్న జబ్బు లేని కారణంగా చికిత్సకు నిరాకరించడం ఇక కుదరదు. ఏ జబ్బుతో ఆసుపత్రికెళ్లినా ఆరోగ్యశ్రీ వర్తించేలా వైద్యారోగ్యశాఖ కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో చదువుతున్న సుమారు లక్ష మంది విద్యార్థులకు ఆరోగ్యశ్రీ కింద చికిత్స అందించాలని నిర్ణయించింది. ఆ ఒప్పందాన్ని గిరిజన సంక్షేమ శాఖతో త్వరలో వైద్యారోగ్య శాఖ కుదుర్చుకోనుంది. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే బోదకాలు, హెచ్‌ఐవీ బాధితులకు పింఛను విధానాన్ని అమలు చేస్తుండగా.. కుష్ఠు, కిడ్నీ వైఫల్య బాధితులకూ పింఛను పథకాన్ని వర్తింప

జేయాలని తాజాగా ప్రతిపాదనలు రూపొందించింది. దీర్ఘకాలం అవస్థలు పడే ఈ బాధితులకు పింఛను అందించడం ద్వారా వారికి ఊరట లభించే అవకాశం ఉందని అభిప్రాయపడింది. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఆమోదంతో త్వరలోనే ...మిగతా 2లో

న్యాయం కోసం వచ్చేవారిని గౌరవించాలి

సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ 5లో

ఇదీ సంగతి!

ఆసరా యథాతథం

- పూర్తిగా బ్యాంకుల ద్వారానే పింఛన్ల చెల్లింపు యోచన విరమణ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఆసరా పింఛన్లు ఇప్పటి మాదిరిగానే తపాలా సిబ్బంది, బ్యాంకుల ద్వారా పంపిణీ కానున్నాయి. పూర్తిగా బ్యాంకుల ద్వారా చెల్లించాలనే ప్రతిపాదనను.. ఆచరణలో ఇబ్బందుల దృష్ట్యా గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ విరమించుకున్నట్లు తెలిసింది. గ్రామాలకు దూరంగా ఉండే బ్యాంకులకు వెళ్లి పింఛన్లు తీసుకోవడం లక్షల మంది వృద్ధులు, దివ్యాంగులకు సులువుకాదనే భావనతో ఈ నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు సమాచారం.

నగరాలు, పట్టణాలు, కొద్దిపాటి గ్రామీణ ప్రాంతాల లబ్ధిదారులు మాత్రమే ప్రస్తుతం బ్యాంకుల ద్వారా పింఛను అందుకుంటున్నారు. మిగతా గ్రామీణ ప్రాంతాల వారందరికీ.. తపాలా సిబ్బందే గ్రామాలకు వెళ్లి పింఛన్లు అందజేస్తున్నారు. బయోమెట్రిక్ పరికరాలను గ్రామాలకు తీసుకెళ్లి.. లబ్ధిదారుల వేలిముద్రలను నమోదు చేసి నగదు ఇస్తున్నారు. ఈ సేవలకుగానూ తపాలాశాఖకు ప్రభుత్వం కొంత కమీషన్ చెల్లిస్తోంది.

ప్రస్తుత విధానంలో సమస్యలు

- తపాలా సిబ్బంది ప్రతి నెలా గ్రామాలకు వెళ్లి పింఛన్లు అందజేయాలంటే ఆర్థిక శాఖ ఎప్పటికప్పుడు ఆర్‌బీఐతో మాట్లాడి నగదును సిద్ధం చేయాల్సి ఉంటుంది. నగదు సమస్యతో ఒక్కోసారి పింఛన్ల చెల్లింపుల్లో జాప్యం అనివార్యమవుతోంది.
- బయోమెట్రిక్ పరికరాలకు గ్రామాల్లో సిగ్నల్ అందకపోవడం, రేఖలు అరిగిపోయి వృద్ధుల వేలిముద్రలను బయోమెట్రిక్ పరికరాలు స్వీకరించకపోవటం వంటి సమస్యలూ ఉన్నాయి.
- వీటిని అధిగమించడానికి పూర్తిగా బ్యాంకుల ద్వారా పింఛన్లు చెల్లించాలనే భావనతో కొద్ది నెలల క్రితం గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ అందరికీ బ్యాంకు ఖాతాలు తెరిచేందుకు ఏర్పాట్లు చేసింది.

వృద్ధుల ఇబ్బందుల దృష్ట్యా

- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ మందికి ఇప్పటికీ బ్యాంకులు, ఏటీఎంలు దూరంగా ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో అందరినీ బ్యాంకులకు మళ్లిస్తే సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతాయని అధికార యంత్రాంగం భావిస్తోంది. ప్రస్తుత విధానమే ఉత్తమమనే నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు తెలిసింది.
- వృద్ధాప్య పింఛను వయోపరిమితిని కుదించటంతో కొత్తగా ఆసరా పరిధిలోకి వచ్చే దాదాపు 7 లక్షల మందిలో గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి కూడా తపాలా సిబ్బంది ద్వారానే పింఛన్లు అందజేయనున్నారు.

రాష్ట్రంలో మొత్తం ఆసరా లబ్ధిదారులు :	39 లక్షలు
బ్యాంకుల ద్వారా పింఛన్లు పొందుతున్నవారు:	44 %
తపాలా సిబ్బంది ద్వారా ఊరిలోనే అందుకుంటున్నవారు:	56 %

జైపాల్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి నివాళులర్పిస్తున్న ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు, భాజపా నేత పెద్దిరెడ్డి, గవర్నర్ నరసింహన్, గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి, యాదవరెడ్డి, కేంద్ర సహాయ మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి, టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు, ఎంపీ ఉత్తమ్‌కుమార్ రెడ్డి, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత జానారెడ్డి.

విలువల నేత కన్నుమూత

ఈనాడు – హైదరాబాద్, జూబ్లీహిల్స్ – న్యూస్‌టుడే

కేంద్ర, రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో తనకంటూ ప్రత్యేక ముద్ర వేసుకున్న ప్రముఖ రాజకీయవేత్త, కేంద్ర మాజీ మంత్రి, ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్, దిగ్గజ నేత, అజాత శత్రువు, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకుడు సూదిని జైపాల్‌రెడ్డి(77) ఇక లేరు. కొద్దిరోజులుగా అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న ఆయన ఆదివారం తెల్లవారుజామున తుది శ్వాస విడిచారు. ఈ నెల 20వ తేదీన తీవ్ర జ్వరంతో హైదరాబాద్ గచ్చిబౌలిలోని ఏషియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ గ్యాస్ట్రో ఎంట్రాలజీ ఆసుపత్రిలో చేరారు. ఆ తర్వాత న్యుమోనియా కారణంగా గుండె, శ్వాస సమస్య ఉత్పన్నమవ్వడంతో ఐసీయూలోకి మార్చారు. అప్పటినుంచి చికిత్స పొందుతూ ఆదివారం తెల్లవారుజామున కన్నుమూసినట్లు కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు.

నల్గొండ జిల్లా చండూరు మండలం నెర్మట గ్రామంలో 1942 జనవరి 16న సూదిని దుర్గారెడ్డి, యశోదమ్మ దంపతులకు జైపాల్‌రెడ్డి జన్మించారు. అదే జిల్లా దేవరకొండలో ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం చేశారు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఎంఏ ఇంగ్లిష్ లిటరేచర్‌లో పట్టా పొందారు. విద్యార్థిదశ నుంచి రాజకీయాల్లో చురుకుగా వ్యవహరించిన ఆయన అంచెలంచెలుగా ఎదిగి కేంద్ర రాజకీయాల్లో తనదైన ముద్ర వేశారు. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలోనూ దిల్లీ కేంద్రంగా క్రియాశీలకంగా వ్యవహరించారు. ఆయనకు భార్య లక్ష్మమ్మ, కుమారులు అరవింద్, ఆనంద్‌లతో పాటు కుమార్తె అరుణ ఉన్నారు.

పలువురు ప్రముఖులు ఆదివారం జూబ్లీహిల్స్‌లోని జైపాల్‌రెడ్డి నివాసానికి వచ్చి ఆయన పార్థివదేహానికి నివాళి అర్పించి కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతి తెలిపారు. ఉప రాష్ట్రపతి ఎం.వెంకయ్యనాయుడు, రాష్ట్ర గవర్నర్ నరసింహన్, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ, ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్‌రావు, డీజీపీ మహేందర్‌రెడ్డి సహా పలువురు ఎంపీలు, ప్రజాప్రతినిధులు, ఎమ్మెల్యేలు, వివిధ పార్టీల నేతలు, ప్రముఖులు నివాళులర్పించారు.

జైపాల్‌రెడ్డి భౌతికకాయం వద్ద విషణ్నవదనంతో ఆయన సతీమణి లక్ష్మమ్మ

ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నివాళి

జైపాల్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నివాళులర్పించారు. జైపాల్‌రెడ్డి నివాసానికి వెళ్లిన ఆయన పుష్పాంజలి ఘటించారు.

మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్, తెరాస నేతలు కె.కేశవరావు, గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి, పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి సీఎం వెంట వచ్చి నివాళులర్పించారు.

పలువురు ఇతర ప్రముఖులు..

జూబ్లీహిల్స్‌లోని జైపాల్ స్వగృహంలో ఆయన పార్థివదేహాన్ని వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన నేతలు సందర్శించి ఘన నివాళులు అర్పించారు. పుదుచ్చేరి ముఖ్యమంత్రి నారాయణస్వామి, కాంగ్రెస్ నేతలు జానారెడ్డి, వి.హనుమంతరావు, పొన్నాల లక్ష్మయ్య, ఎంపీ కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, ఎమ్మెల్యే కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి, రేణుకాచౌదరి, కొండా విశ్వేశ్వర్‌రెడ్డి, జితేందర్‌రెడ్డి, మల్లు రవి, గీతారెడ్డి, మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావు, ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావు, మాజీ ఎంపీ కల్వకుంట్ల కవిత, మాజీ మంత్రులు నాయిని నర్సింహారెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు భాస్కర్‌రావు, సబితా ఇంద్రారెడ్డి, తెరాస నేతలు గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి, బోయినపల్లి వినోద్‌కుమార్, తీగల కృష్ణారెడ్డి, తెదేపా నేతలు కంభంపాటి రాంమోహన్‌రావు, దేవేందర్‌గౌడ్, రావుల చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి, తెజస అధినేత కోదండరాం, భాజపా నేతలు కె.లక్ష్మణ్, బండారు దత్తాత్రేయ, చింతల రామచంద్రారెడ్డి, ఎమ్మెల్సీలు ఎన్.రామచందర్‌రావు, జనసేన నాయకుడు నాదెండ్ల మనోహర్, వామపక్ష నేతలు డి.రాజా, సురవరం సుధాకర్‌రెడ్డి, చాడ వెంకటరెడ్డి, తమ్మినేని వీరభద్రం, వైకాపా ఎంపీ రఘురామకృష్ణంరాజు, దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి నల్లారి కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి, బీసీ సంఘం ఛైర్మన్ రాములు, జాతీయ బీసీ కమిషన్ సభ్యుడు ఆచారి, ఎంఐఎం అధినేత అసదుద్దీన్ ఒవైసీ, బీసీ సంఘం నాయకుడు ఆర్.కృష్ణయ్య, విద్యావేత్త చుక్కా రామయ్య తదితరులు నివాళులు అర్పించారు.

జైపాల్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి 'ఈనాడు' ఎండీ సీహెచ్ కిరణ్ నివాళి అర్పించారు. జైపాల్ నివాసానికి వచ్చిన ఆయన పుష్పాంజలి ఘటించారు. అనంతరం జైపాల్ కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శించి తన ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు.

నేడు గాంధీభవన్‌కు.. అనంతరం అంత్యక్రియలు

దివంగత జైపాల్‌రెడ్డి పార్థివదేహానికి సోమవారం ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు జరుగుతాయి. ఆయన పార్థివదేహాన్ని తొలుత జూబ్లీహిల్స్‌లోని నివాసం నుంచి ఉదయం గాంధీ భవన్‌కు తీసుకెళ్తారు. అక్కడ అభిమానుల సందర్శనార్థం ఉంచుతారు. తర్వాత నెక్లెస్‌రోడ్‌లో పీవీ ఘాట్ సమీపంలో అంత్యక్రియలు నిర్వహిస్తారు.

జైపాల్‌రెడ్డి అంత్యక్రియలకు కాంగ్రెస్ రాజ్యసభా పక్ష నేత గులాంనబీ ఆజాద్ హాజరుకానున్నారు. ఆదివారమిక్కడ కాంగ్రెస్ నేత షబ్బీర్‌అలీ మీడియాకు ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు.

ఇద్దరిదీ ఒకే బెంచీ: ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు

అసెంబ్లీలో ఉన్న సమయంలో తనది, జైపాల్ రెడ్డిది ఒకే బెంచీ అని ఉపరాష్ట్రపతి ఎం.వెంకయ్యనాయుడు గుర్తు చేసుకున్నారు. జైపాల్ పార్థివదేహానికి నివాళి అర్పించిన అనంతరం ఆయన కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శించారు. వారికి తన ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు. అనంతరం ఉపరాష్ట్రపతి మీడియాతో మాట్లాడుతూ జైపాల్‌రెడ్డి తనకు మంచి మిత్రుడంటూ అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. తామిద్దరం ఒకే బెంచీలో రెండుసార్లు కూర్చున్నామన్నారు. ప్రతిపక్షంలో తమవంతు బాధ్యతను నిర్వర్తించామన్నారు. చిన్నతనంలోనే పోలియో బారినపడినా మొక్కవోని దీక్షతో ముందుకు సాగిన జైపాల్ జీవితం యువతకు ఆదర్శనీయమన్నారు. దక్షిణ భారతదేశం నుంచి ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్‌గా గుర్తింపు తెచ్చుకున్నారని, ఆయన మేధాశక్తి, విమర్శనాశైలి, విషయ పరిజ్ఞానం, భాషా ప్రావీణ్యం అద్భుతమని కొనియాడారు. దేశ, జాతీయ, అంతర్జాతీయ రాజకీయ పరిణామాలు, ఆర్థిక, సామాజిక మార్పులపై శాసనసభ, పార్లమెంటులలో ప్రసంగించినా, బహిరంగ సమావేశాల్లో ఉపన్యసించినా తన ప్రత్యేకతను చాటుకునేవారన్నారు. శాసనసభ్యుడిగా, పార్లమెంటు సభ్యుడిగా, కేంద్ర మంత్రిగా రాజకీయాల్లో తనకంటూ ఓ స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నారన్నారు. ఆయన ఆకస్మిక మృతి తనను కలచివేసిందని వెంకయ్యనాయుడు ఆవేదన చెందారు.

గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి సంతాపం

- అంత్యక్రియలు అధికారికంగా నిర్వహించాలని కేసీఆర్ ఆదేశాలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కేంద్ర మాజీ మంత్రి జైపాల్‌రెడ్డి మృతిపై రాష్ట్ర గవర్నర్ నరసింహన్ సంతాపం వ్యక్తం చేశారు. ఆయన గొప్ప పార్లమెంటేరియన్ అని, కేంద్రంలో పలు పదవులను అధిరోహించారని, ప్రజాప్రతినిధిగా ప్రజలకు చక్కటి సేవలందించారని కొనియాడారు. ఆయన మృతి తెలంగాణ రాజకీయాలకు తీరని లోటని అన్నారు. జైపాల్‌రెడ్డి మరణంపై ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్‌గా, కేంద్రమంత్రిగా దేశానికి ఆయన చేసిన సేవలను స్మరించుకున్నారు. అధికార లాంఛనాలతో జైపాల్‌రెడ్డి అంత్యక్రియలు నిర్వహించాలని ఆయన నిర్ణయించారు. ఈ మేరకు ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్కే జోషిని ఆదేశించారు. రాష్ట్రం ఒక రాజకీయ యోధున్ని కోల్పోయిందని తెరాస కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కేటీఆర్ పేర్కొన్నారు. జైపాల్‌రెడ్డి మరణం బాధాకరమని, ఆయన కుటుంబసభ్యులకు సానుభూతి తెలిపారు.

నేటి తరానికి ఆయన ఆదర్శం

నేటితరానికి జైపాల్‌రెడ్డి ఆదర్శం. అధికారంలో ఉన్నా, ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా అందరితో సఖ్యతగా ఉండేవారు. రాజకీయాల్లో ఆయనది చెరగని ముద్ర. చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయే గొప్ప రాజకీయనాయకుడు. తెలంగాణ సాధనలో ఆయన పాత్ర ఎంతో ఉంది. తెలంగాణ ప్రజలు ఆయన్ను ఎన్నటికీ మరువరు.

– కేంద్ర హోంశాఖ సహాయమంత్రి కిషన్‌రెడ్డి

కాంగ్రెస్‌కు తీరని లోటు

జైపాల్‌రెడ్డి మరణం కాంగ్రెస్ పార్టీకి తీరని లోటు. సాధారణ కుటుంబంలో జన్మించి జాతీయ నేతగా ఎదిగిన వ్యక్తి. యావత్ భారత దేశం గర్వపడే నేతగా ఎదిగిన తెలంగాణ ముద్దు బిడ్డ ఆయన.

– టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి

జాతీయ రాజకీయాలకు లోటు

జైపాల్‌రెడ్డి మృతి జాతీయ రాజకీయాలకు తీరని లోటు. ఐకే గుజ్రాల్, మన్మోహన్ సింగ్‌ల మంత్రివర్గాల్లో కేంద్ర మంత్రిగా ప్రజలకు ఆయన విశేష సేవలందించారు.

– కంభంపాటి రామ్మోహన్‌రావు, తెదేపా అధికార ప్రతినిధి

రాజకీయాల్లో ఆయన అజాత శత్రువు

రాష్ట్ర రాజకీయాలతోపాటు దేశ రాజకీయాల్లోనూ జైపాల్ రెడ్డి తనదైన ముద్ర వేశారు. రాజకీయాల్లో ఆయన అజాత శత్రువుగా కొనసాగారు. ఎంత ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్నా ఏమాత్రం బేషజాలు చూపని నిగర్వి ఆయన.

- కళా వెంకట్రావు, తెదేపా ఏపీ అధ్యక్షుడు

తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డ జైపాల్‌రెడ్డి

- పార్టీలకతీతంగా దేశవ్యాప్తంగా ప్రముఖుల నివాళులు

దిల్లీ

కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకుడు ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి (77) మృతి పట్ల పార్టీలకతీతంగా ప్రముఖ నాయకులంతా తమ ప్రగాఢ సానుభూతి వ్యక్తం చేశారు. ఘన నివాళులర్పించారు. విలువలతో ఎన్నడూ రాజీపడని గొప్ప జెంటిల్‌మన్ రాజకీయ నాయకుడు జైపాల్‌రెడ్డి అని దిల్లీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ప్రశంసించారు. "అనుభవశాలియైన పార్లమెంటు సభ్యుడిగా, మాజీ కేంద్రమంత్రిగా, గొప్ప వక్తగా ఆయన అందరికీ గుర్తుండిపోతారు" అని పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతాబెనర్జీ పేర్కొన్నారు. "ఆయన రాసే ప్రతి పదం, మాట్లాడే ప్రతి మాట.. ఆయన ఎంత మేధావో చెప్పకనే చెబుతుండేవి" అని మాజీ ఆర్థికమంత్రి పి.చిదంబరం కొనియాడారు. భాజపా అధ్యక్షుడు అమిత్‌షా, బిహార్ ముఖ్యమంత్రి నీతీశ్‌కుమార్, డీఎంకే అధ్యక్షుడు ఎం.కె.స్టాలిన్, ఎండీఎంకే అధ్యక్షుడు వైకో తదితరులు జైపాల్‌రెడ్డి మృతి పట్ల తమ ప్రగాఢ సంతాపం వ్యక్తం చేశారు.

ఆయన జీవితం ప్రజలకే అంకితం

–రాహుల్‌గాంధీ, కాంగ్రెస్ నాయకుడు

జైపాల్‌రెడ్డి అత్యుత్తమ పార్లమెంటు సభ్యుడు. జీవితాన్ని ప్రజలకే అంకితం చేసిన తెలంగాణ ముద్దు బిడ్డ. ఆయన కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులకు నా ప్రగాఢ సానుభూతి.

ప్రజాస్వామ్యశక్తులకు తీరని లోటు

–సీతారాం ఏచూరి, సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి

నిజాయతీపరుడైన రాజకీయ నాయకుడు. గొప్ప కవిగా, ప్రతిభావంతుడిగా సుప్రసిద్ధుడు. ఆయన మృతి లౌకికవాద ప్రజాస్వామ్యశక్తులకు తీరని లోటు. లౌకికవాదం కోసం నిరంతరం కృషి చేసేవారు.

జాతీయ రాజకీయాలను శాసించారు

–సీహెచ్ విద్యాసాగరరావు, మహారాష్ట్ర గవర్నరు

తెలంగాణ నుంచి పార్లమెంటుకు వెళ్లిన ఎంతో మందిలో అత్యుత్తముడు. రెండు దశాబ్దాలపాటు జాతీయ రాజకీయాలను శాసించారు. ఇద్దరం ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులమే. ఇద్దరి మధ్య సైద్ధాంతిక బేదాభిప్రాయాలున్నా ఆయనంటే నాకెంతో గౌరవం.

అపర మేధావి, విజ్ఞాన ఖని

–మన్మోహన్‌సింగ్, మాజీ ప్రధాని

ఆయన అపర మేధావి, గొప్ప విజ్ఞాన ఖని. 2004 నుంచి 2014 వరకు కేంద్ర మంత్రివర్గంలో సేవలందించారు. ఆయన్ను 'ఫ్రెండ్' అని పిలిచేవాడిని. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు నా ప్రగాఢ సంతాపం వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

నేడు జూరాలకు రానున్న కృష్ణమ్మ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

అప్రమత్తం చేశారు. ఈ ప్రవాహం సోమవారం సాయంత్రానికి లేదంటే రాత్రికి జూరాల జలాశయాన్ని చేరుకోనుంది. ఆలమట్టి జలాశయంలోకి 88 వేల క్యూసెక్కుల ప్రవాహం వస్తుండగా దిగువకు 98 వేల క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తున్నారు. నారాయణపూర్‌కు 1.02 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా ఆదివారం అర్ధరాత్రికి దిగువకు లక్ష క్యూసెక్కులను విడుదల చేశారు.

జూరాల జలాశయంలో ప్రస్తుతం 1.98 టీఎంసీల నీరు ఉంది. 2.88 టీఎంసీలకు చేరుకుంటే ఎత్తిపోతల పథకాలకు నీళ్లు అందుతాయి. ఆ మార్కును చేరుకోగానే నెట్టెంపాడు లిఫ్టుతో ర్యాలంపాడు, గుడ్డెందొడ్డి జలాశయాలకు నీటిని ఎత్తిపోయనున్నారు. కోయిల్‌సాగర్ లిఫ్టుతో పర్దీపూర్, కోయిల్‌సాగర్ జలాశయాలను, భీమా-1 లిఫ్టుతో భూత్పూరు, సంగంబండ, భీమా-2 లిఫ్టుతో ఏనుకుంట, శ్రీరంగాపూర్ జలాశయాలను నింపనున్నారు. దీంతోపాటు జూరాల కుడి, ఎడమ కాల్వలకు నీటిని విడుదల చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు ప్రాజెక్టు ఈఈ శ్రీధర్ 'ఈనాడు'కు తెలిపారు. ఎగువ నుంచి లక్ష క్యూసెక్కుల ప్రవాహం కొనసాగితే జూరాల నుంచి మంగళవారం దిగువకు నీటి విడుదల ప్రారంభించనున్నారు. 48 వేల క్యూసెక్కులను విడుదల చేసి 240 మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేయనున్నారు. దిగువ జూరాల యూనిట్లు కూడా ఉత్పత్తికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ప్రవాహం పెరిగితే ప్రాజెక్టు గేట్లు తెరిచే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడి నుంచి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు నాలుగురోజుల్లో వరద చేరుకునే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

TS GENCO TS SPDCL Sub - Engg. AE JLM
AP గ్రామ AP పట్టణ సచివాలయంలో ఉద్యోగాలు
New Batches : 29-7-2019
SAIMEDHA HYD-DSNR 9492641234

IAS / IPS
ఇంటర్, డిగ్రీ విద్యార్థులకు IAS/IPS శిక్షణ
డైరెక్ట్ IAS శిక్షణ అడ్మిషన్స్ జరుగుతున్నవి
CHALLENGER JUNIOR & DEGREE COLLEGE CIVIL SERVICES ACADEMY MOINABAD, HYDERABAD.
8340960001, 02, 03, 04, 05

కత్తి ఝుళిపించిన కర్ణాటక స్పీకర్

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

గత గురువారం ఇద్దరు కాంగ్రెస్, ఓ స్వతంత్ర శాసనసభ్యుడిని స్పీకర్ అనర్హులుగా ప్రకటించిన విషయం తెలిసిందే. వీరితో కలిపి మొత్తం 17మందిపై అనర్హత వేటు పడింది. ఇదే సమయంలో సోమవారం విశ్వాస పరీక్షను భాజపా సులువుగా గట్టెక్కే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది.

వారి వల్లనే ప్రభుత్వం పతనం: స్పీకర్

'నేను కార్యాలయంలో లేనప్పుడు రాజీనామాలు ఇచ్చి వెళ్లారు. అనంతరం నేరుగా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లి నాపై ఒత్తిడి తెచ్చారు. ముంబయి నుంచి ప్రత్యేక విమానంలో భద్రత నడుమ వచ్చి మళ్లీ రాజీనామాలు సమర్పించారు. విచారణకు హాజరుకావాలని రెండుసార్లు నోటీసులిచ్చినా స్పందించలేదు. కొందరు నగరంలో ఉండి కూడా పార్టీల విప్‌ను ఉల్లంఘిస్తూ సభకు గైర్హాజరయ్యారు. వీరిపై ఆయా పార్టీలు ఫిర్యాదు చేశాయి. వీటిపై విచారణకు హాజరుకావాలని నోటీసులిచ్చినా నాలుగు వారాల గడువు కోరారు. వారికి ఆ అవకాశం ఇవ్వలేదు. గత మంగళవారం సంకీర్ణ ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి విశ్వాస పరీక్షకు ఉద్దేశపూర్వకంగానే గైర్హాజరయ్యారు. వారి వల్లనే ప్రభుత్వం పతనమైంద'ంటూ స్పీకర్ రమేశ్‌కుమార్ తీర్పు సారాంశాన్ని వివరించారు. రాజీనామా ఇవ్వకున్నా శ్రీమంత్ పాటిల్‌పై అనర్హత వేటు వేయటంపై స్పందిస్తూ ఆయన ఆస్పత్రిలో చేరినట్లు చెప్పినా.. వాటి ఆధారాలు సమర్పించలేదని తెలిపారు. పార్టీ ఫిరాయింపుల నిషేధ చట్టాన్ని మరింత బలోపేతం చేసేందుకే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నామని చెప్పారు. ఈ తీర్పు చరిత్రాత్మకమని విపక్షాలు పేర్కొనగా స్పీకర్ ఇచ్చిన ఈ తీర్పు కర్ణాటక రాజకీయాల్లో చీకటి రోజని భాజపా నేతలు ఆరోపించారు. స్పీకర్ తీర్పు పూర్తిగా అసంబద్ధమని, న్యాయస్థానంలో ఒక్క రోజు కూడా నిలవజాలదని ముంబయి నుంచి అసమ్మతి శాసనసభ్యులు పేర్కొన్నారు.

భాజపా 'విశ్వాసం' ఖాయం

కొత్తగా ఏర్పాటైన భాజపా ప్రభుత్వం సోమవారం విశ్వాస పరీక్షను ఎదుర్కోనుంది. 17మందిపై వేటుతో సభలో సభ్యుల సంఖ్య 207కు చేరింది. సభ విశ్వాసం పొందాలంటే 104 మంది సభ్యుల మద్దతు అవసరం. భాజపాకు ఎవరి మద్దతు లేకుండానే 105 మంది బలం ఉంది. విశ్వాసపరీక్షతో పాటు ఆర్థిక బిల్లుపై కూడా సభ ఆమోదం పొందాల్సిన భాజపాకు అడ్డంకులు తొలగినట్లే.

అన్ని జబ్బులకూ ఆరోగ్యశ్రీ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

తాజా నిర్ణయాలను అమల్లోకి తీసుకురానున్నట్లు వైద్యవర్గాలు తెలిపాయి.

జాబితాలో లేని వాటికి కనీస ధర

ఆరోగ్యశ్రీ కింద ప్రస్తుతం సుమారు వెయ్యికి పైగా జబ్బులకు చికిత్స అందిస్తున్నారు. వీటిల్లో సుమారు 200 వరకే దాదాపు 70శాతం చికిత్సలు పొందుతున్నట్లుగా నమోదవుతున్నాయి. ఇప్పటివరకు సుమారు 100 వరకు జబ్బులకు ఒక్కసారి కూడా ఆరోగ్యశ్రీ కింద చికిత్స అందించినట్లుగా గత పదేళ్లలో నమోదవలేదు. ఇలా ఒక్కసారి కూడా చికిత్సకు నమోదవని జబ్బులను ఆరోగ్యశ్రీ పరిధి నుంచి తొలగించాలని వైద్యారోగ్యశాఖ ఉన్నతాధికారులు కొందరు ఇటీవల వైద్యమంత్రి ఈటల రాజేందర్ వద్ద జరిగిన ఉన్నతస్థాయి సమీక్షలో ప్రతిపాదించారు. ఇప్పటికే జాబితాలో పొందుపర్చిన జబ్బులను తొలగిస్తే.. భవిష్యత్‌లో వాటి చికిత్సలు అవసరమైన సందర్భాల్లో రోగులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుందని, ఉన్న జాబితాను కొనసాగిస్తూ అదనంగా జబ్బులను చేర్చే విషయాన్ని పరిశీలించాలని మంత్రి సూచించారు. కొన్నిరకాల జబ్బులకు ఇప్పటికే ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో చికిత్స లభించడం లేదనే అంశం చర్చకొచ్చింది.

- ఉదాహరణకు మూత్రపిండాల వైఫల్యంతో చికిత్సకు వస్తే.. రోగికి అప్పటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా రక్తశుద్ధి (డయాలసిస్) అవసరం లేకపోవచ్చు. ఇప్పుడున్న ఆరోగ్యశ్రీ నిబంధనల ప్రకారం రక్తశుద్ధి చికిత్స పొందితేనే.. ఆ రోగికి ఆరోగ్యశ్రీ వర్తిస్తుంది. మరికొంత కాలం ఆ రోగి రక్తశుద్ధి చికిత్స వరకు తన అనారోగ్యం దిగజారకుండా కాపాడుకోవడానికి సాధారణ మందులు వాడాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఆరోగ్యశ్రీ వర్తింపజేయకపోతే ఆరోగి పరిస్థితి ఏమిటి?
- అలాగే ఛాతీలో నొప్పితో ఆసుపత్రికి వస్తే.. యాంజియోగ్రామ్ చేయాల్సి వస్తుంది. కానీ యాంజియోప్లాస్టీ చేసి స్టెంట్ అప్పుడే వేయాల్సిన పరిస్థితులు అన్నిసార్లూ ఉండవు. ఇలాంటప్పుడు స్టెంట్ వేయలేదు కాబట్టి ఆ రోగికి ఆరోగ్యశ్రీ వర్తించదంటే ఎలా?
- ఈ తరహాలో సుమారు వందకుపైగా రకల జబ్బులు ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి రాకుండా ఉండడంతో రోగులు సొంతంగా తమ జేబుల్లోంచి ఖర్చుపెట్టుకోవాల్సిన దుస్థితులున్నాయి. వైద్యమంత్రి వద్ద భేటీలో ఇంత సవివరంగా ఉన్నతాధికారులు చర్చించారు. చివరకు ఆరోగ్యశ్రీ జాబితాలో లేని జబ్బులకూ ఉచితంగా చికిత్స అందించాలని తీర్మానించారు. అన్నిరకాల జబ్బులనూ ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి చేర్చి, జాబితాలో లేని జబ్బులకు పరిమిత పరిధి మేరకు కనీస ఖరీదును నిర్ణయించాలని ప్రతిపాదించారు.
- ఇప్పటికే ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కింద ఏటా సుమారు రూ.800 కోట్లు ఖర్చవుతుండగా.. జాబితాలో లేని జబ్బులకూ చికిత్స అందించడం ద్వారా అదనంగా మరో రూ.100 కోట్ల వరకూ వ్యయమయ్యే అవకాశముందని అంచనాకు వచ్చారు.
- జాబితాలో లేని జబ్బులకు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కింద చికిత్స అందించే విధానాన్ని తొలుత ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకే వర్తింపజేయాలని సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయానికొచ్చారు.
- ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఆరోగ్యశ్రీ, ఉద్యోగులు, పింఛనుదారులు, పాత్రికేయుల ఆరోగ్య పథకంలో ఎటువంటి చికిత్స చేసినా.. వాటి ధరల్లో కోత పెట్టకుండా మంజూరు చేయాలని కూడా ప్రతిపాదించారు.

అవయవ మార్పిడికి ఉచిత ఔషధాలు

- ఆరోగ్యశ్రీ, ఉద్యోగుల ఆరోగ్య పథకంలో ఇప్పటివరకు మూత్రపిండాల మార్పిడి పొందిన బాధితులకు మాత్రమే జీవితాంతం అవసరమైన ఔషధాలను అందజేస్తుండగా.. ఈ నిబంధనను సడలించి గుండె, కాలేయ మార్పిడి పొందిన రోగులకూ అందజేయనున్నారు.
- ఆరోగ్యశ్రీకి అనుసంధానంగా ఉన్న ఆసుపత్రుల్లో కొన్నేళ్లుగా ఒక్క కేసు కూడా చికిత్స చేయని ఆసుపత్రులుంటే వాటిని తొలగించాలని నిర్ణయించారు.
- ఈ పథకం అమలుకు ముందుకొచ్చే కొత్త ఆసుపత్రులనూ ప్రోత్సహించి, నిబంధనల మేరకున్న ఆసుపత్రులకు ఆరోగ్యశ్రీ సేవలను విస్తరించనున్నారు.
- ప్రస్తుతమున్న వినికిడి యంత్రం ఖరీదు రూ.10వేలుండగా.. దీని స్థానంలో డిజిటల్ వినికిడి యంత్రాన్ని ప్రవేశపెట్టి దానికి రూ.15వేలు చెల్లించనున్నారు.
- ఇక నుంచి ఆరోగ్యశ్రీ కింద వచ్చే చికిత్సలకు కూడా ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి నుంచి చెల్లింపులు నిలిపివేయనున్నారు.
- ఆరోగ్యశ్రీ, ఉద్యోగుల ఆరోగ్య పథకం కింద పేరుకుపోయిన బకాయిల చెల్లింపుల కోసం ట్రస్టు నిల్వ నిధి నుంచి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన రూ.23 కోట్లు మంజూరు. ప్రభుత్వం నుంచి ఆరోగ్యశ్రీ ట్రస్టుకు నిధులు రాగానే తిరిగి సర్దుబాటు.

ఈనాడు 1869 - 2019 మహాత్ముడి 150వ జయంతి వేడుకలు

భాష ఒక అద్దం!

భాష అనేది దాన్ని మాట్లాడే వ్యక్తుల వ్యక్తిత్వాన్నీ, స్వభావాన్నే కాదు.. వాళ్ల అభివృద్ధినీ, ఔన్నత్యాన్ని కూడా కచ్చితంగా ప్రతిబింబిస్తుంది!

– మహాత్మా గాంధీ

గ్రహం అనుగ్రహం

29–7–2019 సోమవారం

శ్రీ వికారి నామ సంవత్సరం దక్షిణాయనం
గ్రీష్మ రుతువు; ఆషాఢ మాసం; బహుళ పక్షం
ద్వాదశి: మ. 2-04 తదుపరి త్రయోదశి
మృగశిర నక్షత్రం: సా. 4-27 తదుపరి ఆరుద్ర
అమృత ఘడియలు: ఉ.7-44 నుంచి 9-19 వరకు
వర్జ్యం: రా. 12-39 నుంచి 2-12 వరకు
దుర్ముహూర్తం: మ. 12-31 నుంచి 1-23 వరకు తిరిగి 3-05 నుంచి 3-57 వరకు
రాహుకాలం: ఉ. 7-30 నుంచి 9-00 వరకు
సూర్యోదయం: ఉ.5-41; సూర్యాస్తమయం: సా.6.31

వాతావరణం

ప్రాంతం	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ
తిరుపతి	34.3	29.3
అనంతపురం	33.6	24.5
నెల్లూరు	33.0	25.0
కడప	32.0	26.0
గుంటూరు	30.1	24.3
నిజామాబాద్	29.7	23.7
విజయవాడ	29.5	25.0
విశాఖపట్నం	28.4	24.4
నల్గొండ	28.4	22.6
ఆదిలాబాద్	28.3	23.2
కరీంనగర్	28.0	23.0
రామగుండం	27.5	24.2
హన్మకొండ	27.5	22.0
మహబూబ్‌నగర్	27.1	23.5
హైదరాబాద్	26.4	23.2
ఖమ్మం	26.0	25.0
మెదక్	26.0	20.0
సూర్యాపేట	24.5	24.0

పెద్దపల్లి జిల్లా గోలివాడలో సుందిళ్ల పంపుహౌస్ హెడ్ రెగ్యులేటర్ ఛాంబర్‌లోకి చేరుతున్న కాళేశ్వరం నీరు ★ భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా చర్ల మండలం తాలిపేరు ప్రాజెక్టులో ఆదివారం సాయంత్రం 21 గేట్లు ఎత్తడంతో గోదావరిలోకి పరుగు తీస్తున్న వరద నీరు

భద్రాద్రిలో పెరుగుతున్న గోదావరి

- బొగత జలపాతానికి పోటెత్తిన వరద
- తాలిపేరు ప్రాజెక్టు 19 గేట్ల ఎత్తివేత

చర్ల, వాజేడు, భద్రాచలం, న్యూస్‌టుడే: నిరంతరాయంగా కురుస్తున్న వర్షాలకు ఉమ్మడి ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రాజెక్టులు పొంగి పొర్లుతున్నాయి. ములుగు జిల్లా వాజేడు మండలంలోని బొగత జలపాతానికి భారీగా వరద నీరు చేరింది. వరద ఉద్ధృతికి జలపాతంలో పర్యాటకుల రక్షణ కోసం ఏర్పాటు చేసిన తీగ కంచె కొట్టుకుపోయింది. జలపాతం సమీపంలోని పిల్లల పార్కులో పర్యాటకుల రోప్‌వే కూలిపోయింది. జలపాతంలో స్నానాలు చేసేందుకు అధికారులు అనుమతించకపోవడంతో పర్యాటకులు నిరుత్సాహానికి గురయ్యారు. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా చర్ల మండలంలోని తాలిపేరు మధ్య తరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టుకు భారీగా వరద నీరు చేరింది. ఆదివారం 21 గేట్లు ఎత్తి 84,000 క్యూసెక్కుల నీటిని దిగువ గోదావరికి విడుదల చేస్తున్నారు. మూడు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాల ప్రభావంతో భద్రాచలం గోదావరికి వరద క్రమంగా పెరుగుతోంది. శనివారం సాయంత్రానికి 12అడుగులకు చేరిన నీటిమట్టం ఆదివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు 15.5 అడుగులు నమోదైంది. ఈనెల మొదటి వారంలో 20 అడుగులు దాటగా ఇప్పుడు ఎడతెరపి లేకుండా వానలు కురుస్తున్నందున 20 అడుగుల వరకు పెరిగే వీలుందని అంచనా. ఇదేమంత ప్రమాదకరం కానప్పటికీ వాతావరణం ఇంకా సాధారణ స్థితికి చేరకపోవడంతో అధికారులు అప్రమత్తమయ్యారు. సెక్టోరియల్ అధికారులు క్షేత్రస్థాయికి వరద సమాచారం చేరవేస్తూ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు. ఇప్పటికే ఎన్డీఆర్ఎఫ్ బృందం ఇక్కడకు చేరుకుని విపత్తుల వేళ సమస్యలను ఎలా ఎదుర్కోవాలో అవగాహన కల్పించింది.

సుందిళ్ల పంప్‌హౌస్‌కు కాళేశ్వరం జలాలు

రామగుండం, మంథని గ్రామీణం, కాళేశ్వరం, న్యూస్‌టుడే: కాళేశ్వరం జలాలు ఆదివారం సాయంత్రం పెద్దపల్లి జిల్లా అంతర్గాం మండలం గోలివాడలోని సుందిళ్ల పంపుహౌస్‌కు చేరాయి. ఇక్కడి నుంచి ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టులోకి ఎత్తిపోతలకు అవసరమైన దాని కంటే ఎక్కువ నీటిమట్టం నమోదైంది. పంపుహౌస్ వద్ద ఉన్న హెడ్ రెగ్యులేటర్ ఛాంబర్‌లో 126.5 మీటర్ల నీటిమట్టం ఉంటే చాలు. కానీ ప్రస్తుతం 128 మీటర్లకు చేరింది. సోమవారం ఉదయం నాటికి అది మరింత పెరగనుంది. హెడ్ రెగ్యులేటర్ గేట్లు పూర్తిగా మూసివేశారు. ఓ వైపు కాళేశ్వరం జలాలు, మరోవైపు ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు దిగువ జలాలు ఎదురెదురుగా ప్రవహిస్తూ ఛాంబర్‌లోకి వచ్చి చేరుతున్నాయి. సాధ్యాసాధ్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని సోమవారం గానీ మంగళవారం నీటిని ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టులోకి ఎత్తిపోసేందుకు అధికారులు నిర్ణయం తీసుకోనున్నారు. మంథని మండలం అన్నారం పంపు హౌస్ నుండి నాలుగు పంపులతో నీటిని నిరంతరం ఎత్తిపోస్తుండడంతో ఆదివారం సాయంత్రానికి సుందిళ్ల బ్యారేజీలో 4.7 టీఎంసీల నీటి నిల్వ ఉంది. బ్యారేజీ నుంచి 27 కిలోమీటర్ల దూరంలోని మంచిర్యాలకు, గోలివాడ వరకు నీరు చేరుకుందని కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ఈఎన్‌సీ వెంకటేశ్వర్లు తెలిపారు. సోమవారం వరకు సుందిళ్ల బ్యారేజీలోకి 5.5 టీఎంసీల వరకు నీరు చేరుకుంటుందన్నారు. అన్నారం బ్యారేజీలోకి ఇప్పటికే 7.7 టీఎంసీల నీరు చేరుకుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. జయశంకర్ జిల్లా కాళేశ్వరం వద్ద రెంట్రోజుల నుంచి గోదావరి నీటి మట్టం పూర్తిగా తగ్గటంతో కన్నెపల్లి పంపుహౌస్ పంపులు అదే క్రమంలో తగ్గుతూ పనిచేస్తున్నాయి. ఆదివారం కేవలం మూడు పంపులను మాత్రమే నడిపారు.

నేడు, రేపు భారీ వర్షాలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో సోమ, మంగళవారాల్లో కొన్ని ప్రాంతాల్లో భారీ నుంచి అతి భారీ వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉందని హైదరాబాద్ వాతావరణ కేంద్రం ఆదివారం తెలిపింది. పశ్చిమ బంగా ప్రాంతంలో ఏర్పడిన అల్పపీడనం బలహీనపడినట్లు వెల్లడించింది. వాయువ్య బంగాళాఖాతం పరిసర ప్రాంతాల్లో ఏర్పడిన ఉపరితల ఆవర్తనం ప్రభావంతో రెండు మూడు రోజుల్లో అల్పపీడనం ఏర్పడే అవకాశాలు ఉన్నట్లు సూచించింది.

ఆదివారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 785 ప్రాంతాల్లో వర్షాలు కురిసినట్లు తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధి ప్రణాళిక సొసైటీ తెలిపింది. గరిష్ఠంగా ఖమ్మం జిల్లా ముదిగొండలో 7.8 సెం.మీ., ములుగు జిల్లా వాజేడు, కన్నాయిగూడెంలలో 6.8, 6.7 సెం.మీ. వర్షం కురిసినట్లు వెల్లడించింది. జయశంకర్ భూపాలపల్లి, మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి, ఆదిలాబాద్, పెద్దపల్లి, ఖమ్మం, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాల్లోని అనేక మండలాల్లో వర్షం కురిసింది.

'కాళేశ్వరం'తో సస్యశ్యామలం

- మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్
- గోదావరిఖనిలో జల జాతర

గోదావరి నదికి హారతి ఇస్తున్న మంత్రి ఈశ్వర్, ఎంపీ వెంకటేష్, ఎమ్మెల్యేలు చందర్, సుమన్

గోదావరిఖని, న్యూస్‌టుడే: కాళేశ్వరం జలాలతో తెలంగాణలోని బీడు భూములు సస్యశ్యామలం అవుతాయని రాష్ట్ర సంక్షేమ శాఖ మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్ అన్నారు. సీఎం కేసీఆర్ ఈ ప్రాజెక్టును మూడేళ్లలో పూర్తి చేసి, దేశానికే గర్వకారణంగా నిలిచారని చెప్పారు. పెద్దపల్లి జిల్లా గోదావరిఖనిలో ఆదివారం నిర్వహించిన జల జాతర కార్యక్రమానికి ఆయన ముఖ్య అతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు. అనంతరం గోదావరి జలాలకు హారతిచ్చి, పూజలు చేశారు. కేసీఆర్ చిత్రపటానికి క్షీరాభిషేకం చేసి, గోదారమ్మకు సారె పెట్టారు. వనభోజనాల కార్యక్రమంలో భోజనాలు వడ్డించారు. పెద్దపల్లి ఎంపీ వెంకటేశ్, చెన్నూరు, రామగుండం, పెద్దపల్లి, మంచిర్యాల ఎమ్మెల్యేలు సుమన్, చందర్, మనోహర్‌రెడ్డి, దివాకర్‌రావు, పెద్దపల్లి జడ్పీ ఛైర్మన్ పుట్ట మధుకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మానవ అక్రమ రవాణాపై యుద్ధం చేయాలి

ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు పిలుపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: మానవ అక్రమ రవాణాకు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వాలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు సంయుక్తంగా పోరాటం చేయాలని ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు పిలుపునిచ్చారు. బాధితులకు న్యాయం జరిగేలా చూడాలని, చిట్టచివరి వ్యక్తిని రక్షించేందుకు కృషిచేయాలని సూచించారు. బాధితులను రక్షించడం, వారికి పునరావాసం కల్పించడంతో లక్ష్యం నెరవేరదని, జనజీవన స్రవంతిలో సాధారణ జీవితం గడిపేలా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. మానవ అక్రమ రవాణా వ్యతిరేక దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ప్రజ్వల స్వచ్ఛంద సంస్థ, మహిళా శిశు సంక్షేమశాఖ ఆధ్వర్యంలో 'ప్రజ్వల' వ్యవస్థాపకురాలు సునీతాకృష్ణన్ రూపొందించిన 'వ్యభిచారం కోసం అక్రమ రవాణాకు గురైన బాధితుల సంరక్షణ గృహాల నిర్వహణ నిబంధన, నియమావళి'ని కేంద్ర మహిళా శిశు సంక్షేమశాఖ సహాయ మంత్రి దేబశ్రీచౌధురి, తెలంగాణ సీఎస్ ఎస్కే జోషి, మహిళా శిశు సంక్షేమశాఖ కార్యదర్శి జగదీశ్వర్‌తో కలిసి హైదరాబాద్‌లో ఆదివారం విడుదల చేశారు. ఈ పుస్తకాన్ని భారతీయ భాషలన్నింటిలోకి తర్జుమా చేయాలని కోరారు. అనంతరం ప్రజ్వల సంస్థకు నెల వేతనాన్ని (రూ.2.8లక్షలు) విరాళంగా అందించారు. ఉపరాష్ట్రపతి మాట్లాడుతూ.. "ప్రతి ఒక్కరు గౌరవంగా జీవించేలా, శ్రమదోపిడిని నిరోధించేలా రాజ్యాంగం హక్కులను ప్రసాదించింది. బాలకార్మిక వ్యవస్థ, మానవ అక్రమ రవాణా ఈ హక్కులను కాలరాసేవి. మరింత కఠిన చట్టాలు చేసి.. పకడ్బందీగా అమలు చేసినపుడే ఇలాంటి నేరాలను తగ్గించొచ్చు" అని వెంకయ్యనాయుడు తెలిపారు.

భారతి సిమెంట్స్ డైరెక్టర్‌కు ఊరట

- వైఎస్ జగన్ అక్రమాస్తుల కేసులో ట్రైబ్యునల్ తీర్పు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అక్రమాస్తుల కేసులో భారతి సిమెంట్స్ డైరెక్టర్ జెల్లా జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికి ఊరట లభించింది. ఈ కేసులో భాగస్వామ్యం ఉందంటూ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) తాత్కాలికంగా జప్తు చేసిన ఆయన ఆస్తులను తిరిగి ఇవ్వాలని అప్పిలేట్ ట్రైబ్యునల్ (దిల్లీ) శుక్రవారం తీర్పునిచ్చింది. జెల్లా జగన్‌మోహనరెడ్డికి జగన్ అక్రమాస్తుల కేసులో ప్రమేయం ఉందనేది ఈడీ అభియోగం. ఆయన ద్వారా కడప జిల్లాలో భారతి సిమెంట్స్ సంస్థ 2037 ఎకరాల మైనింగ్ లీజు పొందిందని, ఇందుకోసం మైనింగ్ చట్టానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించిందని ఈడీ పేర్కొంది. ఇందుకు ప్రతిఫలంగానే అర్హత లేకపోయినా ఆయన్ను భారతి సిమెంట్స్ డైరెక్టర్‌గా తీసుకోవడమే కాకుండా భారీ వేతనాన్ని చెల్లించారని వివరించింది. ఈ క్రమంలో కడప జిల్లా కోడూరు మండలం సెట్టిగుంట గ్రామంలోని రూ.15.22 లక్షల విలువైన 27 ఎకరాల పొలం, మణికొండ ల్యాంకోహిల్స్‌లోని రూ.1.30కోట్ల విలువైన ఇల్లు, మొత్తం రూ.1,45,45,799 విలువైన ఆస్తులను ఈడీ జప్తు చేసింది. దీన్ని సవాలు చేస్తూ జెల్లా జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అప్పిలేట్ ట్రైబ్యునల్‌ను ఆశ్రయించారు. ఆయన వాదనను విన్న ట్రైబ్యునల్ ఈడీ మోపిన అభియోగాలను తిరస్కరించడంతోపాటు జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పేరుపై ఉన్నది నేరపూరిత ఆస్తి కాదని, దాన్ని వెంటనే విడుదల చేయాలని ఆదేశించింది. ఆయనకున్న ఉన్నత సాంకేతిక అర్హతనుబట్టే వేతనం దక్కిందని పేర్కొంది.

ఇండియా సిమెంట్స్ కేసులో...

ఇండియా సిమెంట్స్ కేసులో నిందితులుగా ఉన్న సంస్థలు దాఖలు చేసిన అప్పీల్‌పై విచారణను ఈడీ అప్పిలేట్ ట్రైబ్యునల్ తాత్కాలికంగా వాయిదా వేసింది.

నీటి కరవు తీరుతుంది

- సమృద్ధిగా వర్షాలు పడతాయి
- సమీక్షలో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వచ్చే రెండు నెలలు సమృద్ధిగా వర్షాలు పడతాయని.. తెలంగాణ ఈ ఖరీఫ్‌లో కరవు బారి నుంచి పూర్తిగా బయటపడుతుందని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చెప్పారు. ప్రాజెక్టుల్లోకి భారీగా నీరు చేరుతుందని.. పంటలకు ఢోకా ఉండదనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తంచేశారు. ప్రాజెక్టుల్లోకి నీరు, వర్షాల పరిస్థితిపై ఆదివారం ఆయన తన నివాసంలో సమీక్ష నిర్వహించారు. మంత్రులు, ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు ఇందులో పాల్గొన్నారు. జలాశయాలవారీగా నీటిమట్టాల సమాచారాన్ని ఈ సందర్భంగా సీఎం తీసుకున్నారు. జిల్లాలవారీగా వర్షాల స్థితిగతులపై ఆరా తీశారు. గత మూడు రోజులుగా వర్షాలు బాగా పడుతున్నాయని, ఇదే ఒరవడి కొనసాగితే సగటు వర్షపాతాన్ని అధిగమిస్తామని సీఎం చెప్పారు. ప్రాజెక్టుల్లోకి నీరు చేరడం ఆశాజనకంగా ఉందన్నారు. కాళేశ్వరంలోకి భారీగా నీరు చేరుతోందని. మేడిగడ్డ, సుందిళ్ల, అన్నారం బ్యారేజీల్లోకి ఇప్పటికే 20 టీఎంసీలకుపైగా వచ్చాయని వివరించారు. వర్షాలు పడి ప్రాజెక్టుల్లో నీరు చేరి అన్నదాతల కష్టాలు తొలగిపోతాయన్నారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు రాకతో తెలంగాణకు గొప్ప భరోసా లభించిందని, తొలి ఏడాదే ఆ ప్రాజెక్టు విలువ అందరికీ తెలిసిందని సీఎం అభిప్రాయపడ్డారు. కాళేశ్వరం మాదిరే ఇకపై పాలమూరు-రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టుపై దృష్టిసారిస్తామని, ఈ ప్రాజెక్టు పనులు శరవేగంగా సాగేలా చర్యలు తీసుకుంటామని సీఎం చెప్పారు.

శాసనసభ, సచివాలయ నిర్మాణాలపై..

కొత్త సచివాలయం, శాసనసభ నిర్మాణం గురించి సీఎం ఆదివారం సమావేశంలో చర్చించినట్లు తెలిసింది. సచివాలయ కొత్త నమూనాలను ఆయన పరిశీలించారని సమాచారం. సచివాలయం తరలింపు ఏర్పాట్ల గురించీ సమాచారం తీసుకున్నారు. సత్వరమే శాసనసభ నుంచి శాఖల తరలింపు పనులు చేపట్టాలని ఆదేశించారు.

నెలకు రూ.130 కోట్ల వడ్డీ భారం

- 'లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్'తో డిస్కంలపై పెరగనున్న ఆర్థికభారం
- ప్రస్తుతం నెలకు రూ.1200 కోట్ల వరకు లోటు
- నిరంతర కరెంటు సరఫరాకు ఇక ప్రభుత్వ నిధులే శరణ్యం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: నిరంతరం(24 గంటలూ)గా కరెంటు సరఫరా చేయాలంటే విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ(డిస్కం)లు మరింత ఆర్థిక భారాన్ని మోయకతప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. విద్యుత్ కొనుగోలు చేయాలంటే ముందుగా బ్యాంకులో సొమ్ము డిపాజిట్ చేసి లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్(ఎల్‌సీ) తీసుకుని విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రా(జెన్‌కో)లకు ఇవ్వాలని డిస్కంలకు కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ నిబంధన పెట్టిన సంగతి తెలిసిందే. దీనిని వచ్చే నెల 1నుంచి అమలుచేయాలంటే తక్షణం రూ.1339.65 కోట్లను బ్యాంకులో డిస్కంలు డిపాజిట్‌చేయాల్సి ఉంటుందని తాజా అంచనా. ఈ సొమ్మును బ్యాంకులో డిపాజిట్ రూపంలో పెట్టడం వల్ల దీనిపై 11శాతం వడ్డీ చొప్పున రూ.130.50 కోట్ల వరకు డిస్కంలకు భారం పడుతుందని ఆ వర్గాలు తెలిపాయి. ఎల్‌సీ నిబంధనను విద్యుత్ ఇంజినీర్ల సంఘాలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో తెలంగాణ డిస్కంలపై పడే అదనపు ఆర్థికభారం పట్ల అధికార వర్గాలు ఆందోళన చెందుతున్నాయి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలోని రెండు డిస్కంల నెలవారీ ఆదాయ, వ్యయాల మధ్య రూ.1200 కోట్ల వరకు లోటు ఉంటోంది. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, పథకాలకు కరెంటుసరఫరా చేసినందుకు విద్యుత్ బిల్లులు ఎవరూ చెల్లించడం లేదు. ఇప్పటికే ఈ బిల్లుల బకాయిల భారం రూ.5 వేల కోట్లకు పైగా ఉంది. దీనికితోడు ఈ నెల నుంచి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ఎత్తిపోతల పంపులకు అదనంగా విద్యుత్తును సరఫరా చేయాల్సి వస్తోంది. ఈ కరెంటు బిల్లులన్నీ ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వ శాఖలన్నీ డిస్కంలకు చెల్లిస్తే ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు. కానీ అత్యధికశాతం ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు సంబంధించి ఏళ్ల తరబడి కరెంటు బిల్లు కట్టడం లేదు. ఈ నేపథ్యంలో డిస్కంల ఆర్థికలోటు అంతకంతకూ విస్తరిస్తోంది. విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రాల నుంచి కరెంటును డిస్కంలు కొని ప్రజలకు సరఫరా చేస్తాయి. ఇలా కొన్న తేదీనుంచి 60 రోజుల్లోగా సొమ్మును విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రాలకు చెల్లించాలి. ఈ చెల్లింపుల్లో తీవ్ర జాప్యం చేస్తున్నారని వచ్చేనెల 1 నుంచి ముందుగా బ్యాంకులో సొమ్ము డిపాజిట్ చేసి దానికి ఎల్‌సీ తీసుకుని విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రాలకు ఇవ్వాలని కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ కొత్త నిబంధన పెట్టింది. ఈ నిబంధన ప్రకారం రూ.1339.65 కోట్లను అప్పుగా తీసుకుంటే డిస్కంలపై ఆర్థికభారం పడుతుందని విద్యుత్ ఇంజినీర్లు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వమే పూర్తిగా నిధులను ముందుగాఇవ్వాలని డిస్కంలు కోరుతున్నాయి. ఈ నిధులు సర్దుబాటు కాకపోతే కరెంటును విద్యుత్కేంద్రాలు ఇవ్వవు. వాటినుంచి కరెంటు తీసుకోకున్నా స్థిర ఛార్జీ రూపంలో సొమ్మును డిస్కంలు చెల్లించాలి. పైగా విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందం(పీపీఏ) ప్రకారం రోజూ నిర్ణీత విద్యుత్‌ను తీసుకోనందుకు డిస్కంలకు జరిమానా వేస్తామని ఎల్‌సీ మార్గదర్శకాల్లో కేంద్రం స్పష్టం చేసింది.

ఏఆర్ఆర్‌కు సెప్టెంబరు 30 వరకు గడువు

విద్యుత్ ఛార్జీల పెంపునకు ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరాని(2019-20)కి సంబంధించిన 'వార్షిక ఆదాయ అవసరాల'(ఏఆర్ఆర్) నివేదికను డిస్కంలు 2018 నవంబరులోగా 'విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి'(ఈఆర్‌సీ)కి ఇవ్వాలి. కానీ గత నవంబరులో అసెంబ్లీ ఎన్నికల కారణంగా ఇవ్వలేదు. ఈ నివేదికను సెప్టెంబరు 30లోగా ఈఆర్‌సీకిస్తామని డిస్కంలు గడువు అడిగాయి. ఈ నివేదిక ఇవ్వనందున ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి ఛార్జీల సవరణ ఏమీ జరగలేదు. దీనివల్ల ఆదాయం పెరగక డిస్కంలు ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాయని, ప్రభుత్వం రాయితీ నిధులు బడ్జెట్‌లో పెంచుతుందని అధికారులు ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో వచ్చేనెల 1నుంచి ఎల్‌సీ నిబంధన రావడం డిస్కంలకు మరింత ఆర్థిక భారంగా మారింది.

ప్రతి నీటి చుక్క విలువైనది

సీఆర్‌పీఎఫ్ పతాక దినోత్సవంలో గవర్నర్ నరసింహన్

5కే పరుగులో పాల్గొన్న గవర్నర్ నరసింహన్

ఖైరతాబాద్, న్యూస్‌టుడే: నీటి పొదుపులో ప్రతి ఒక్కరూ భాగస్వాములు కావాలని, భూగర్భ జలాలను పెంచే బాధ్యత ప్రజలందరిపై ఉందని గవర్నర్ నరసింహన్ అన్నారు. ధరిత్రిపై పడిన ప్రతి నీటి చుక్క విలువైనదని, సంరక్షించుకోవడం ఎంతో ప్రధానమన్నారు. సీఆర్‌పీఎఫ్ 81వ పతాక దినోత్సవం సందర్భంగా ఆదివారం ఉదయం హైదరాబాద్ నెక్లెస్ రోడ్డులో 'సేవ్ వాటర్ - సేవ్ ఎర్త్' నినాదంతో 5కే పరుగు నిర్వహించారు. జెండా ఊపి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిన గవర్నర్.. సీఆర్‌పీఎఫ్ జవాన్లతో కలిసి కొంతదూరం పరుగులో పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమంలోమాజీ డీజీపీ దుర్గాప్రసాద్, సీఆర్‌పీఎఫ్ ఐజీ ఏఆర్‌కే నాయక్, డీఐజీపీలు వినోద్ విజయ్, రఘురామ్, పీపీ పోలే, పెద్ద సంఖ్యలో జవాన్లు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా జవాన్లు నిర్వహించిన సంగీత కవాతు, సైనిక విన్యాసాలు ఆకట్టుకున్నాయి.

శునకం పాలు.. కోడి మురిపాలు

కుక్క పిల్లలపై రెక్కలు చాచి కూర్చున్న కోడిపెట్ట

జాతి విభేదాల పట్టింపు మచ్చుకైనా కానరాని చిత్రాలివి. సాధారణంగా కోడి కనిపిస్తే కుక్క వెంటపడి తరుముతుంది. మెదక్ జిల్లా హత్నూర మండలం నాగారం గ్రామంలోని ఓ కోడి, కుక్క మాత్రం తమ జాతి లక్షణాలకు భిన్నంగా ప్రవర్తిస్తూ అందరినీ ఆశ్చర్యానికి గురి చేస్తున్నాయి. నాగారం ఎంపీటీసీ మాజీ సభ్యుడు మస్కూరి ఆగమయ్య తన వ్యవసాయ క్షేత్రంలో కుక్క, కోడిని పెంచుతున్నారు. కోడి దాదాపు 20 గుడ్లను పెట్టగా ఎప్పటికప్పుడు వారు తీసేసుకున్నారు. ఆ కోడి కుడుత కూసేందుకు (పొదిగేందుకు) తన నివాస స్థలిలో గుడ్లు లేవు. ఆయన పెంచుకుంటున్న కుక్క.. కోడి గుడి (కోడి నివసించే గూడు)లోకి వెళ్లి ఐదు పిల్లలను ఈనింది. అప్పటి నుంచి కుక్క తన పిల్లలకు పాలు ఇస్తున్నంతసేపు.. కోడి అక్కడే కాపలాగా ఉంటుంది. తల్లి కుక్క ఏమీ అనడం లేదు. అది వెళ్లిపోగానే కుక్క పిల్లలను తన రెక్కల కింద పొదుగుతున్నట్టుగా కప్పేసి కూర్చుంటోంది. పిల్లల దగ్గరికి ఎవరు వచ్చినా తల్లి కుక్కలాగే కోడి కూడా వెంబడిస్తోంది. అవి అన్యోన్యంగా ఉంటున్నాయి. ఇది చూపరులకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యాన్ని గొల్పుతోంది.

– న్యూస్‌టుడే, హత్నూర

ఎస్వీబీసీ ఛైర్మన్‌గా పృథ్వీరాజ్ బాధ్యతల స్వీకరణ

తిరుమల, న్యూస్‌టుడే: శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తి ఛానల్(ఎస్వీబీసీ) ఛైర్మన్‌గా, డైరెక్టరుగా పృథ్వీరాజ్ బాలిరెడ్డి ఆదివారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అంతకు ముందు ఆయన స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. అనంతరం తిరుపతిలోని ఎస్వీబీసీ కార్యాలయానికి చేరుకొని బాధ్యతలు స్వీకరిస్తూ దస్త్రంపై సంతకం చేశారు.

ఆ ఎల్‌వోసీల వివరాలు చెప్పలేం: సీబీఐ

దిల్లీ: బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలను భారీగా దగా చేసిన కేసుల్లో నిందితులను పట్టుకునేందుకు 2014, 2019లో ఎన్ని 'లుక్ అవుట్ సర్క్యులర్'(ఎల్‌వోసీ)లను జారీ చేసిందనే వివరాలు వెల్లడించడానికి సీబీఐ నిరాకరించింది. అంతేకాదు, సదరు ఎల్‌వోసీలు జారీ అయిన తర్వాత సంబంధిత అధికారుల నుంచి తమకు అందిన వివరాలను వెల్లడించడానికి కూడా సీబీఐ తిరస్కరించింది. ఈ వివరాలను వెల్లడిస్తే అది ఆయా కేసుల్లో దర్యాప్తును ప్రభావితం చేసే ప్రమాదం ఉందని పేర్కొంది. పుణెకు చెందిన విహార్ దుర్వే అనే కార్యకర్త ఆర్‌టీఐ కింద అడిగిన ప్రశ్నపై సీబీఐ ఇలా స్పందించింది.

DOON BUSINESS SCHOOL-GROUP
(SCHOOL OF AGRI & ALLIED SCIENCES)
Dehradun - A Safe, Beautiful, Cosmopolitan Student City
B.Sc Agri./B.Sc Forestry Rs.39,000 per sem
M.Sc Agri. Rs.36,000 per sem
Affiliated to Sri Dev Suman University
A State Govt. University of Uttarakhand, Approved by UGC
Lowest Fees, Boys & Girls Hostel Inside Campus - Rs.75,000 p.y.
No Capitation, Direct Admission on the basis of merit of class XII marks.
Upto 100% Scholarships for Meritorious Students
For Details Call 8630008578, 8954738728

LOVELY PROFESSIONAL UNIVERSITY ThinkBIG
Transforming Education Transforming India
ADMISSION TO INDIA'S LARGEST UNIVERSITY* IS CLOSING IN NEXT 3 DAYS
LAST DATE OF ADMISSION 31st JULY 2019
For details, refer university website www.lpu.in
*In terms of number of students on a single campus

Meet our Counsellors in Andhra Pradesh	Time: 10 AM to 7 PM	Toll Free: 1800-102-4428
HYDERABAD	#2/2A, Ameer Estate, Near S.R. Nagar, BusStand	29-31 July
VIJAYAWADA	#40-1-60, 1st Floor, Chand Imprea, Beside Yes Bank, Benz Circle	29-31 July
RAJAHMUNDRY	La Hospin Hotel, Pushkarghat Road, Opp 3 Town Police Station	29-31 July

LOVELY PROFESSIONAL UNIVERSITY (LPU) SUNDAY OPEN
Jalandhar-Delhi G.T. Road, Phagwara, Punjab | SMS LPU to 53030
admissions@lpu.co.in | Toll Free: 1800-102-4428

CHAITANYA BHARATHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY (CBIT)(A)
(Affiliated to Osmania University and Accredited by NBA (AICTE) & NAAC, UGC)
Chaitanya Bharathi P.O., CBIT Campus, Kokapet Village, Ranga Reddy District, Hyderabad – 500 075.
MAHATMA GANDHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY (MGIT)
(Affiliated to JNTUH, Accredited by NBA (AICTE) & NAAC, UGC)
Chaitanya Bharathi P.O., MGIT Campus, Kokapet Village, Ranga Reddy District, Hyderabad – 500 075.
Mobile: 70321-67024; 72070-03276; 70956-37893
Notification for SPOT ADMISSIONS for leftover seats under B-CATEGORY B.E/B.TECH. First Year for the Academic Year 2019-20
Seats are available under B-Category (Management Quota) in CBIT & MGIT in the following branches:

S. No.	Name of the College	Branches	Date of Spot Admission	Reporting Time
1.	CBIT	PRODUCTION, CHEMICAL & BIO-TECHNOLOGY	30.07.2019 (Tuesday)	09:00 AM to 11:00 AM
2.	MGIT	ELECTRICAL AND ELECTRONICS (EEE), MECHANICAL, CIVIL & METALLURGY AND MATERIAL TECHNOLOGY (MMT)	31.07.2019 (Wednesday)	09:00 AM to 11:00 AM

Venue : Chaitanya Bharathi Educational Society, H.No: 3-5-925/2B, Keshava Memorial High School lane, Narayanaguda, Hyderabad – 29.
The candidates who are desirous of admission can attend the spot admission with all necessary original certificates. The candidates may please note that those who had earlier applied for admission under B-Category (Management Quota) and also such of those candidates/students who had not applied earlier for admission into B-Category (Management Quota) are both eligible to attend this spot admission. Such of those candidates who wish to apply for Bio-Technology course in CBIT may please note that the eligibility criteria not only includes 10+2 MPC candidates but also such candidates who have completed their 10+2 BiPC with exemption from having completing the bridge course in mathematics. For tuition fee and other details please visit the respective college websites www.cbit.ac.in and www.mgit.ac.in. Candidates who are admitted in this spot admission will not be permitted for cancellation.
Date: 28-07-2019, Place: Hyderabad.
Sd/- PRESIDENT, CBIT. SECRETARY & CORRESPONDENT, MGIT.

ఈనాడు

స్వచ్ఛరవాణాపై తొందరపాటు

గతంలో బొగ్గుతో నడిచే రైళ్లను ధూమశకటాలుగా వ్యవహరించేవారు. ఆ రోజులు పోతేనేం- శిలాజ ఇంధనాలతో నడిచే దాదాపు పాతిక కోట్ల వాహనాలు విషధూమ శకటాలై దేశవ్యాప్తంగా వాయు కాలుష్య తీవ్రత పెంచి ప్రజారోగ్యానికి చేస్తున్న చెరుపు ఇంతా అంతా కాదు. ప్రమాదకర కర్బన ఉద్గారాల్లో రోడ్డురవాణా రంగమే రెండో స్థానంలో ఉన్న నేపథ్యంలో- స్వచ్ఛరవాణాకు వీలుగా విద్యుత్ వాహన వినియోగాన్ని పెంచేందుకు కేంద్రప్రభుత్వం వడివడిగా పలు నిర్ణయాలు తీసుకొంటోంది. విద్యుత్ వాహనా(ఈవీ)లపై వస్తుసేవల పన్నును 12 నుంచి అయిదు శాతానికి తగ్గిస్తూ జీఎస్టీ మండలి చేసిన నిర్ణయంతో- ఎలెక్ట్రిక్ కార్లు రూ.50 వేల నుంచి లక్షన్నర దాకా, ద్విచక్ర వాహనాలు రూ.8000 దాకా ధర తగ్గనున్నాయి. ఈవీల కోసం ఉపయోగించే ఛార్జర్లు, ఛార్జింగ్ కేంద్రాలపై కూడా వసేప అయిదు శాతానికి కుదింపు, మొన్నటి బడ్జెట్లో విద్యుత్ వాహన కొనుగోలు రుణంపై చెల్లించే వడ్డీలో లక్షన్నర వరకు ఆదాయ పన్ను నుంచి అదనపు మినహాయింపు వంటివి- కాలుష్యకారక వాహనాలకు క్రమేణా చెల్లుకొట్టాలన్న సర్కారు స్థిర సంకల్పానికి నిదర్శనగా నిలుస్తున్నాయి. ఈవీలకు అవసరమైన మౌలిక వసతుల కల్పన తదితరాల కోసం 'ఫేమ్' పథకం మలిదశ కింద కేంద్రం పది వేలకోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకించింది. అంతటితో ఆగకుండా పదిహేనేళ్లు పైబడిన వాహనాల వినియోగాన్ని నియంత్రించేందుకు పలు ఆంక్షలనూ కొత్తగా ప్రతిపాదిస్తోంది. 2018-19లోనే 40 లక్షలకు పైగా పెట్రోలు డీజిల్‌తో నడిచే కార్లు, వాణిజ్య వాహనాలు, 13 లక్షల త్రిచక్ర, రెండు కోట్ల 40 లక్షల ద్విచక్ర వాహనాలు కొత్తగా రోడ్డెక్కిన దేశం మనది. కాలుష్యాన్ని నియంత్రించడం, ఇంధన భద్రతను పెంచుకోవడం, ఉద్యోగాల సృష్టి లక్ష్యంగా ఈవీ విధానాన్ని కొత్తపుంతలు తొక్కించనున్నట్లు నీతి ఆయోగ్ చెబుతున్నా- రోడ్డు రవాణా రంగంలో మార్పులు సాకారం కావాలంటే అటు తయారీదారుల్ని, ఇటు వినియోగదారుల్నీ కలుపుకొని పోయేలా పటిష్ఠ వ్యూహనిర్మాణం సాగాలి!

గాలి నాణ్యతపరంగా మొత్తం 180 దేశాల్లో 178వ స్థానంలో ఈసురోమంటున్న ఇండియాలో ప్రపంచంలోనే అత్యంత కాలుష్య భరిత నగరాల్లో 14 పోగుపడ్డాయి. ప్రజారవాణా వ్యవస్థ పెద్దగా అక్కరకు రాని దేశంలో ప్రైవేటు వాహనాల వినియోగం ఏటికేడు జాంబవంతుడి అంగలు వేసుకొంటూ పోవడం, ఆ గిరాకీ తట్టుకోవడానికి ఏటా లక్షల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి పెట్రో దిగుమతులు సాగించడం, దానివల్ల కాలుష్యభూతం జడలు విరబోసుకొని జనారోగ్యాన్ని కబళించడం- ఇదో విషవలయంలా మారిపోయింది. దాన్ని ఛేదించి ఆరోగ్యకర రోడ్డురవాణా వ్యవస్థను నిర్మించాలనడంలో మరోమాట లేకపోయినా- విధానాల్లో నిలకడలేమి వాహన తయారీదారుల్ని, వినియోగదారుల్ని ఒక్కతీరుగా ఆందోళనపరుస్తోంది! వాహన కాలుష్య ఉద్గారాల్ని అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా తెచ్చేందుకు భారత్ స్టేజ్-6 వచ్చే ఏప్రిల్‌నుంచి అమలులోకి వస్తుందని కేంద్రం ప్రకటించింది. అందుకు అనుగుణంగా వాహనాల తయారీకి పరిశ్రమ వర్గాలు వేలకోట్లు వ్యయీకరిస్తే, సమున్నత నాణ్యతగల ఇంధనం తయారీకి వీలుగా చమురు శుద్ధి కర్మాగారాల ఉన్నతీకరణకే దాదాపు రూ.30 వేలకోట్లు ఖర్చు అయింది. ఈ దశలో విద్యుత్ వాహనాల వినియోగం పెంచడానికి కేంద్రం యుద్ధప్రాతిపదికన కదులుతుంటే, నీతి ఆయోగ్ ప్రతిపాదన మరింత కలకలం రేపుతోంది. 2023నాటికి శిలాజ ఇంధనాలతో నడిచే ఆటోలు, మరి రెండేళ్లకు స్కూటర్లు, మోటార్ సైకిళ్ల స్థానే విద్యుత్ వాహనాల తయారీ పట్టాలకెక్కాలన్న సూచన అది. దేశీయంగా రోడ్లపై 2030 నాటికి నూరుశాతం విద్యుత్ వాహనాలే ఉండాలన్న సర్కారీ ప్రకటన ఆచరణ సాధ్యం కానిదని భారత వాహన తయారీదారుల సంఘం రెండేళ్లనాడే తోసిపుచ్చింది. ఈ దశలో- మంచి చెయ్యడమే కాదు, మంచిగానూ చెయ్యాలన్న బాపూజీ ప్రబోధమే మోదీ సర్కారుకు శిరోధార్యం కావాలి!

ఆరేళ్ల క్రితం ప్రారంభించిన జాతీయ విద్యుత్ మొబిలిటీ మిషన్ పథకం- 2020 నాటికి 60-70 లక్షల విద్యుత్ వాహన విక్రయాలతో పాతిక లక్షల టన్నుల శిలాజ ఇంధనం ఆదా చెయ్యగల అవకాశాల్ని ప్రస్తావించింది. అది సాకారమై ఉంటే వచ్చే ఏడాదికల్లా కర్బన ఉద్గారాల్లో ఒకటిన్నర శాతం తగ్గుదలా కళ్లకు కట్టేది. వాస్తవ లక్ష్యంలో పదోవంతుకు అటూఇటూగా ఉన్న విద్యుత్ వాహన విక్రయాల్ని రెండు దశల్లో ఉన్నతీకరించడానికి ఎన్‌డీఏ సర్కారు వ్యూహాత్మకంగా కదులుతోంది. 2025 సంవత్సరం నుంచి 150 సీసీ లోపు ద్వి, త్రిచక్ర వాహనాల్ని విద్యుత్ వాహనాలుగా మార్చాలని, 2030 నుంచి దేశంలో ప్రయాణికుల వాహనాలన్నీ విద్యుత్‌వే అమ్మేలా చూడాలనీ నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తోంది. కేంద్రం ప్రణాళిక సక్రమంగా అమలైతే 2030నాటికి 37 శాతం కర్బన ఉద్గారాల కట్టడి సాధ్యపడుతుందని, దాదాపు నాలుగులక్షల కోట్ల రూపాయల చమురు బిల్లు ఆదా అవుతుందన్న అంచనాలు ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాయనడంలో సందేహం లేదు. కానీ, ద్విచక్ర వాహనాల ధరలో 70 శాతం దాకా, కార్ల తయారీ వ్యయంలో 50 శాతం బ్యాటరీకే వెచ్చించాలని, నేడు ఛార్జింగ్ కేంద్రాల సంఖ్య అయిదు వందలలోపే ఉందన్న వివరాలు- బాలారిష్టాల తీవ్రతను చాటుతున్నాయి. లిథియం, సోడియం, సిలికాన్ బ్యాటరీలపై విస్తృత పరిశోధనలు సాగాల్సి ఉందని నీతిఆయోగ్ చెబుతోంది. గుర్రం ముందు బండి కట్టినట్లున్న సర్కారీ దూకుడు- పాత వాహనాల వినియోగం పెనుభారమయ్యే రీతిలో పలురకాల వడ్డనలకు తెరతీస్తోంది. బడుగు జనావళికి బతుకు తెరువుగా ఉన్న పాతవాహనాల్ని ఉన్నట్టుండి రద్దుల పద్దులో చేరిస్తే వారేమైపోవాలి? విద్యుత్ వాహన వినిమయాన్ని పెంచడంలో చైనా, ఐరోపా దేశాల బాటన నడవాలనుకోవడంలో తప్పులేకున్నా, స్థానికాంశాలను విస్మరించడం- నేలవిడిచి సాముగానే విపరిణమిస్తుంది!

వాతావరణంలో బొగ్గు పులుసు వాయువు (కార్బన్‌డయాక్సైడ్) మొన్న మే 11నాడు మొదటిసారి 415 పీపీఎం (పది లక్షల్లో కణాల సంఖ్య) దాటింది. 30 లక్షల సంవత్సరాల్లో ఎన్నడూ నమోదుకాని ప్రమాదకర స్థాయి ఇది. 1900లో 300 పీపీఎం నమోదైన తరవాత 2016నాటికి కాని 400 పీపీఎం స్థాయి నమోదు కాలేదు. కానీ, కేవలం మూడేళ్ల వ్యవధిలోనే ఏకంగా 15 పీపీఎంలు అదనంగా చేరడం మానవాళికి ముంచుకొస్తున్న ముప్పునకు నిదర్శనం. జీవులు సహజ వాతావరణంలో మనగలగడానికి బొగ్గు పులుసు వాయువు 350 పీపీఎం దాటరాదు. మరోవైపు వాతావరణం క్రమం తప్పుతోంది. వర్షకాలంలోనూ వేసవి మాదిరే ఎండలు ఉంటున్నాయి. సరైన వానలే లేవు. వర్షాభావంతో తెలుగు రాష్ట్రాలు సతమతమవుతుంటే, ముంబయి నగరాన్ని వరదలు ముంచెత్తాయి. బిహార్, అసోమ్ రాష్ట్రాలూ వరదల బారినపడ్డాయి. ఇదే సమయంలో అమెరికా, ఐరోపా దేశాల్లో రికార్డు స్థాయిలో వేసవి ఉష్ణోగ్రతలు నమోదవుతున్నాయి. జూన్ 2019ని అధికారికంగా 'అత్యంత వేడైన జూన్ నెల'గా ప్రకటించారు. ఈ పరిణామాలన్నీ అతి వాతావరణ (ఎక్స్‌ట్రీం వెదర్) సంక్షోభాలకు ప్రమాద ఘంటికలు.

ముంచుకొచ్చిన మహోపద్రవం

పట్టని శాస్త్రవేత్తల హెచ్చరికలు

కర్బన ఉద్గారాలకు హరితగృహవాయు లక్షణాలు ఉన్నాయని 160 ఏళ్ల క్రితమే జాన్ టిండాల్ అనే శాస్త్రవేత్త ప్రయోగపూర్వకంగా నిరూపించారు. 1896లో స్వాంటే అర్హీనియస్ అనే స్వీడిష్ శాస్త్రవేత్త లెక్కలువేసి గాలిలో కర్బనం రెట్టింపు అయితే భూ ఉష్ణోగ్రతలు 1.5 నుంచి నాలుగు డిగ్రీల మధ్య పెరుగుతాయని హెచ్చరించారు. గాలిలో కర్బనాన్ని విశ్లేషించడం 1958లో మొదలైంది. 1965నాటికి గాలిలో కర్బన మోతాదు సమాచారం సమకూరింది. దాని ఆధారంగానే శాస్త్రవేత్తలు అమెరికా అధ్యక్షుడికి నివేదిక సమర్పించారు. '50 కోట్ల సంవత్సరాలుగా భూగర్భంలో పోగుపడిన శిలాజ ఇంధనాలను పారిశ్రామిక అవసరాలు, నాగరికత కోసమంటూ మానవాళి వేగంగా వెలికితీస్తోంది. శిలాజ ఇంధన వాడకం వల్ల 2000 సంవత్సరం నాటికి గాలిలో బొగ్గుపులుసు వాయువు 25 శాతం మేర పెచ్చరిల్లుతుంది. ఉష్ణోగ్రతల్లో గణనీయమైన మార్పులకు ఇది కారణమవుతుంది. అప్పుడు జరగబోయే మార్పులను పరిమాణాత్మకంగా ముందస్తుగా అంచనా వేయడం కుదరదు. వాతావరణ గణిత నమూనాల్లో పురోగతితో, పెద్ద కంప్యూటర్ల సహాయంతో రెండు, మూడేళ్లలో ముందస్తు అంచనాలు సాధ్యం కావచ్చు' అని అప్పటి నివేదికలోనే అధ్యక్షుడి శాస్త్ర సలహాదారులు స్పష్టీకరించారు. మొదటగా బొగ్గు పులుసు వాయువు గాఢతను కొలవాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించి వారు మౌనాలోవాలో పరిశోధనశాల నిర్మించారు. గాలి నమూనాలు నిత్యం సేకరించి గాఢత సమాచారాన్ని రోజర్ రెవిల్, చార్లెస్ డేవిడ్ కీలింగ్ అనే శాస్త్రవేత్తలు నమోదు చేయడం ప్రారంభించారు. 1988లో జేమ్స్ హాన్సెన్ అమెరికా కాంగ్రెస్‌కు వాస్తవ పరిస్థితిని వివరిస్తూ భూతాపం మొదలైందని ప్రమాద ఘంటిక మోగించారు. నివారణ చర్యలు వెంటనే చేపట్టాలనీ హితవు పలికారు. అయినా కర్బన ఉద్గారాలు పెరుగుతూనే వచ్చాయి. ఇప్పుడు గాలిలో వున్న బొగ్గుపులుసు వాయువులో 50 శాతంపైగా ఆయన హెచ్చరిక తరవాత వెల్లువెత్తినదే. గాలిలో కర్బన ప్రభావం గురించి శాస్త్రవేత్తల హెచ్చరికలను పెడచెవిన పెట్టినందువల్ల ఎదురవుతున్న దుష్పరిణామాలను ప్రపంచ మానవాళి ఇప్పుడు ఎదుర్కొంటోంది. సాధారణ వాతావరణం కనుమరుగై 'అతి వాతావరణ' సంక్షోభ స్థితి ఇప్పుడు ప్రపంచానికి పెను సవాలు విసరుతోంది. 2034 నాటికి చెన్నై, ముంబయి లాంటి తీరనగరాల్లో సాధారణ వాతావరణం కనుమరుగై ముందెన్నడూ ఎరుగని వాతావరణం వచ్చేస్తుందని కామిలో మోర బృందం పరిశోధనలు చెబుతున్నాయి. భూమి మొత్తంగా వేడెక్కుతోంది. కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రతలూ పెరుగుతున్నాయి. 2019 జులై 25 నాటికి ముందు 365 రోజుల్లో ప్రపంచ

> ➠ అధికమవుతున్న భూ ఉష్ణోగ్రతలు
> ➠ వాతావరణంలో విపరీత మార్పులు

వ్యాప్తంగా కొలుస్తున్న రోజువారీ ఉష్ణోగ్రతలను పరిశీలించి అమెరికా ప్రభుత్వ సంస్థ ఎన్‌ఓఏఏ తయారు చేసిన పట్టిక ప్రకారం 35,847 కొత్త గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత రికార్డులు నమోదయ్యాయి. 2017లో 10,632 కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రతల రికార్డులు చెరిగిపోయాయి. అదే సంవత్సరం 36,305 గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రతల రికార్డులూ బద్దలయ్యాయి. ఉష్ణోగ్రతల సమాచారాన్ని పరిశీలించిన సంస్థలు కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత రికార్డుల సంఖ్య తగ్గుతూ వస్తోందని, గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత రికార్డుల సంఖ్య పెరుగుతోందని తెలిపాయి. రెండు వేల సంవత్సరాల్లో ఎన్నడూ లేని విధంగా భూమి వేగంగా వేడెక్కుతున్న విషయాన్ని రాఫెల్ నియుకామ్ బృందం ఇటీవలే మానవాళి ముందు ఆవిష్కరించింది. కొలమానం లేని కాలంనాటి సమాచారాన్ని చెట్ల కాండ వలయాలు, సరస్సుల అడుగున బురదలో చిక్కిన పుప్పొడి, గుహల నుంచి సేకరించిన నమూనాల ద్వారా అధ్యయనం చేశారు. దీన్ని 'ప్రాక్సీ డాటా' అంటారు. మానవాళి విచ్చలవిడిగా విడుదల చేస్తున్న కర్బన ఉద్గారాలే భూతాపం పెచ్చరిల్లడానికి కారణమన్నది నిర్వివాదం. ఉద్గారాలను నియంత్రించకుండా ఇప్పటి ఉష్ణోగ్రతలను, అతి వాతావరణాన్ని సహజస్థాయికి మార్చలేం. వాతావరణ మార్పులకు మనిషి ఎంచుకున్న అభివృద్ధి విధానాలే కారణమని శాస్త్రవేత్తలు కుండ బద్దలుకొట్టి చెబుతున్నా, పారిశ్రామిక శక్తులు, వారి కనుసన్నల్లో నడిచే ప్రభుత్వాలు- వాతావరణ మార్పులు సహజమేనని, అవి తిరిగి మామూలు స్థితికి వస్తాయంటూ విడ్డూర వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి!

వాతావరణ మార్పుల వల్ల అతివృష్టి ఉదంతాలు మనదేశంలో తరచూ నమోదవుతున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా విస్తార వానలు కురవడం అరుదవుతోంది. కొన్నిచోట్ల అతివృష్టి నమోదవుతున్న ఘటనలు కొన్నేళ్లలో మూడు రెట్లు పెరిగాయని గణాంకాలు చాటుతున్నాయి. వరద ఘటనలు మాత్రం అదేస్థాయిలో ఉండటం లేదు. ఆయా ప్రాంతాల భౌతిక, పరివాహక స్థితిగతులు, ఆయకట్టు విస్తీర్ణం, చెట్టుచేమలను బట్టి వర్షపు నీరు ఎంతగా వరదగా మారుతుందో నిర్ణయమవుతుంది. అందువల్ల అతివృష్టి ఒక్కటే వరదల రాకను, స్థాయిని నిర్ణయించదు. మధ్య భారతంలో అతివృష్టి సంఘటనలు మూడు రెట్లు అధికమైనా, 1950-2015 మధ్య జూన్-సెప్టెంబరు కాలంలో సగటున వర్షపాతం 10శాతం తగ్గింది. కొన్నిచోట్ల అది 20-30 శాతంగా ఉంది. రోజులో 150 మీమీ కంటే ఎక్కువ వర్షపాతం ఉన్న ఘటనలు 75శాతం పెరిగాయి. వరదల వల్ల ప్రపంచం ఏటా మూడు వేలకోట్ల డాలర్లు నష్టపోతుంటే, అందులో భారత్ వాటా పది శాతం (300 కోట్ల డాలర్లు)గా ఉంది.

పేదలే ప్రధాన బాధితులు

దిల్లీలోని 'సెంటర్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ ఎన్విరాన్‌మెంట్' అధ్యయనాలు సైతం వాతావరణ మార్పు ప్రభావం దేశంలో అధికంగా ఉన్న చేదు వాస్తవాలను ఆవిష్కరిస్తున్నాయి. 1901-2017 మధ్యకాలంలో నమోదైన ఉష్ణోగ్రతలను పరిశీలించి ఫలితాలను ఆ సంస్థ ప్రకటించింది. 2000 సంవత్సరంనాటితో పోలిస్తే ప్రస్తుతం 1.2 డిగ్రీల మేర అధిక ఉష్ణోగ్రతలు దేశ ప్రజలను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నవైనాన్ని తాజా గణాంకాలు చాటుతున్నాయి. వర్షకాలం మినహాయించి మిగిలిన తొమ్మిది నెలల్లో ఉష్ణోగ్రతలు 1.5 డిగ్రీలు అధికంగా ఉంటున్నాయి. శీతకాల ఉష్ణోగ్రతలు రెండు డిగ్రీలు అధికమయ్యాయి. 2016-17 శీతకాలంలో ఉష్ణోగ్రత పెరుగుదల 2.95 డిగ్రీలుగా ఉంది. దేశంలో వాతావరణ మార్పు ప్రభావం తీవ్రతను ఈ ఉష్ణోగ్రతల పెరుగుదల స్పష్టీకరిస్తోంది. కానీ, ముంచుకొస్తున్న ముప్పును దేశ పాలకులు, ప్రజలు గుర్తించకపోవడమే అసలైన విషాదం. అందువల్లే ఇంధన వాడుకలో బొగ్గు, చమురుకు ప్రాధాన్యం తగ్గించలేకపోతున్నాం. కొంతకాలంగా ప్రత్యామ్నాయాలు వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. పర్యావరణ అనుమతులకు దారులు సుగమం అవుతున్నాయి. వాతావరణ విచ్ఛిత్తితో ముందస్తు ప్రధాన బాధితులు పేదలే ఉంటారు. వాతావరణ కాలుష్యాలకు ఎలాంటి బాధ్యత లేనివారిని బలిపెట్టే విధానాలకు పాలకులు స్వస్తి పలకాలి.

పారిస్ ఒప్పందం ప్రకారం 2020 నాటికి కర్బన ఉద్గారాలు తగ్గుముఖం పట్టాలి. అందుకు కేవలం 17 నెలలు మాత్రమే మిగిలి ఉన్నాయి. ఈలోపు తీసుకోబోయే చర్యలే భావి తరాల భవిష్యత్తును నిర్ణయించనున్నాయి. ఐక్యరాజ్య సమితి సెక్రటరీ జనరల్ సెప్టెంబరులో నిర్వహిస్తున్న సమావేశానికి, ఇంతకుముందు పారిస్ ఒప్పందంలో భాగంగా దేశాలు సమర్పించిన కర్బన ఉద్గారాల ప్రణాళికలను మెరుగ్గా అమలు చేయగలిగినవారు మాత్రమే హాజరు కావాలని షరతు పెట్టారు. ఈ సమావేశానికి ఎన్ని దేశాలు హాజరవుతాయి, ఎంతమేర ఉద్గారాలు తగ్గించడానికి దేశాలు అంగీకరిస్తాయనే విషయంపైనే మానవజాతి భవిత ఆధారపడి ఉంటుంది. డిసెంబరులో శాంటియాగో(చిలీ)లో జరిగే కాప్-25, 2020లో యూకేలో నిర్వహించే కాప్-26 సమావేశాలు మానవాళి మనుగడకు ఎంతో కీలకమైనవి. వాతావరణ మార్పులను దీటుగా ఎదుర్కొనేలా ప్రపంచ దేశాల పాలకులు నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. వారిపై ఒత్తిడి తీసుకురావడానికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా స్వచ్ఛంద సంస్థలు కదం తొక్కాలి. ప్రపంచ సమాజం చైతన్యం కాగలిగితేనే రేపటి తరాలకు భవిష్యత్తు ఉంటుంది. లేదంటే నేటి తప్పిదాలకు భావితరాలు బలైపోతాయన్నది నిష్ఠుర సత్యం. భూమి మృతగ్రహంగా మారకముందే ప్రపంచ మానవాళి మేలుకోవాలి!

– డాక్టర్ కలపాల బాబూరావు

(రచయిత– పర్యావరణ రంగ నిపుణులు)

కబళిస్తున్న ఆహార కల్తీ

ఆహారోత్పత్తుల కల్తీ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను అతలాకుతలం చేస్తోంది. బహిరంగ విపణుల్లో లభ్యమవుతున్న కల్తీ ఆహారాన్ని వినియోగించడంవల్ల ప్రజారోగ్యం ప్రమాదంలో పడుతోంది. ఆరోగ్య సంబంధిత ఔషధాల్లోనూ నాణ్యతా ప్రమాణాలు కొడిగడుతున్నాయి. కొందరు వ్యాపారులు ఆహార కల్తీతో పాటు, వస్తూత్పత్తుల అనుకరణలనూ మార్కెట్లలో చలామణీ చేస్తున్నారు. వీటివల్ల ఎగుమతులు సన్నగిల్లే ప్రమాదం ఉంది. కల్తీ, నకిలీల మాఫియా ఒక్క భారత్‌లోనే కాదు, ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించింది. ఈ అక్రమ, అనైతిక కార్యకలాపాల వల్ల దేశానికి అనేక సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి. వివిధ రూపాల్లో ఆహార పదార్థాలు కలుషితమవుతున్న కారణంగా వ్యాధుల చికిత్స రూపంలో దేశంపై పడుతున్న ఆర్థిక భారం అక్షరాలా రూ.1,78,100 కోట్లని ప్రపంచ బ్యాంకు ఇటీవల ప్రకటించింది.

ఆహార నియంత్రణ చట్టాల అమలు అంతంతమాత్రంగా ఉండటాన్ని ఆహార కల్తీ మాఫియా తనకు అనుకూలంగా మలచుకుంటోంది. పాలు, గుడ్లు, బియ్యం, పప్పు ధాన్యాలు, తాగునీరు, మాంసంతో పాటు ప్యాకేజీ ఆహార ఉత్పత్తులు, అత్యవసరమైన మందులనూ వ్యాపారులు కల్తీ చేస్తున్నారు. మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో భాగంగా విద్యార్థులకు వడ్డిస్తున్న ఆహారంలోనూ కల్తీ పదార్థాలు నాణ్యతా ప్రమాణాలను దెబ్బ తీస్తున్నాయి. పశువుల దాణా, మందులనూ మాఫియా విడిచిపెట్టడం లేదు. దేశవ్యాప్తంగా 2018-19 మధ్యకాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం సేకరించిన ఆహార పదార్థాల నమూనాల్లో 26,077 కల్తీలు, అనుకరణలు ఉన్నట్లు తేలింది. ఇందులో ఉత్తర్ ప్రదేశ్, పంజాబ్, తమిళనాడు రాష్ట్రాలు మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్‌లలోనూ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా లేదు. మిగిలిన రాష్ట్రాల్లోనూ ఎన్నో లోపాలు గుర్తించారు. ఈ విషయాన్ని కేంద్ర ఆహార శాఖ సహాయ మంత్రి ఇటీవల రాజ్యసభకు తెలిపారు. కల్తీదారులపై చట్టపరంగా కేసులు నమోదు చేసి రూ.31 కోట్ల జరిమానా వసూలు చేసినట్లు వివరించారు. 2014 నుంచి 2017 వరకు ఆహార తనిఖీ అధికారులు వేల కేసులు నమోదు చేసినా, శిక్షలు పడిన కేసుల సంఖ్య నామమాత్రంగానే ఉంది. చట్టంలో లోపాలే ఇందుకు కారణం. బిహార్, ఛత్తీస్‌గఢ్, పశ్చిమ్ బంగ, ఝార్ఖండ్, మిజోరమ్ రాష్ట్రాల్లో పాల కల్తీ దారుణంగా ఉంది. పాలలో డిటర్జంట్లు, యూరియాను కలుపుతున్నారు. తినుబండారాల్లో కల్తీ నూనెలు, వనస్పతి వాడుతున్నారు. దీంతో మూత్రపిండాలు, గుండె, కాలేయ సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి. చూపు దెబ్బతింటోంది. ఈ పరిస్థితిని నియంత్రించకపోతే దేశంలో 2025 నాటికి ప్రజలు పెద్దయెత్తున క్యాన్సర్ సహా పలు వ్యాధుల బారిన పడతారన్న ప్రపంచబ్యాంకు హెచ్చరికలు ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి.

ఔషధాల కల్తీలు ప్రజారోగ్యాన్ని హరిస్తున్నాయి. 2017-18లో సేకరించిన మందుల నమూనాల్లో 2,783

ప్రమాదంలో ప్రజారోగ్యం

కల్తీవి లేదా నాణ్యతా ప్రమాణాలు లోపించినవని ఇటీవల పార్లమెంటుకు కేంద్రం నివేదించింది. రోజూ మార్కెట్లలో లభ్యమవుతున్న ప్రముఖ సంస్థల ఉత్పత్తులకు ఏ మాత్రం తీసిపోని విధంగా కనిపించే నాణ్యత లేని అనుకరణలు ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి. అధిక లాభాలు ఆర్జించాలనే దురాశ అసంఘటిత రంగంలో మాఫియా విస్తరించడానికి ప్రధాన కారణంగా కనబడుతోంది. ఉత్పత్తి, పంపిణీతోపాటు విభిన్న దశలను దాటి చివరకు వినియోగదారుడికి చేరే వస్తువుల్లో అసలుకు, నకిలీకి తేడా గుర్తించడం సామాన్యులకు కష్టసాధ్యంగా మారింది. అయిదేళ్లలోపు చిన్నారుల్లో 40 శాతం మరణాలకు కలుషిత ఆహారమే కారణమవుతోందని అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. నివారించదగిన మరణాల విషయంలో నిర్లక్ష్యం పనికి రాదని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్ ఇటీవల హెచ్చరించారు. ముఖ్యంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల ఉత్పాదకత కల్తీల వల్ల దెబ్బతింటోంది. అమెరికా, ఐరోపా సమాఖ్య, ఆసియా, ఆఫ్రికా, అరబ్ దేశాలకూ ఈ బెడద తప్పడం లేదు. కలుషితమవుతున్న ఆహారం వల్ల అమెరికాలో ఏటా నాలుగు కోట్ల మందికి పైగా అనారోగ్యం బారిన పడుతున్నారని 'సెంటర్ ఫర్ డిసీజెస్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్' (సీడీసీ) తెలిపింది. ఇందులో 1.28 లక్షల మంది ఆస్పత్రుల్లో చేరుతున్నారు. ఆస్ట్రియా, డెన్మార్క్, ఫిన్లాండ్, న్యూజిలాండ్‌లలో కలుషితాహారంతో ఏటా వేలాది మంది చనిపోతున్నారు. చట్టాలు కఠినంగా ఉండటంతో అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో చర్యలు వేగంగా తీసుకుంటారు. కొన్ని ముఖ్యమైన కేసుల్లో 'నాన్ బెయిలబుల్ వారంట్' నిబంధనలనూ అక్కడ అమలు చేస్తున్నారు.

భారత్‌లో ఆహార పరిశ్రమ భారీ టర్నోవర్‌తో వెలుగులీనుతోంది. పారిశ్రామికీకరణతో ప్రజల్లో వినియమ శక్తి పెరిగింది. 'వెంటనే తినడానికి' వీలున్న, 'వేడి చేసుకుని తినే' అవకాశం ఉన్న ఆహారోత్పత్తులకు గిరాకీ బాగా పెరిగింది. దేశంలో ఇలాంటి ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తిలో దాదాపు 35 వేల ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు నిమగ్నమై ఉన్నాయి. ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తులను భారత ఆహార భద్రత ప్రమాణాల సంస్థ పర్యవేక్షిస్తోంది. నాణ్యతా ప్రమాణాలు పాటించని వ్యాపార సంస్థలకు జరిమానాతో పాటు మూడేళ్ల జైలు శిక్ష విధించే అవకాశం ఉంది. కొన్ని సందర్భాల్లో శిక్షాకాలం ఆరు సంవత్సరాలకు పెరగవచ్చు. కానీ, కలుషితాహార నియంత్రణ చట్టం-1954 నామమాత్రంగానే అమలవుతోంది. 2018లో తీసుకువచ్చిన వినియోగదారుల రక్షణ బిల్లు సామాన్యులకు కాస్తంత వెసులుబాటు కల్పించింది. వ్యాపార కేంద్రంలో నిల్వ ఉంచిన ఆహార పదార్థాల్లో నాణ్యత లోపిస్తే విక్రేత బాధ్యుడవుతాడని దిల్లీ హైకోర్టు గతేడాది ఇచ్చిన ఒక తీర్పులో పేర్కొంది. సిబ్బంది కొరత ఉందనో, నమోదవుతున్న కేసులు న్యాయస్థానంలో నిలబడలేకపోతున్నాయనో అధికార యంత్రాంగం ప్రజలను మభ్యపెట్టలేదు. కల్తీ ఉత్పత్తులు అమ్మినవారిని తక్షణం కఠినంగా దండించడమే సమస్యకు పరిష్కార మార్గం!

– ఎమ్ఎన్‌వీ ప్రసాద్

ఈనాడు లేఖలు

వాన నీటిని వృథా చేయొద్దు

హైదరాబాద్ నగరంలో చిన్నపాటి వర్షానికే రోడ్లపైకి నీరు చేరుతుంది. ఫలితంగా వాహనాల రాకపోకలు స్తంభించి కొన్ని గంటలపాటు ప్రజలు ఇబ్బందులు పడటం మామూలైపోయింది. వాన నీటిని ఒడిసిపట్టడంలో వైఫల్యమే ఈ దుస్థితికి కారణం. ఇళ్లు, అపార్టుమెంట్లలో ఇంకుడు గుంతలు, కాలనీల్లో కుంటలు నిర్మించాలన్న ఆదేశాలు కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నాయి. ఫలితంగా వర్షం నీరంతా రోడ్లను ముంచెత్తుతోంది. పటిష్ఠమైన డ్రైనేజీ వ్యవస్థ లేకపోవడం సమస్యాత్మకమవుతోంది. చెన్నైలో తలెత్తిన తాగునీటి సంక్షోభాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని నగర అధికారులు ఇప్పటినుంచే జాగ్రత్త పడాలి. ప్రతి నీటి చుక్కనూ వినియోగించుకునే విధానాలను అమలు చేయడం ఎంతైనా అవసరం. ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా భావిస్తున్న ఇంకుడుగుంతల నిర్మాణంపై నిరంతరం చైతన్య కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం తప్పనిసరి.

- గుమ్మడిదల జ్యోతి, నాంపల్లి, హైదరాబాద్

మహిళకు రక్షణేదీ?

ప్రభుత్వం ఎన్ని చట్టాలు చేస్తున్నా మహిళలపై అఘాయిత్యాలను నిలువరించలేకపోతున్నాం. నిత్యం అత్యాచారాలు, హత్యల పరంపర కొనసాగుతూనే ఉంది. పసిపిల్లల నుంచి వృద్ధులైన మహిళలను సైతం కామాంధులు వదలడం లేదు. ఈ అరాచకాలను అడ్డుకోవడం పూర్తిగా ప్రభుత్వం చేతిలో ఉన్న అంశం కూడా కాదు. సమాజంలో స్త్రీని గౌరవించే పద్ధతులకు, నైతిక విలువలకు పట్టంకట్టే విద్యావిధానం అందుబాటులోకి రావాల్సిన అవసరాన్ని ప్రస్తుత పెడధోరణులు తేల్చిచెబుతున్నాయి. బాల్యం నుంచే తల్లిదండ్రుల పెంపకం పిల్లల్లో సామాజిక స్పృహను, బాధ్యతను పెంపొందించేలా ఉండాలి.

- పాతావార్ రోహిత్, పిట్లం, కామారెడ్డిజిల్లా

ఏది దారి?

మనిషి తన జీవితాన్ని సఫలం చేసుకోవడానికి ఎన్నో మార్గాలను అనుసరిస్తాడు. సమాజంలో ఒక వ్యక్తిగా, శక్తిగా నిలిచేందుకు జ్ఞానవిజ్ఞానాలను ఆశ్రయిస్తాడు. తాను ఎన్నుకొన్న వృత్తిలో, ఉద్యోగంలో రాణించడానికి కృషిచేస్తాడు. సమాజంలో తనకు కీర్తిప్రతిష్ఠలు రావాలని కోరుకుంటాడు. ఇంతటితో మనిషి తన జీవితంలో పరిపూర్ణత సాధించినట్లు కాదు. భౌతికంగా ఎంతగా ఎదిగినా, మానసికంగా ఎదగకపోతే అన్ని ప్రయత్నాలూ బూడిదలో పోసిన పన్నీరే అవుతాయి. మానసికంగా ఉన్నతిని సాధించాలంటే ఆధ్యాత్మికతవైపు అడుగులు వేయక తప్పదు.

ఆధ్యాత్మిక విచారధారలో 'నేనెవరు, ఎందుకు పుట్టాను, నేను ఏమి సాధించాలి, దేనిలో మానసిక ప్రశాంతత దొరుకుతుంది?' అనే ప్రశ్నలు ఉదయిస్తాయి. ఇలాంటి సందేహాలను తీర్చుకొనేందుకు మనిషి ఎన్నోదారులను ఎన్నుకుంటాడు. అన్ని దారులూ అనుకున్న గమ్యాన్ని చేరుస్తాయా, మధ్యలోనే ఆగిపోతాయా అని ఆలోచిస్తాడు. తనకు ఉన్నాయన్న మానవజన్మను ప్రసాదించిన భగవంతుడికి కృతజ్ఞతగా ఏదైనా సమర్పించుకోవాలనుకుంటాడు. పూజలు చేస్తాడు. నామ పారాయణం కొనసాగిస్తాడు. మంత్రాలను జపిస్తాడు. ఉపవాసదీక్షలతో తపిస్తాడు. హోమాలు చేస్తాడు. యాగాలు ఆచరిస్తాడు. వ్రతాలు చేస్తాడు. తీర్థయాత్రలు చేస్తాడు. సాధుసత్పురుషుల ఉపదేశాలు వింటాడు. దేవాలయాలను దర్శిస్తాడు. పవిత్ర నదీజలాల్లో స్నానాలు ఆచరిస్తాడు. దానధర్మాలు చేస్తాడు. భజనలు చేస్తాడు. నవవిధ భక్తులనూ ప్రదర్శిస్తాడు. సంకీర్తనలను గానం చేస్తాడు. ఇలా భగవంతుణ్ని ప్రసన్నం చేసుకోవడానికి మనిషి అనేక రీతుల్లో, ఎన్నో తీరుల్లో ప్రయత్నిస్తుంటాడు. ఇవన్నీ పరమాత్ముడి దగ్గరికి చేర్చే దారులే. ఇందులో ఏ దారి గొప్పదో? అన్ని నదులూ సాగరంలోనే చేరతాయి. అలాగే అన్ని ఆధ్యాత్మిక మార్గాలూ భగవంతుడి దగ్గరకే చేరతాయి.

మనిషి తాను అనుసరిస్తున్నదే గొప్పదని, ఇతరులు అనుసరించేవి సరైనవి కావని అనుకుంటుంటాడు. ఆయా దయల్లో ఏది గొప్ప అంటే ఏమీ చెప్పలేము. సందర్భాన్నిబట్టి దేనికి అదే విలువ ఉంటుంది. సంకుచితమైన మనసు కలవాళ్లే 'వీడు నావాడు, వాడు పరాయివాడు' అని మనుషుల్లో భేదాలను చూస్తారుగాని, ఉదారచరితులైన మహాత్ములు మాత్రం ఈ ప్రపంచం అంతా ఒకటే కుటుంబం అనే భావనతో చూస్తారని నీతికారులు చెబుతారు.

అంతర్యామి

భగవంతుడికి ఒకరూపం లేదని, ఒకనామం లేదని వేదాంతాలు చెబుతున్నాయి. నామ రూపాలు లేని భగవంతుడికి మనిషే వాటిని కల్పించాడు. మనిషి మనసు చంచలమైంది. ఒక్కక్షణం కూడా నిలకడగా ఉండదు. అలాంటి మనసును ఒక చోట స్థిరంగా నిలపాలంటే ఒకరూపం ఎదుట కనిపించాలి. ఏదో ఒకపేరు వినిపించాలి. అందుకే మనిషి భగవంతుడికి అనేక రూపాలను కల్పించుకొని ఉపాసన చేస్తున్నాడు. ఈ ఉపాసన వల్ల తన మనసు ఏకాగ్రంగా ఉంచగలుగుతున్నాడు. పేర్లు, రూపాలు వేరైనా తన మనోభావాలను ప్రకటించుకొంటున్నాడు. తాను మానసిక విశ్రాంతిని, ప్రశాంతిని పొందగలుగుతున్నాడు. ఏది ఆచరిస్తే మనసు స్థిరంగా ఉంటుందో ఆ ప్రయత్నం సరైనదే. దాన్ని మనిషి తన ఆధ్యాత్మిక మార్గంగా మలచుకొంటున్నాడు.

మానవశరీరంలోని అన్ని ఇంద్రియాలు, మనసుతోనే పనిచేస్తాయి. మనసుకు ప్రాధాన్యం లేకుంటే ఏ ఇంద్రియమూ పని చేయదు. కనుక మనసును గొప్ప భావనలకు అలవాటుచేసి వినియోగించుకోవాలి. అన్నివైపుల నుంచీ వచ్చే మంగళకర భావనలు మనిషి మనసుతో స్వీకరించాలని వేదం చెబుతోంది. కనుక అన్ని దారులూ మంచివే. ఏ దారిలో వెళ్లినా అనుకున్న గమ్యాన్ని చేరడమే కదా కావలసింది! దారులు కాదు, గమ్యమే ముఖ్యం అన్నది జీవితసత్యం.

– డాక్టర్ అయాచితం నటేశ్వరశర్మ

శోకసంద్రంలో మాడ్గుల

- మండల అభివృద్ధికి జైపాల్‌రెడ్డి అవిశ్రాంత కృషి
- జూనియర్ కళాశాలకు మూడెకరాల విరాళం
- నివాళి అర్పించిన నాయకులు, అభిమానులు

మాడ్గుల, కొత్తకోట, న్యూస్‌టుడే: కేంద్ర మాజీ మంత్రి సూదిని జైపాల్‌రెడ్డి మృతితో మాడ్గుల మండలం శోకసంద్రంలో మునిగిపోయింది. ఆదివారం తెల్లవారుజామున ఆయన మృతి వార్త తెలియడంతో మండలవాసులంతా ఆవేదనకు గురయ్యారు. 'మండలానికి కొండంత అండగా ఉన్న మా పెద్ద సారు ఇక లేరా?' అంటూ కంటతడి పెట్టారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు, అభిమానులు మండల కేంద్రంలో ఆదివారం ఆయన చిత్రపటాన్ని ఊరేగించారు. మండలానికి ఆయన చేసిన అభివృద్ధి, సేవలను గుర్తు చేసుకున్నారు. హైదరాబాద్‌లోని భౌతికకాయాన్ని సందర్శించి నివాళి అర్పించడానికి మండలం నుంచి నాయకులు, అభిమానులు తరలి వెళ్లారు.

అభివృద్ధికి అండదండలు

జైపాల్‌రెడ్డి ఏ పార్టీలో ఉన్నా స్వస్థలం అభివృద్ధిని మాత్రం మరువలేదు. యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వంలో కేంద్ర సమాచార ప్రసార శాఖ మంత్రిగా వ్యవహరించినప్పుడు మాడ్గులకు దూరదర్శన్ ప్రసార కేంద్రాన్ని మంజూరు చేయించారు.

- కృష్ణా తాగునీటి సరఫరా పనులకు మొదటి విడతలో రూ.11.25 కోట్లు విడుదల చేయించారు.
- ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల భవన నిర్మాణానికి మూడెకరాల భూమిని విరాళంగా ఇచ్చారు. కేంద్ర పెట్రోలియం శాఖ మంత్రిగా ఉన్న సమయంలో రూ.3 కోట్లు మంజూరు చేయించడంతో భవన నిర్మాణం పనులు పూర్తయ్యాయి.
- కొన్నేళ్ల క్రితం మాడ్గులలో ఎస్‌బీఐ బ్యాంకును ఆమనగల్లుకు మార్చారు. టెలిఫోన్ ఎక్ఛేంజీని గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు కాల్చివేశారు. మళ్లీ వాటిని ఏర్పాటు చేసేలా కృషి చేశారు.

కలిసి చదువుకున్నాం

నేను, జైపాల్‌రెడ్డి కలిసి పదో తరగతి వరకు చదువుకున్నాం. చదువు పూర్తయ్యాక నేను హిందీ పండిట్‌గా ఉద్యోగంలో చేరా. ఆయన విద్యార్థి సంఘాల నాయకుడుగా ఉంటూ కేంద్ర మంత్రి స్థాయికి ఎదిగారు. మండలం అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు. జైపాల్‌రెడ్డి చాలా మృదు స్వభావి. ఎంతో మందికి మార్గదర్శకుడు.

– సూదిని మల్లారెడ్డి, బాల్య స్నేహితుడు, మాడ్గుల

ఆప్యాయంగా ఉండేవాళ్లం

మాది, జైపాల్‌రెడ్డి ఇళ్లు పక్కపక్కనే ఉండేవి. ఐదో తరగతి వరకు కలిసే చదువుకున్నాం. ఆయన ఎప్పుడు మాడ్గులకు వచ్చినా కలిసేవాణ్ని. రాజకీయాలకు అతీతంగా ప్రతి ఒక్కరినీ ఆప్యాయంగా పలకరించే, సహాయం చేసే స్వభావం ఆయనది. ఆయన మరణ వార్తతో కుంగిపోయాం.

– సూదిని రాంరెడ్డి, చిన్ననాటి స్నేహితుడు, మాడ్గుల

పాఠశాలలో కూర్చోపెట్టి వచ్చేవాడిని

చిన్నప్పుడే పోలియో బారిన పడటంతో ఆయన కాళ్లు చచ్చుబడ్డాయి. నేనే రోజూ బడిలో కూర్చోపెట్టి వచ్చేవాడిని. మాడ్గులకు వచ్చిన ప్రతిసారీ వెళ్లి ఆయన్ని కలిసేవాడిని. ఆప్యాయంగా పలకరించేవారు. ఆయన మరణవార్త టీవీలో చూసి తెలుసుకున్నా. ఎంతో ఆరోగ్యంగా ఉండే ఆయన మృతి చెందాడంటే నమ్మలేకపోతున్నా.

– సింగం పెంటయ్య, మాడ్గుల

నిద్రలోనూ నన్నే కలవరించేవారు

జైపాల్‌రెడ్డితో ఎన్నో ఏళ్ల అనుబంధం ఉంది. 24 గంటలు ఆయన వెన్నంటే ఉండేవాడిని. డ్రైవర్‌గానే కాకుండా ఆయన వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా పనిచేశా. గొప్ప మేధావి వద్ద పనిచేయడం ఎంతో గర్వంగా ఉండేది. నన్ను ఎంతో బాగా చూసుకునేవారు. నాపై ఎంత అభిమానం అంటే..నిద్రలో కూడా నా పేరు కలవరించేవారు. ఆయన మృతి నన్ను, నా కుటుంబాన్ని ఎంతో కలచివేసింది.

– పాషా, వ్యక్తిగత సహాయకుడు

2018 ఎన్నికల సమయంలో కోస్గి పర్యటనకు వచ్చిన సందర్భంలో జైపాల్‌రెడ్డికి నమస్కరిస్తున్న రాహుల్‌గాంధీ

జైపాల్‌రెడ్డి అంత్యక్రియలకు ఏర్పాట్లు

బన్సీలాల్‌పేట్, న్యూస్‌టుడే: కేంద్ర మాజీమంత్రి ఎస్.జైపాల్‌రెడ్డి అంత్యక్రియలు సోమవారం మధ్యాహ్నం నెక్లెస్‌రోడ్డులో హెలిప్యాడ్ పక్కన నిర్వహించేందుకు అధికారులు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. మొదట పీవీఘాట్ ప్రాంతాన్ని పరిశీలించిన అధికారులు.. చివరకు ఈ ప్రదేశాన్ని ఎంపిక చేశారు. ఆదివారం రాత్రి అంత్యక్రియలకు అవసరమైన పనులను చేపట్టారు. ప్రముఖులు హాజరుకానున్న నేపథ్యంలో పోలీసు అధికారులు భద్రతను పర్యవేక్షిస్తున్నారు.

పార్లమెంటులో చివరి మాట అదే...

సీమాంధ్రుల రక్షణకు కట్టుబడి ఉంటానని జైపాల్‌రెడ్డి ప్రకటన

ఈనాడు, దిల్లీ: స్పష్టమైన భావ వ్యక్తీకరణతో అందర్నీ తనవైపునకు తిప్పుకొనే జైపాల్‌రెడ్డి పార్లమెంటులో తన చివరి ప్రసంగాన్ని తెలంగాణ బిల్లుపైనే చేశారు. 2014 ఫిబ్రవరి 18వ తేదీన లోక్‌సభలో గందరగోళ వాతావరణం మధ్య తెలంగాణ బిల్లుపై జరిగిన చర్చలో మాట్లాడే అవకాశం ఆనాడు సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి ఒక్క జైపాల్‌రెడ్డికి మాత్రమే వచ్చింది. సభలో అత్యంత ఉద్రిక్త, ఉద్విగ్న వాతావరణం నెలకొన్నప్పటికీ ఎక్కడా ఆవేశానికి లోనుకాకుండా ప్రసంగించారు.

"గత 60 ఏళ్లుగా నిరంతరం ఈ(తెలంగాణ) డిమాండ్ పదేపదే వినిపిస్తోంది. అత్యంత అద్భుతమైన సంతోషకరమైన రోజున మన మధ్య కొంత ఆందోళనాత్మకమైన వాతావరణం నెలకొనడం చాలా బాధాకరం. సభలో ఉన్న సభ్యులు, మిత్రులకు నేను చెప్పదలచుకున్నదేమంటే 2004లో యూపీయే ఎన్నికల మేనిఫెస్టో ద్వారా ఈ డిమాండ్ మరోసారి జీవం పోసుకొంది. 2004లో రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలో ప్రత్యేక తెలంగాణ హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ మిత్రులను అడగదలచుకొన్నది ఒక్కటే... ఇన్నేళ్లు మీరంతా కుంభకర్ణ నిద్రపోయారా? భవిష్యత్తులో కాంగ్రెస్‌ను నిందించే పరిస్థితి ఎప్పుడూ రాకూడదు. ఈ అద్భుతమైన సందర్భం కోసం కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఇప్పటికే క్షేత్రాన్ని సిద్ధం చేసింది. ఎన్నికల్లో లబ్ధిపొందేందుకు ఇలాంటివి చేస్తున్నారని మీరు విమర్శిస్తున్నారు. నేను మీకు ఒక్కటే గుర్తుచేస్తున్నా... తెలంగాణపై నిర్ణయం 2009 డిసెంబర్ 9వ తేదీనే తీసుకున్నారు... అప్పుడేమైనా ఎన్నికలున్నాయా? అప్పుడు సీమాంధ్ర ప్రాంతం నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మంత్రులేం చేశారు? వాళ్లు ఎప్పుడైనా నిరసన వ్యక్తం చేశారా? ఇప్పుడు మీరంతా ఎందుకు నిరసనలకు దిగుతున్నారు? గత 45 ఏళ్లుగా భాజపా తెలంగాణ డిమాండ్‌కు మద్దతిస్తూ వస్తోంది. 1969లో నేను తొలిసారి కాడెద్దుల గుర్తుపై గెలిచాను. నిజమైన కాంగ్రెస్‌వాదుల్లో నేనూ ఒకణ్ని. అదే సంవత్సరం తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. భాజపా తొలి రూపం అయిన భారతీయ జనసంఘ్ కూడా దానికి మద్దతు పలికింది. వాస్తవానికి ఆ పార్టీ అన్ని సందర్భాల్లోనూ మద్దతుగా నిలిచింది. రాజనీతిజ్ఞుడైన సీనియర్ నేత అడ్వాణీ నోట వ్యతిరేక స్వరం విని నేను దిగ్భ్రాంతికి గురయ్యాను. ఇప్పుడు సుష్మా స్వరాజ్ నోటి నుంచి వ్యక్తిగతంగానైనా ఆమె ఈ డిమాండ్‌కు మద్దతు పలుకుతూ మాట్లాడటం సంతోషాన్నిస్తోంది. విశాలాంధ్ర పేరుతో పత్రిక నడుపుతూ సమైక్యాంధ్ర నినాదంతో పనిచేసిన సీపీఐ ఇప్పటికైనా తెలంగాణ డిమాండ్‌కు మద్దతు పలకడం అభినందనీయం. అత్యద్భుతమైన ఈ లక్ష్య సాధన కేవలం ఒక మహిళ పరిష్కార శక్తి, పట్టుదలతోనే సాధ్యమైంది... ఆమే సోనియాగాంధీ. సోనియాగాంధీతో నేను 15 ఏళ్లపాటు ఎంతో సన్నిహితంగా పనిచేశాను. ఆమె చూడటానికి ప్రపంచనేతలా కనిపించినా ఆమె ఎప్పుడూ సీమాంధ్ర ప్రజల ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేయలేదు. తెలంగాణ ప్రజల తరపున నేను ఒక్కటే హామీ ఇస్తున్నా... ప్రత్యేక తెలంగాణలో మేం ఎప్పుడూ సీమాంధ్ర ప్రాంతంపట్ల కానీ, అక్కడి ప్రజలపట్ల కానీ ఎలాంటి వివక్ష చూపే ప్రసక్తే ఉండదు. అంతిమంగా మేమంతా తెలుగు ప్రజలమే. అంతా భారతీయులమే. ప్రతి ఒక్కరూ ఈ భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం నడుచుకోవాల్సిన వారమే. సీమాంధ్రులకు ఒక్కటే స్పష్టమైన హామీ ఇస్తున్నా. వారికి వ్యతిరేకంగా హైదరాబాద్‌లో ఎవరైనా వివక్ష చూపితే అందరి కంటే ముందు నేను తలవంచుతా. నేను నిరంతరం ఉండకపోవచ్చు. ఉన్నంతవరకైనా సీమాంధ్ర ప్రాంత మిత్రుల రక్షణ కోసం కట్టుబడి ఉంటాను"అని జైపాల్‌రెడ్డి పేర్కొన్నారు. అదే 15వ లోక్‌సభకు చివరి రోజు.

నాటి ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్, యూపీయే ఛైర్‌పర్సన్ సోనియాగాంధీతో జైపాల్‌రెడ్డి(పాతచిత్రం)

ఘనంగా లాల్‌దర్వాజా బోనాలు

అమ్మవారిని దర్శించుకున్న ప్రముఖులు

చాంద్రాయణగుట్ట, న్యూస్‌టుడే: లాల్‌దర్వాజా బోనాల పండుగ ఆదివారం ఘనంగా జరిగింది. ఉత్సవాల్లో భాగంగా సింహవాహిని మహంకాళి దేవాలయంలో ఆదివారం తెల్లవారుజామున బలిగంప కార్యక్రమం నిర్వహించారు. అనంతరం జరిగిన మహాభిషేకంలో రాష్ట్ర తెలుగు యువత అధ్యక్షుడు టి.వీరేందర్‌గౌడ్ కుటుంబసభ్యులు పాల్గొని అమ్మవారికి తొలి బోనం సమర్పించారు. డప్పు వాయిద్యాల మధ్య మహిళలు పసుపు, కుంకుమ, వేపమండలతో అలంకరించిన బోనం కుండలను సంప్రదాయబద్ధంగా తలపై పెట్టుకుని ఆలయానికి తరలివచ్చి అమ్మవారికి భక్తిశ్రద్ధలతో మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున దేవాదాయశాఖ మంత్రి ఇంద్రకరణ్‌రెడ్డి సతీసమేతంగా విచ్చేసి అమ్మవారికి పట్టు వస్త్రాలు సమర్పించారు. పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్ సైతం అమ్మవారికి పట్టువస్త్రాలు సమర్పించి, ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. లాల్‌దర్వాజా అమ్మవారికి ప్రముఖ సినీనటి, మాజీ ఎంపీ విజయశాంతి, బ్యాడ్మింటన్ క్రీడాకారిణి పి.వి.సింధు బంగారు బోనాలు సమర్పించారు. కేంద్ర సహాయమంత్రి జి.కిషన్‌రెడ్డి, రాష్ట్ర హోంశాఖ మంత్రి మహమూద్ అలీ తదితరులు అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు.

లాల్‌దర్వాజా బోనాల సందర్భంగా ఆదివారం భక్తులతో కిక్కిరిసిన సింహవాహిని మహంకాళి దేవాలయం

న్యాయం కోసం వచ్చే వారిని గౌరవించాలి

- క్రిమినల్ కేసుల్లో సాక్షులు ముందుకు రావడం లేదు
- గౌరవాన్ని కాపాడుకునేలా న్యాయవాదులు వ్యవహరించాలి
- సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: "న్యాయస్థానాలు, ఆసుపత్రులు, పోలీస్ స్టేషన్లకు రావాలని ఎవరూ అనుకోరు. అందరూ ప్రశాంతంగా జీవించాలనే కోరుకుంటారు. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లోనే న్యాయం కోసం న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయిస్తారు. అలాంటి వారిని గౌరవించాలి" అని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ.. న్యాయమూర్తులు, న్యాయవాదులకు సూచించారు. కింది కోర్టుల్లో విచారణ సక్రమంగా జరగకపోతే మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థపైనే ప్రజలకు నమ్మకం పోతుందని.. ఈ విషయంలో అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలంటూ జూనియర్ సివిల్ జడ్జిలను కోరారు. సికింద్రాబాద్ సిటీ సివిల్ కోర్ట్ కాంప్లెక్స్ ఫేజ్ - 2 కింద రూ.12 కోట్లతో నిర్మించిన నూతన భవన సముదాయాలను ఆదివారం ఆయన లాంఛనంగా ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ.. క్రిమినల్ కేసుల్లో సాక్షులు న్యాయస్థానాలకు రావడం గగనంగా మారిందంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఈ పరిస్థితిలో మార్పు రావాలంటే వారిని సాక్షులుగా కాకుండా అతిథులుగా గౌరవించాలని స్పష్టం చేశారు. మన న్యాయ వ్యవస్థ పనితీరు అద్భుతంగా ఉందని కొనియాడారు. అంతర్గత సమస్యలతో న్యాయస్థానాల్లో పెండింగ్ కేసుల సంఖ్య రోజురోజుకీ పెరుగుతోందన్నారు. ఆ విషయాలను న్యాయమూర్తులు ప్రజలతో నేరుగా పంచుకోలేరన్నారు. ఎందుకు జాప్యమవుతున్నాయో వివరించాల్సిన బాధ్యత న్యాయవాదులపై ఉందన్నారు. న్యాయమూర్తులు, న్యాయవాదుల మధ్య సత్సంబంధాలు మెరుగుపడితేనే పెండింగ్ కేసులు త్వరగా పరిష్కారమవుతాయన్నారు. ఇరుపక్షాలను సంతృప్తిపరిచేలా తీర్పు ఇవ్వడం సాధ్యం కాదని, నిబంధనలకు అనుగుణంగానే ఇవ్వాల్సి ఉంటుందన్నారు. సమాజంలో న్యాయవాదులంటే మంచి గౌరవం ఉందని. . న్యాయం కోసం, పేదలు, నిరక్షరాస్యుల పక్షాన నిలవాలని సూచించారు. కోర్టులకు అవసరమైన కనీస సదుపాయాలను కల్పించాల్సిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపైనే ఉంది. పెండింగ్ కేసులు తగ్గాలంటే న్యాయస్థానాలకు అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలు సమకూర్చాలి. జిల్లాలు, ఇతర ప్రాంతాల్లో ఉన్న కోర్టులపై దృష్టి సారించాలి. న్యాయ వ్యవస్థలో న్యాయవాదుల పాత్ర కీలకం. ఎప్పటికప్పుడు కొత్త విషయాలను నేర్చుకుంటూ న్యాయాన్ని బతికించేందుకు కృషి చేయాలి' అని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎల్.నాగేశ్వరరావు సూచించారు. 'న్యాయమూర్తులు, న్యాయవాదుల్లో నేర్చుకోవాలనే తపన తగ్గిపోయింది. కేసులకు సంబంధించిన పత్రాలను చదవడం లేదు. ఇది సరికాదు. పెండింగ్ కేసులు పెరగడానికి కూడా ఇదే కారణం.న్యాయవాదులు లక్ష్మణ రేఖ దాటకుండా వ్యవహరించాలి' అని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సుభాష్‌రెడ్డి స్పష్టం చేశారు. కార్యక్రమంలో హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాఘవేంద్ర ఎస్. చౌహాన్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ పీవీ సంజయ్ కుమార్, హైదరాబాద్ సిటీ సివిల్ కోర్టుల ప్రధాన న్యాయమూర్తి సి.సుమలత, డీజీపీ మహేందర్ రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

సికింద్రాబాద్ సిటీ సివిల్‌కోర్టు ఫేజ్–2 నూతన భవన సముదాయ ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా శిలాఫలకం వద్ద సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ ఎన్వీరమణ, జస్టిస్ ఎల్.నాగేశ్వరరావు, జస్టిస్ ఆర్.సుభాష్‌రెడ్డి, హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాఘవేంద్ర ఎస్. చౌహాన్

16 కిలోల పసిడితో 'గోల్డెన్ బాబా' కావడి యాత్ర

ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని మేరఠ్‌లో గోల్డెన్ బాబా 26వ కావడి యాత్ర ఆదివారం వైభవంగా సాగింది. పటిష్ఠ పోలీసు భద్రత మధ్య ఒంటి మీద 16 కిలోల బంగారంతో బాబా యాత్రలో పాల్గొన్నారు. యాత్ర సాగుతున్నంత సేపు బాబాను చూడడానికి, ఆయనతో స్వీయచిత్రాలు తీసుకోవడానికి భక్తులు, ప్రజలు పోటీపడ్డారు. శివుడి భక్తుడైన గోల్డెన్ బాబా ఏటా ఉత్తరాఖండ్‌లోని హరిద్వార్ నుంచి పవిత్ర జలం తీసుకొచ్చి దిల్లీలోని దేవాలయంలో సమర్పిస్తారు. 30 రోజులపాటు ఈ యాత్ర సాగుతుంది. సాధారణంగా 21 కిలోల బంగారంతో యాత్ర చేసే బాబా.. ఈ సారి 16 కిలోల బంగారం మాత్రమే ధరించారు. "ఇది నా 26వ కావడి యాత్ర. ప్రస్తుతం ఒంటి మీద 16 కిలోల బంగారం ఉంది. ఈ మధ్య మెడకు రెండు శస్త్రచికిత్సలు జరిగాయి. వైద్యులు ఎక్కువ బరువు మోయకూడదని సూచించారు" అని గోల్డెన్ బాబా చెప్పారు. బాబా 2013 వరకు వస్త్ర, స్థిరాస్తి వ్యాపారం చేసేవారు. 2013లో కుంభమేళాకు వెళ్లి.. అప్పటి నుంచి వ్యాపారాలన్నీ మూసేసి బాబా అవతారం ఎత్తారు. కావడి యాత్ర మాత్రం అంతకు ముందు నుంచే చేపడుతున్నారు.

– ఈటీవీ భారత్

రవిశేఖర్ ఆచూకీ చెబితే రూ.లక్ష

- పారితోషికం ప్రకటించిన రాచకొండ పోలీసులు
- బీఫార్మసీ విద్యార్థిని కిడ్నాప్ కేసులో నిందితుడు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: హైదరాబాద్ శివారులోని హయత్‌నగర్‌కు చెందిన బీఫార్మసీ విద్యార్థిని(21) కిడ్నాప్ కేసులో ప్రధాన నిందితుడు రవిశేఖర్ కోసం రాచకొండ పోలీసుల ముమ్మర వేట ఫలించలేదు. ఆమెను అపహరించి అయిదురోజులైనా ఆచూకీ తెలియరాలేదు. ఈనేపథ్యంలో నిందితుని ఆచూకీ కోసం పోలీసులు పారితోషికం ప్రకటించడం ప్రాధాన్యం సంతరించుకొంది. ఉద్యోగం ఇప్పిస్తానని మాయమాటలు చెప్పి విద్యార్థినితోపాటు ఆమె తండ్రిని ఈ నెల 23న రవిశేఖర్ కారులో తీసుకెళ్లిన సంగతి తెలిసిందే. మార్గమధ్యలో విద్యార్థిని విద్యార్హతకు సంబంధించిన ధ్రువపత్రాల జిరాక్స్ తీసుకురమ్మని ఆమె తండ్రికి చెప్పాడు. ఇదే అదనుగా విద్యార్థినిని కారులో అపహరించుకుపోయాడు. ఈకేసులో దర్యాప్తు చేపట్టిన పోలీసులు సీసీ ఫుటేజీల ఆధారంగా నిందితుడు వినియోగించిన కారును గుర్తించగలిగారు. తెలుపురంగు హ్యుందాయ్ ఐ20 ఆస్టా మోడల్ కారులో విద్యార్థినిని అపహరించినట్లు గుర్తించారు. కిడ్నాపర్ కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడు మండలం దావులూరుకు చెందిన పాతనేరస్థుడు రవిశేఖర్‌గా నిర్ధారణకు వచ్చారు. అతనిపై గుంటూరు, విజయవాడ, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాల్లో 26 చోరీ కేసులు నమోదైనట్లు తేలడంతో అప్రమత్తయ్యారు. రవిశేఖర్‌కు చోరీల నేపథ్యమున్నా.. మొదటిసారిగా యువతిని అపహరించినట్లు తేలడం ఆందోళన కలిగించే అంశంగా మారింది. ఈక్రమంలో కారు ఆధారంగా దర్యాప్తు ముమ్మరం చేయగా.. కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని గుల్బర్గాలో దాన్ని అపహరించినట్లు తేలింది. అయితే కారు నామఫలకాల్ని మార్చి తిరుగుతున్నట్లు గుర్తించారు. ప్రస్తుతం ఏపీ39 ఏక్యూ1686 నంబరుతో సంచరిస్తున్నట్లు, రెండు రోజుల క్రితం కడప, కర్నూలు జిల్లాల్లో తిరిగినట్లు సమాచారం సేకరించారు. అతని ఆచూకీ తెలిపిన వారికి రూ.లక్ష పారితోషికం ఇవ్వనున్నట్లు రాచకొండ కమిషనర్ మహేశ్ భగవత్ ప్రకటించారు. ఈమేరకు రవిశేఖర్‌తోపాటు కారు చిత్రాలను మీడియాకు విడుదల చేశారు. అతని గురించిన సమాచారం ఉంటే హయత్‌నగర్ ఇన్‌స్పెక్టర్ నంబరు 9490617161, రాచకొండ పోలీస్ కంట్రోల్ రూం నంబరు 9494721100, రాచకొండ పోలీస్ కమిషనరేట్ వాట్సాప్ నంబరు 9490617111కు తెలపాలని కోరారు.

నిందితుడు రవిశేఖర్

మాజీ మంత్రి ముఖేశ్‌గౌడ్ ఆరోగ్యం అత్యంత విషమం

అబిడ్స్, న్యూస్‌టుడే: మాజీ మంత్రి, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత ముఖేశ్‌గౌడ్ తీవ్ర అస్వస్థతకు గురికావడంతో ఆదివారం రాత్రి అత్యవసరంగా జూబ్లీహిల్స్‌లోని అపోలో ఆసుపత్రిలో చేర్పించారు. అక్కడి వైద్యుల బృందం ఆయనకు అత్యవసర వైద్య సేవలు అందిస్తోంది. ఆయన పరిస్థితి అత్యంత క్లిష్టంగా ఉన్నట్లు ఆసుపత్రి వైద్యులు పేర్కొన్నారు. దీంతో ముఖేశ్ గౌడ్ అనుచరులు, అభిమానులు, కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతలు, కార్యకర్తలు పెద్ద సంఖ్యలో అపోలో ఆసుపత్రికి చేరుకున్నారు. ఆయన 1989, 2004లో మహారాజ్‌గంజ్, 2009లో గోషామహల్ నుంచి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ తరఫున పోటీ చేసి విజయం సాధించారు. 2007లో బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగా తొలిసారి బాధ్యతలు స్వీకరించారు. 2009లో మరోసారి మార్కెటింగ్ శాఖ బాధ్యతలను అయిదేళ్లపాటు నిర్వర్తించారు. 2014, 2018లలో గోషామహల్ నుంచి పోటీ చేసి భాజపా అభ్యర్థి రాజాసింగ్ చేతిలో ఓటమి పాలయ్యారు.

విద్యార్థి దశ నుంచే...

విద్యార్థి దశలో కాంగ్రెస్ అనుబంధ సంస్థ ఎన్‌ఎస్‌యూఐలో పనిచేసిన ఆయన అనంతరం యువజన కాంగ్రెస్‌లో క్రియాశీలక పాత్ర పోషించారు. 1986లో జాంబాగ్ నుంచి కార్పొరేటర్‌గా విజయం సాధించారు.

నేపాల్‌లో కొనసాగుతున్న వర్ష బీభత్సం

113కు పెరిగిన మృతుల సంఖ్య

కాఠ్‌మాండూ: నేపాల్‌లో వర్ష బీభత్సం కొనసాగుతోంది. దాదాపు రెండు వారాలుగా ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాల ధాటికి మృత్యువాతపడ్డవారి సంఖ్య ఆదివారం నాటికి 113కు పెరిగింది. కొండచరియలు విరిగిపడిన ఘటనల్లో, వరదల్లో వారంతా మరణించారని అధికారులు తెలిపారు. 67 మంది గాయపడ్డారని, మరో 38 మంది గల్లంతయ్యారని వెల్లడించారు. దేశంలో మొత్తం 77 జిల్లాలుండగా 67 జిల్లాలు వర్షాల తీవ్రతకు విలవిల్లాడుతున్నాయని చెప్పారు. పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉండటంతో వరదల కారణంగా అంటువ్యాధులు వ్యాపించకుండా సహాయం చేయాలంటూ అంతర్జాతీయ సంస్థలకు నేపాల్ విజ్ఞప్తి చేసింది.

గేదెలతో అన్నదాతల రాస్తారోకో

పశువులను అడవిలోకి అనుమతించనందుకే..

జన్నారం, న్యూస్‌టుడే: తమ పశువులను మేత కోసం అడవులకు అనుమతించకపోవడంతో మంచిర్యాల జిల్లా జన్నారం మండలం చింతగూడ గ్రామానికి చెందిన రైతులు అటవీశాఖ అధికారులపై ఆగ్రహం చెందారు. ఆదివారం ప్రధాన రహదారి మీద గేదెలతో రాస్తారోకో చేశారు. గంటన్నర పాటు ఇరువైపులా ఎక్కడి వాహనాలు అక్కడే నిలిచిపోయాయి. గ్రామంలో సుమారు వెయ్యికి పైగా పశువులు ఉంటాయి. కొన్ని రోజుల నుంచి అటవీ అధికారులు మేత కోసం అడవికి వెళ్లే పశువులను అడ్డుకుంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం పశువుల కాపరులు పశువులను ఇంటి వద్దే ఉంచారు. దీంతో ఆగ్రహం చెందిన అన్నదాతలంతా వారి పశువులను ప్రధాన రహదారి మీదకు తెచ్చి రాస్తారోకో చేశారు. చివరకు ఎఫ్‌డీవో మాధవరావు వచ్చి రైతులకు నచ్చజెప్పే ప్రయత్నం చేయగా రైతులంతా వాగ్వాదానికి దిగారు. ఎఫ్‌డీవో పశువులను అడవిలోకి తీసుకెళ్లేందుకు అనుమతిస్తూనే రెండు రోజుల్లో సమస్యను పరిష్కరించేలా చర్యలు తీసుకుంటానని చెప్పారు.

జన్నారం మండలం చింతగూడ వద్ద ప్రధాన రహదారిపై గేదెలు

ప్రజాస్వామ్యానికి నిలువెత్తు రూపం

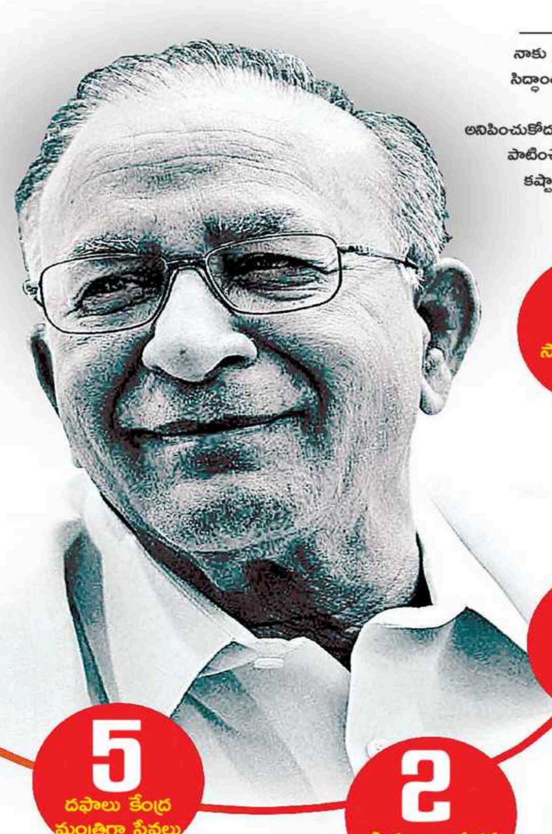

నాకు నష్టం లేకుంటేనే సిద్ధాంతాలు పాటిస్తాను అనడం ఆదర్శం అనిపించుకోదు. సిద్ధాంతాలను పాటించేవారు నష్టానికి, కష్టానికి ఓర్చుకోవాలి

- జైపాల్‌రెడ్డి

4 సార్లు ఎమ్మెల్యేగా గెలుపు

5 సార్లు ఎంపీగా గెలుపు

2 సార్లు రాజ్యసభకు ఎంపిక

5 దఫాలు కేంద్ర మంత్రిగా సేవలు

పూర్తి పేరు: సూదిని జైపాల్‌రెడ్డి

- తల్లిదండ్రులు: యశోదమ్మ, దుర్గారెడ్డి (వ్యవసాయ కుటుంబం)
- జననం: 1942, జనవరి 16, నెర్మట, నల్గొండ జిల్లా(అమ్మమ్మ ఊరు)
- స్వస్థలం: మాడుగుల మండల కేంద్రం, రంగారెడ్డి జిల్లా (పూర్వపు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా)
- చదువు: ప్రాథమిక విద్య- మాడ్గుల, ఉన్నత విద్య- దేవరకొండ. ఎం.ఎ (ఇంగ్లిషు), బ్యాచిలర్ ఆఫ్ జర్నలిజం- ఉస్మానియా వర్సిటీ
- వివాహం: మే నెల 7, 1960
- కుటుంబం: సతీమణి లక్ష్మి, ఇద్దరు కుమారులు(అరవింద్‌రెడ్డి, ఆనంద్‌రెడ్డి) కుమార్తె అరుణమ్మ (ముగ్గురూ రాజకీయాలకు దూరంగా ఉన్నారు).

కేంద్ర మంత్రిగా శాఖలు

1997-98: కేంద్ర సమాచార, ప్రసార శాఖ మంత్రి (ప్రధాని ఐ.కె.గుజ్రాల్ మంత్రివర్గం)
2004: కేంద్ర సమాచార ప్రసార శాఖ
2005: కేంద్ర పట్టణాభివృద్ధి, సాంస్కృతిక శాఖ
2011: పెట్రోలియం, సహజ వాయువులు
2012: సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ

ఇతర కీలక బాధ్యతలు

- రాజ్యసభలో ప్రతి పక్షనేత 1991-92
- జల సంరక్షణ, నిర్వహణ పార్లమెంటరీ ఫోరం ఉపాధ్యక్షుడు
- లోక్‌సభ ఆర్థిక కమిటీ, ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ సంప్రదింపుల కమిటీ సభ్యుడు
- లోక్‌సభ విశేషాధికారాల కమిటీ సభ్యుడు
- ఇంధనశాఖ సంప్రదింపుల కమిటీ

సంకల్పం ముందు వైకల్యం వెలవెల

పద్దెనిమిది నెలల వయసులోనే పోలియో.. అందరిలా నడిచే పరిస్థితి లేదు.. అయితేనేం ఆయన సంకల్పం ముందు వైకల్యం వెలవెలబోయింది. కుగ్రామంలో పుట్టిన జైపాల్‌రెడ్డి.. జాతీయ, అంతర్జాతీయ వేదికల్లో భారత దేశానికి ప్రతినిధిగా నిలిచారు. వైకల్యం ఉన్నా ఏనాడూ దాన్నో సమస్యగా భావించలేదు. చదువు కోసం ఉస్మానియా బాటపట్టడానికి.. ప్రజాసేవ కోసం శాసనసభలో అడుగుపెట్టడానికి, పార్లమెంట్‌లో పాదం మోపడానికి వైకల్యం అడ్డుకాలేదు. నడవలేకపోవడం అనేది అడ్డంకే కాదన్నట్లు సుదీర్ఘ రాజకీయ ప్రస్థానాన్ని కొనసాగించారు. పోలియో వల్లే మాడుగుల, దేవరకొండలోనే పదోతరగతి వరకు చదవాల్సి వచ్చిందని చెప్పుకున్న జైపాల్‌రెడ్డి.. ఆంగ్లం, తెలుగు భాషల్లో అనర్గళంగా ప్రసంగించేవారు.

తోటి విద్యార్థులు అవహేళన చేసినా లెక్కచేయకుండా ముందుకెళ్లడమే కాకుండా.. నడవలేనని ఆలోచనే లేకుండా ఎంతో ఉల్లాసంగా ఉండేవాడు. 12 ఏళ్ల వరకు స్థానికులు, ఉపాధ్యాయుల సాయంతో, అనంతరం కర్రల ఊతంతో సొంతంగా నడవడం ప్రారంభించి జాతీయ స్థాయిలో నా కుమారుడు గుర్తింపు పొందడం ఎంతో ఆనందంగా ఉంది.

ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్‌గా జైపాల్‌రెడ్డి ఎంపికైన సందర్భంగా ఆయన మాతృమూర్తి యశోదమ్మ గర్వంగా చెప్పుకున్న మాటలివి.

ప్రసారభారతికి ప్రాణంపోశారు

ఈనాడు, దిల్లీ: స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం, భావవ్యక్తీకరణ, లౌకికతత్వాన్ని త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మిన వ్యక్తి జైపాల్‌రెడ్డి. 1997లో ఐకే గుజ్రాల్ మంత్రివర్గంలో కేంద్ర సమాచార శాఖ మంత్రిగా ఉండగా ఆయన ప్రసారభారతికి చట్ట రూపం తీసుకొచ్చి దేశంలో కొత్త ఒరవడికి శ్రీకారం చుట్టారు. దుమ్ముపట్టిపోయిన దస్త్రాన్ని దులిపి.. అప్పటి వరకు ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు చిలుక పలుకులు పలికే దూరదర్శన్, ఆలిండియా రేడియో(ఏఐఆర్)లకు అధికార పంజరం నుంచి విముక్తి కల్పించారు. కాంగ్రెస్ హయాంలో దూరదర్శన్, ఏఐఆర్‌లు ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు నడుచుకుంటున్నాయంటూ 1977లో కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన జనతా ప్రభుత్వం వాటికి విముక్తి కల్పించాలని సంకల్పించింది. 1979 మేలోనే లోక్‌సభలో ప్రసార భారతి బిల్లు ప్రవేశించింది. ఆ తర్వాత జరిగిన రాజకీయ పరిణామాల్లో జనతా ప్రభుత్వం కూలిపోయి ఇందిరాగాంధీ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రావడంతో ఆ బిల్లుకు కాలం చెల్లిపోయింది. వీపీ సింగ్ హయాంలో 1990లో ప్రసార భారతి బిల్లు పాస్ చేయించారు. రాజీవ్ గాంధీ హత్యానంతరం 1991లో కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన పీవీ నరసింహారావు నేతృత్వంలోని ప్రభుత్వం ఆ చట్టాన్ని అమల్లోకి తేకుండా బుట్టదాఖలు చేసింది. ఆ తర్వాత అధికారం చేపట్టిన ఐకే గుజ్రాల్ ప్రభుత్వంలో కేంద్ర సమాచార, ప్రసారశాఖల మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన జైపాల్‌రెడ్డి ప్రసారభారతికి జీవం పోసి ప్రభుత్వ మీడియాకు స్వేచ్ఛనిచ్చారు. తద్వారా 1997 నవంబర్ 23న భారతీయ మీడియా రంగంలో ప్రసారభారతి పేరుతో సరికొత్త స్వతంత్ర వ్యవస్థ ఏర్పడింది.

ఆధునిక మెట్రోపై ఆయనదే ముద్ర

ఈనాడు, హైదరాబాద్ : దేశంలో ఆధునిక మెట్రోపై కేంద్ర మాజీ మంత్రి జైపాల్‌రెడ్డిది చెరగని ముద్ర. మెట్రో నిర్మాణంలో అనుభవం లేని రైల్వే శాఖ జోక్యాన్ని పరిమితం చేస్తూ రాష్ట్రాలే ఆధునిక మెట్రోలు నిర్మించుకునే వెసులుబాటు జైపాల్‌రెడ్డి తీసుకున్న నిర్ణయం వల్లే సాధ్యమైంది. బ్రాడ్ గేజ్ స్థానంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా మెట్రోల్లో వినియోగిస్తున్న స్టాండర్డ్ గేజ్ ట్రాక్‌కు అనుమతితో నగరాల్లో మెట్రో కోసం సేకరించాల్సిన ఆస్తులు గణనీయంగా తగ్గాయి. ఆయన హయాంలోనే హైదరాబాద్ మెట్రో అనుమతులు, సర్దుబాటు వ్యయ నిధిని మంజూరు చేశారు. 'హైదరాబాద్ మెట్రోని వేర్వేరు గ్రూపులు వ్యతిరేకిస్తూ ప్రాజెక్టును ఆపాలని కేంద్రం దృష్టికి తీసుకెళ్లాయి. జైపాల్‌రెడ్డి మాత్రం మెట్రో రావాల్సిందేనంటూ మద్దతు ఇచ్చారు' అని ఎండీ ఎన్వీఎస్‌రెడ్డి గుర్తు చేసుకున్నారు.

గళాఢ్యుడు

- పదునైన విమర్శలతో ప్రత్యర్థులను ఇరుకున పెట్టడంలో దిట్ట
- ఏడో తరగతిలోనే ఆక్స్‌ఫర్డ్ డిక్షనరీని ఔపోసన పట్టిన జైపాల్ రెడ్డి

ఈనాడు, దిల్లీ, హైదరాబాద్: అనర్గళంగా ఆంగ్లంలో మాట్లాడగల అరుదైన రాజకీయ నాయకుడు జైపాల్‌రెడ్డి. తన వాక్పటిమతో జటిలమైన సమస్యల్నీ పరిష్కరించడంలో నేర్పరిగా గుర్తింపు పొందారు. ఆంగ్లం బాగా నేర్చుకోవాలన్న తపనతో ఏడో తరగతిలోనే ఆక్స్‌ఫర్డ్ నిఘంటువును ఔపోసన పట్టారు. ఆ వయసులోనే అయిదుసార్లు దాన్ని ఆమూలాగ్రం తిరగేశారు. నిజాం కళాశాలలో డిగ్రీ చదివే రోజుల్లో రోజూ తెల్లవారుజామున 3 గంటలకే కోఠికి వెళ్లి.. అరడజను ఆంగ్ల పత్రికలు కొని చదివేవారు. అలా ఆంగ్లభాషపై ఎనలేని పట్టు సాధించారు. ఈ నైపుణ్యంతో కళాశాల వక్తృత్వ పోటీల్లో చురుగ్గా పాల్గొనేవారు. పుస్తకపఠనం ఆయనకు ఓ వ్యసనం. ఈ లక్షణాలే తదనంతర కాలంలో ఆయన రాజకీయ జీవితానికి బలమైన పునాదులు వేశాయి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ అంశాలపై పూర్తి స్థాయిలో అధ్యయనం చేయడం జైపాల్‌రెడ్డి ప్రత్యేకత. చిన్నతనం నుంచి తాను చేసిన అధ్యయనమే తనను బలవంతుడిని చేసిందని జైపాల్‌రెడ్డి అనేవారు. ఆంగ్ల సాహిత్యంపై అభిరుచి ఉన్న జైపాల్‌రెడ్డి బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్, షేక్స్‌పియర్, బెర్నార్డ్ షా తదితర ప్రముఖుల రచనలు బాగా చదివేవారు. మహాత్మాగాంధీ రచనల ద్వారా అనిర్వచనీయమైన నైతిక శక్తి పొందానని చెప్పేవారు. తనపై ప్రభావం చూపినవారిలో అంబేడ్కర్, స్వామి వివేకానంద ముఖ్యులని ఒక సందర్భంలో చెప్పిన జైపాల్‌రెడ్డి నెహ్రూవాదిగా తననితాను పేర్కొనేవారు.

తెలుగుపైనా మక్కువ..

జైపాల్‌రెడ్డికి కేవలం ఆంగ్లంలోనే కాదు, తెలుగులోనూ అద్వితీయమైన పాండిత్యం ఉండేది. ప్రసంగాల్లో సందర్భానికి అనువైన స్పష్టమైన పదాన్ని మాత్రమే ప్రయోగించేవారు. ప్రస్తుతం ఆంగ్లం వచ్చిన వారు తెలుగు మాట్లాడలేకపోతున్నారు. ఆయన మాత్రం ఇంగ్లిష్‌లో ఎంత అద్భుతంగా మాట్లాడుతారో అంతే అద్భుతమైన పదాలను తెలుగులోనూ వాడేవారు. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ఆయన భాషా సవ్యసాచి. మారుమూల ప్రాంతంలో పుట్టిన రైతు బిడ్డ దేశరాజకీయాలపై భాషాపరంగా ఇంత బలమైన ముద్ర వేయడం చాలా అరుదని చెబుతుంటారు.

సందర్భోచితం..

సందర్భోచితంగా మాట్లాడటం, సమయం వచ్చినప్పుడు ఎదుటివారిపై నిప్పులు చెరగడం మినహా ఏనాడూ జైపాల్‌రెడ్డి ఇతరులపై అనవసరంగా నోరుపారేసుకున్న దాఖలాలు లేవు. ఆయన మాట్లాడేటప్పుడు ప్రతి పదాన్నీ తూకం వేసుకొని మాట్లాడేవారు. పరుషమైన మాటల జోలికి పోకుండా ప్రత్యర్థులపైకి పదునైన పదాలను ప్రయోగించడం ఆయనకు తెలిసినంతగా మరే రాజకీయ నాయకుడికీ తెలియదంటే అతిశయోక్తి కాదేమో. రాజకీయనేతగా ఎంత ఎత్తుకు ఎదిగినా ఎన్నడూ గర్వాన్ని దగ్గరకు రానీయకుండా గౌరవం కాపాడుకున్న అరుదైన రాజకీయవేత్తగా జైపాల్‌రెడ్డి చిరస్థాయిగా ఉంటారు.

ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్

భారత రాజకీయాల్లో ప్రత్యేకంగా నిలిచి 1998లో జైపాల్‌రెడ్డి ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్‌గా గౌరవం దక్కించుకున్నారు. దక్షిణాది నుంచి ఈ గౌరవం దక్కించుకున్న తొలి లోక్‌సభ సభ్యుడిగా ఘనత సాధించారు. చట్టసభ ఏదైనా.. ప్రత్యర్థుల లోపాలపై విమర్శలు గుప్పించి వారిని ఇరుకున పెట్టడంలో జైపాల్‌రెడ్డి సిద్ధహస్తులుగా ఉండేవారు. లోక్‌సభ స్పీకర్‌గా అవకాశం కల్పిస్తామన్నా, రాష్ట్ర మంత్రిమండలిలో చేరాలని ఆహ్వానించినా సిద్ధాంతపరమైన వైరుధ్యాల నేపథ్యంలో ఆసక్తిచూపలేదని ఓ సందర్భంలో జైపాల్‌రెడ్డి తెలిపారు. జనతాదళ్ అధికార ప్రతినిధిగా బోఫోర్స్ కుంభకోణాన్ని దేశవ్యాప్తంగా ఎండగట్టడంలో ఆయన కీలకపాత్ర పోషించారు. 1989లో వీపీ సింగ్ నేతృత్వంలో జనతాదళ్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకావడానికి తన వంతు సాయం చేశారు. ఆయన సిద్ధాంతపరంగా పార్టీలు మారారు తప్పితే గెలుపోటములు ఉన్నవైపు గాలివాటుగా వెళ్లలేదు.

ఎన్టీఆర్‌కు బాసటగా..

1984లో ఎన్టీఆర్‌ను ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి పదవి నుంచి దించినప్పుడు జైపాల్‌రెడ్డి ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణకు ఎంతగానో కృషి చేశారు. అప్పట్లో తెదేపా నేతలంతా జాతీయ రాజకీయాలకు కొత్త. కాగా అప్పటికే దిల్లీ రాజకీయాల్లో పట్టున్న జైపాల్‌రెడ్డి వెంటనే రంగంలోకి దిగి ఎన్టీఆర్‌కు జరిగిన అన్యాయాన్ని జాతీయ నేతలందరికీ చెప్పి వారిని హైదరాబాద్‌కు రప్పించడంలో కీలక పాత్ర పోషించారు. అలా రాష్ట్రంలో మళ్లీ ప్రజాస్వామ్యం పునరుద్ధరించడంలో జైపాల్‌రెడ్డి పాత్ర ఎనలేనిదని తెదేపా సీనియర్ నాయకుడు కంభంపాటి రాంమోహన్‌రావు ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేశారు.

కాంగ్రెస్‌తో మొదలై.. కాంగ్రెస్‌లోనే మిగిలి

- జైపాల్‌రెడ్డి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుకునే రోజుల్లో విద్యార్థి నాయకుడిగా పనిచేశారు. 1960 దశకంలో జరిగిన విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికల్లో రెండు సార్లు వర్సిటీ అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు.
- కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రేరణతో రాజకీయాల్లోకి వచ్చారు.
- 1964లో గుంటూరులో జరిగిన కాంగ్రెస్ జాతీయ మహా సభలో కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. 1965 నుంచి ఆరేళ్లపాటు యువజన కాంగ్రెస్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా, తర్వాత ఏపీసీసీ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేశారు.
- 1969లో కల్వకుర్తి అసెంబ్లీ స్థానానికి జరిగిన ఉప ఎన్నికలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా పోటీచేశారు. తెలంగాణవాదుల మద్దతుతో స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా పోటీ చేసిన సత్యనారాయణరెడ్డిని ఓడించి శాసన సభలో అడుగు పెట్టారు.
- తర్వాత కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి స్థాపించిన రెడ్డి కాంగ్రెస్‌లో చేరారు.
- అనంతరం మళ్లీ కాంగ్రెస్‌లోకి వచ్చారు.
- దేశంలో అత్యయిక పరిస్థితిని విధించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మళ్లీ కాంగ్రెస్‌ను వీడారు. 1977లో జనతా పార్టీలో చేరారు. 1978, 83లో కల్వకుర్తి అసెంబ్లీ స్థానం నుంచి ఆ పార్టీ అభ్యర్థిగా పోటీచేసి గెలిచారు.
- 1969-1984 మధ్య నాలుగు సార్లు(రెండు సార్లు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా, రెండు సార్లు జనతా పార్టీ అభ్యర్థిగా) కల్వకుర్తి నుంచే శాసన సభకు ఎన్నికయ్యారు.
- 1984లో మహబూబ్‌నగర్ లోక్‌సభ స్థానం నుంచి (జనతా పార్టీ) అభ్యర్థిగా గెలుపొంది పార్లమెంటులో అడుగుపెట్టారు. 1998లో అదే స్థానం నుంచి(జనతా దళ్) గెలుపొందారు.
- 1999 తిరిగి కాంగ్రెస్‌లో చేరారు.
- 1999, 2004లో మిర్యాలగూడ, 2009లో చేవెళ్ల లోక్ సభ స్థానాల కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా విజయం సాధించారు.
- రాజ్యసభ సభ్యునిగా రెండు సార్లు (1990-96, 1997-98) పనిచేశారు.
- ఏఐసీసీ అధికార ప్రతినిధిగానూ పనిచేశారు.

ఇందిర పైనే పోటీ

- అత్యయిక పరిస్థితిని వ్యతిరేకిస్తూ కాంగ్రెస్‌ను వీడిన ఆయన జనతా పార్టీలో చేరి, ఆ పార్టీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శిగా వ్యవహరించారు. నాటి ప్రధాని ఐ.కె.గుజ్రాల్ మంత్రివర్గంలో పనిచేశారు.
- 1980లో మెదక్ లోక్ సభ స్థానం నుంచి ఇందిరా గాంధీపై పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. అప్పట్లో వ్యవహారం దేశంలో చర్చనీయాంశమైంది.

ఇక చాలు... ఇదే చివరి పోటీ

"నా సుదీర్ఘ రాజకీయ జీవితంలో ఎమ్మెల్యేగా, ఎంపీగా, కేంద్ర మంత్రిగా ఎన్నో పదవులు అనుభవించా. ఇక రాజకీయ జీవితం నుంచి శాశ్వతంగా తప్పుకొంటున్నానంటూ" 2014లో జైపాల్‌రెడ్డి కొడంగల్‌లో ప్రకటించారు. ఆయన మృతి చెందారన్న విషయాన్ని తెలుసుకున్న స్థానికులు ఈ మాటలను ప్రస్తుతం గుర్తుచేసుకుంటున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం తర్వాత జరిగిన మొదటి ఎన్నికల్లో మహబూబ్‌నగర్ లోక్‌సభ స్థానం నుంచి పోటీ చేసిన ఆయన ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా 2014 ఏప్రిల్ 23న కొడంగల్‌కు వచ్చారు. ఇవే నా చివరి ఎన్నికలని పేర్కొంటూ తనను గెలిపించాలని కోరారు. ఆ ఎన్నికల్లో ఆయన ఓటమిపాలయ్యారు. ఆ మాట ప్రకారమే ఆయన తర్వాత ఎన్నికల్లో పోటీ చేయలేదు.

– న్యూస్‌టుడే, కొడంగల్

దేశంలో ఎఫ్ఎం రేడియో ఛానళ్ల విస్తరణ, లోక్‌సభ, రాజ్యసభా కార్యక్రమాల ప్రత్యక్ష ప్రసారం, తెలుగుకు ప్రాచీన భాష హోదాకు తోడ్పాటు అందించడంలో జైపాల్ రెడ్డిది కీలక భూమిక.

కుటుంబ సభ్యులతో జైపాల్‌రెడ్డి దంపతులు (పాతచిత్రం)

జనతాదళ్ అగ్రనేత రామకృష్ణ హెగ్డేతో జైపాల్‌రెడ్డి

1981లో కల్వకుర్తిలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యే హోదాలో..

ఒకప్పటి జనతాదళ్ నేతలు ముఫ్తీ మొహమ్మద్ సయీద్, ఎస్.ఆర్.బొమ్మై, హెచ్.డి.దేవెగౌడ, రాం విలాస్ పాసవాన్, శరద్ యాదవ్‌లతో..

ఐకే గుజ్రాల్, రంగరాజన్, చంద్రబాబులతో..

గోల్ కొట్టింది నేనే..!

ఈనాడు- దిల్లీ, హైదరాబాద్: తొలిదశ తెలంగాణ ఉద్యమం సమయంలో సమైక్యవాదిగా ఉన్న జైపాల్‌రెడ్డి మలిదశ ఉద్యమంలో ప్రత్యేక రాష్ట్ర డిమాండ్‌కు జైకొట్టారు. రోడ్లమీదికి రాకపోయినా అవకాశం వచ్చిన ప్రతిచోటా ప్రత్యేక వాదాన్ని బలంగా వినిపించి రాష్ట్ర ఏర్పాటు దిశగా కేంద్రాన్ని ఒప్పించడంలో కృతకృత్యులయ్యారని చెబుతుంటారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో రోశయ్య అనంతరం ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టే అవకాశం వచ్చినా అది తెలంగాణ ఉద్యమానికి విఘాతంగా మారుతుందేమోనన్న ఉద్దేశంతో జైపాల్‌రెడ్డి సున్నితంగా తిరస్కరించారని ఆ పార్టీ ముఖ్యనేతలు చెబుతుంటారు. మలిదశ ఉద్యమ సమయంలో కేంద్రమంత్రిగా ఉన్న జైపాల్‌రెడ్డి.. ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఆవశ్యకతను, రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ మనుగడ తదితర అంశాలను సోనియాగాంధీకి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి బలంగా వినిపించడంలో చురుగ్గా వ్యవహరించినట్లు పార్టీ ముఖ్యనేతలు చెబుతుంటారు. అప్పట్లో తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నేతలకు కేంద్ర బిందువుగా ఉండి ఆయన ప్రోత్సహించారు. రాష్ట్ర సాధనలో కీలకమైన సమయంలో తాను అత్యంత క్రియాశీలకంగా వ్యవహరించానని జైపాల్‌రెడ్డి ఒక సందర్భంలో తెలిపారు. 2014 ఫిబ్రవరి 18న లోక్‌సభ సభాపతి ఛాంబర్లో కూర్చొని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు బిల్లును పాస్ చేయించానని చెప్పారు. 'ఆట ఎవరు మొదలుపెట్టినా.. గోల్ కొట్టింది మాత్రం నేనే'నని ఓ ఇంటర్వ్యూలో జైపాల్‌రెడ్డి తెలిపారు.

అలెగ్జాండర్ ది గ్రేట్

నిజాం నుంచి నేటి దాకా...

మనం ఓ సెలూన్‌కు వెళ్లామనుకోండి...
తల అప్పగించి కూర్చుంటాం...
కానీ అక్కడకు వెళితే మాత్రం ఆ సెలూన్ ప్రత్యేకత తెలుసుకుంటూ తలపంకించాల్సిందే...
వారి కథ విన్న తరువాత తల ఎత్తి శభాష్ అనాల్సిందే...

ఎందుకంటే ఆ సెలూన్‌లోనే ఏ నిజాం నవాబో తన అందాన్ని ఇనుమడింపజేసుకుని ఉండొచ్చు. ఏ సినిమా తారో తన గడ్డానికి నాజూకులు దిద్దుకుని ఉండొచ్చు. నిజమండీ... అది అలెగ్జాండర్ హెయిర్ సెలూన్. హైదరాబాద్‌లో అసెంబ్లీ సమీపంలో ఉంటుంది.

1942లో నిజాం నవాబు తన కేశాలంకరణ తీరుకు

నచ్చి, మెచ్చి ఈ సెలూన్‌ను రామచందర్‌కు బహుమతిగా ఇచ్చారు. అప్పటి నుంచి వినూత్న పోకడలతో, కొత్తగా, నాణ్యంగా సేవలందిస్తున్న తీరుకు ఎంతో మంది ఫిదా అయ్యారు. ముఖ్యంగా రాజకీయ, సినీ ప్రముఖులను ఎంతగానో ఆకర్షించిన అలెగ్జాండర్ సెలూన్‌ను రామచందర్ కుటుంబ సభ్యులే నడుపుతూ వస్తున్నారు. నాణ్యతలో రాజీ పడకపోవడమే తమ విజయ సూత్రమని చెప్పే దీని నిర్వాహకులు తమ పూర్వీకుల ఘనతలను, ప్రముఖుల ప్రశంసలను సగర్వంగా చెబుతుంటారు.

– చిత్ర కథనం: రాజమౌళి, హైదరాబాద్

---

64 గళ్లు... రాజు, మంత్రి, ఏనుగు, ఒంటె, గుర్రం, సిపాయిలు
- ఇది చదరంగం. ఇందులో ఓడొచ్చు, గెలవొచ్చు, డ్రా కావొచ్చు.
64+4 గళ్లు... రాజు, మంత్రి, ఏనుగు, ఒంటె, గుర్రం, సిపాయిలు + జిరాఫీ
- ఇది 'ట్విన్నెట్సు జిరాఫీ చందరంగం', ఇందులో డ్రా కావడమే ఉండదు. గెలవడమో! ఓడటమో! అంతే!
దీన్ని ఎవరు ఆడుతున్నారు? ఎక్కడ? ఎలా ఆడుతున్నారు? దీనికి గుర్తింపు ఉందా? ఇవే కదా మీ ప్రశ్నలు అయితే చదివేయండి.

జిరాఫీ ఆటలో గెలుపు ఖాయం

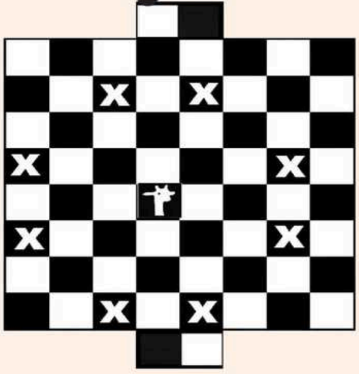

నలుపు, తెలుపు 64 గళ్ల పట్టికతో ఉన్న చదరంగం క్రీడను భారత దేశం ప్రపంచానికి పరిచయం చేస్తే... 68 గళ్లు ఉన్న 'ట్విన్నెట్సు జిరాఫీ చదరంగం'ను కడప జిల్లా ప్రొద్దుటూరుకు చెందిన అక్క, తమ్ముడు నడమల భాగ్యశ్రీ, సాయికిరణ్‌రెడ్డి ప్రపంచానికి అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

బడి నుంచి ఇంటికి రాగానే అక్కాతమ్ముడు బుద్ధిగా హోంవర్క్ పూర్తిచేసేవారు. ఆ తర్వాత చెస్ మీద కూర్చొనేవారు. ఇద్దరూ గట్టిగా పోటీ పడేవారు. సమానమైన ఎత్తులు, పైఎత్తులు వేసుకుంటూ ఆటను కొనసాగించేవారు. ఇద్దరూ సమఉజ్జీలు కావడంతో ఆట డ్రాగా ముగిసేది. ఎవరో ఒకరు గెలిచేలా ఆటను మారిస్తే ఎలా ఉంటుందని ఆలోచించారు. వారితో పాటు... ఆలోచన పెరిగి ఆచరణగా మారుతూ వచ్చింది. ప్రస్తుతం భాగ్యశ్రీ ఎస్వీయూ తిరుపతిలో ఎంఏ, సాయికిరణ్‌రెడ్డి క్రైస్ట్ యూనివర్సిటీ బెంగళూరులో డిగ్రీ చదువుతున్నారు. 64 నాలుగు గళ్లకు అటు రెండు, ఇటు రెండు గళ్లు కలిపి 68 చేశారు. ఆటలోకి కొత్తగా జిరాఫీని తెచ్చారు. ఇదీ గుర్రంలా 'ఎల్' ఆకారంలో తిరుగుతుంది. గుర్రం 2+1లా తిరిగితే... జిరాఫీ 3+1తో 'ఎల్' ఆకారంలో ఎటైనా చలిస్తుంది.

కొన్ని రూల్స్

చెక్‌మేట్, స్టేల్‌మేట్, క్రౌనింగ్(ఎవరి రాజైన ప్రత్యర్థి ఇంటికి చేరితే గెలిచినట్లే) అనే మూడు రకాల గెలుపులుంటాయి. అలాగే రిజైన్, రెండు తప్పులు చేసినా, ప్రత్యర్థి పావును చంపిన తర్వాత ప్రతీకారంగా 50 ఎత్తుల్లో ప్రత్యర్థి ఏదేనీ కాయిన్‌ను చంపకుంటే ఓడిపోయినట్లే లెక్క. ఇక ఇందులో డ్రా అనే ప్రశ్న తలెత్తదు.

– అరిగెల గంగులయ్య, ప్రొద్దుటూరు

గుర్తింపు ఇలా..

- నడమల భాగ్యశ్రీ

"ఈ జిరాఫీ చదరంగాన్ని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మినిస్ట్రీ ఆఫ్ కార్పొరేట్ ఎఫైర్ ధ్రువీకరించి, పోటీలు నిర్వహించుకునేందుకు అనుమతిచ్చింది. ఈ ఆట అభివృద్ధికి 2018 డిసెంబర్‌లో అంతర్జాతీయ జిరాఫీ చెస్ సమాఖ్య ఏర్పాటు చేశాం. ఆటకు సంబంధించిన కాపీరైట్స్, ట్రేడ్‌మార్క్స్‌ను పొందాం. తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో ఇప్పటికే 300కు పైగా టోర్నమెంట్లు నిర్వహించి ఈ ఆటను అందరికీ పరిచయం చేస్తున్నాం. ఇందులో మా అమ్మానాన్నల ప్రోత్సాహం ఎనలేనిది.

- సాయికిరణ్‌రెడ్డి

వానపడితే చాలు కొండపై నుంచి నీరు జలజలా
కిందికి వస్తుంటే ఎంత అందం... ఆనందం కదా?
వాళ్లు కూడా ఆ ఆనందాన్ని ఆస్వాదించేవారు...
కానీ ఆ నీరు ఎదురుగా ఉన్న సముద్రంలోకి
వెళ్లిపోతుంటే మాత్రం బాధ కలిగేది.
ఆ బాధ నుంచే ఆలోచన పుట్టింది... అది అందరి కర్తవ్యంగా మారింది.
ఇప్పుడు జలజలారావాలు కాస్తా వారికి జలజయధ్వానాలుగా మారాయి...

పల్లమెరిగిన నీరు... పట్టుదలతో వారు!

ఎక్కడ ?

విశాఖపట్నంలోని జేఆర్ నగర్ కాలనీ. 1500 మంది ఉంటారక్కడ.

అయితే...

దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లోలాగే విశాఖ నగరంలో కూడా నీటి కోసం కోటి తిప్పలు తప్పడం లేదు. గత ఏడాది 40 అడుగుల్లో భూగర్భ జలాలు ఉన్నచోట ఈ ఏడాది మూడొందల అడుగులు తవ్వినా నీరు పడడం లేదు. చాలా కాలనీలకు, అపార్ట్‌మెంట్లకు ట్యాంకర్లే దిక్కు. కానీ జేఆర్‌నగర్‌లో మాత్రం భిన్నమైన పరిస్థితులున్నాయి. వారు కొన్నేళ్ల క్రితం చేసిన ఆలోచనలతో ఇప్పుడా కాలనీ భూగర్భం జలాలతో కళకళలాడుతోంది. వారి ప్రయత్నానికి జాతీయ స్థాయిలో పేరు వచ్చేసింది. రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ విభాగంలో ఈ కాలనీ దేశంలోనే మూడో స్థానంలో నిలిచి కేంద్ర ప్రభుత్వ అవార్డు గెలుచుకుంది.

ఇలా సాధ్యమైంది...

చాలా కాలనీల్లో ఇళ్లే కాదు... మనసులూ దూరమే. అపార్టుమెంట్లలో పలకరింపులూ మొక్కుబడే. కానీ ఆ కాలనీలో మాత్రం అందరికీ ఒక లక్ష్యముంది. ఎవరి ప్రాధాన్యాలు వారికున్నా ఒక విషయంలో మాత్రం అక్కడి వారందరిదీ ఒకటే మాట... ఒకటే బాట. అదే జల సంరక్షణ. ఈ కాలనీ కొండ వాలు ప్రాంతంలో ఉంటుంది. దీంతో పైన కురిసిన వర్షం అంతా కాలనీలోకి ప్రవహిస్తుంది. చూస్తుండగానే అంతనీరూ మురుగు కాలువల ద్వారా సముద్రంలోకి వెళ్లిపోయేది. డబ్బులు బ్యాంకుల్లో, నీటిని భూగర్భంలో దాచుకోపోతే భవిష్యత్తు ఉండదని గ్రహించిన వారందరినీ ఇది కదిలించింది.. అందరూ ఒక్కటై నీరు ఇంకించే చర్యలకు ఉపక్రమించారు.

ఏం చేశారంటే

ముందు కాలనీలో వర్షపు నీరు ప్రవహించి కాలువల్లో కలిసిపోయే ఔట్‌లెట్ పాయింట్లను గుర్తించారు. ఎక్కడికక్కడే నీరు ఇంకేలా చేస్తే ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉంటుందని భావించిన వీరు దానికి తగ్గట్లే ప్రణాళికలు వేసుకున్నారు. ఆయా పాయింట్లలో తప్పనిసరిగా ఇంకుడుగుంతలు ఉండేలా చూసుకున్నారు. కాలనీ ముఖద్వారం, కొండవాలు నీరు వచ్చే ప్రాంతాల్లో ఇవి ఎక్కువగా ఉంటాయి. రెండు, మూడు గుంతలు ఒకే వరసలో ఏర్పాటు చేసుకొని వాటిని ఆనుకొని ప్రవహించే మార్గం ఏర్పాటు చేసుకోవడంతో వాటిలోకి తప్పనిసరిగా నీరు చేరుతోంది. దీంతో చుక్కనీరు కూడా వృథాగా కాలువల్లో కలవడం లేదు. భూగర్భంలోకే చేరుతోంది. దీనికి తోడు ప్రతి అపార్టుమెంటులో ఇంకుడుగుంతలు తప్పనిసరి. అపార్టుమెంటు మేడపై పడ్డ వర్షపు నీరంతా గొట్టాల్లోకి చేరేలా, 8 నుంచి 12 కనెక్షన్ల ద్వారా అనుసంధానించి చివరిగా ఇంకుడుగుంతల్లోకి నీరంతా వెళ్లేలా చేసుకున్నారు. కొత్తగా నిర్మించిన అపార్టుమెంట్లలో అయితే మరింత ఎక్కువ స్థలం జల పరిరక్షణ కోసం వదులుతున్నారు. అందులోనే వివిధ రకాల మొక్కలు నాటారు. గుంతలు తవ్వించారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉత్తమ జల సంరక్షణ, యాజమాన్య పద్ధతులు చేపడుతున్న కాలనీగా దీన్ని గుర్తించింది. కేంద్ర జలవనరుల మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన ఈ పోటీలో దేశంలో ఒకటి , రెండు స్థానాల్లో బెంగళూర్, చెన్నైలకు చెందిన కాలనీలు నిలిస్తే జేఆర్‌నగర్ కాలనీకి మూడో స్థానం వచ్చింది.

ఫలితం..: జల సంరక్షణ చర్యల కారణంగా ఈ వేసవిలో విశాఖలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో నీటి ఎద్దడి సమస్య ఉత్పన్నమైనా ఈ కాలనీకి మాత్రం రాలేదు. నగరంలో ఎక్కడ తవ్వినా 200 అడుగుల నుంచి 300 అడుగుల వరకు వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి ఉంటే ఈ కాలనీలో మాత్రం 70 అడుగుల లోపే నీరు పడుతోంది. శుభ్రత, పచ్చదనంలో నగరంలోనే ఈ కాలనీ ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది. వర్షాకాలం వచ్చిందంటే ఎక్కడ చూసినా పచ్చదనం కనిపిస్తుంది. శుభ్రత విషయంలో ఎవరికి వారు వ్యక్తిగతంగా ప్రతి ఇంటి వద్ద తడి పొడి చెత్తకు వేరువేరుగా డబ్బాలు ఏర్పాటు చేసుకొని పారిశుద్ధ్య సిబ్బందికి అందజేయడం ఇక్కడి వారి ప్రత్యేకత. అలాగే వీధులను నిత్యం స్వచ్ఛంగా ఉంచడం, పొడి చెత్తకు ప్రత్యేక కంపోస్టు యూనిట్ ఏర్పాటు వంటి చర్యలు తీసుకున్నారు.

–సురేష్ రావివలస, విశాఖపట్నం

సంగీత సందేశం

సరిగమ చూసేద్దామా!

అక్కడ పక్షుల కుహూకుహూ రాగాలు అద్భుత గీతాలు ఎలా అయ్యాయో తెలుస్తుంది....
జానపదుల పల్లవులు సుమధుర సంగీత కెరటాలయ్యాయో అర్థమవుతుంది...
పురందరదాసు మనస్సేంటో...
బిస్మిల్లాఖాన్ గమనమేంటో అవగతమవుతుంది...
మొత్తంగా భారతదేశ సంగీత సామ్రాజ్యాన్ని ఒకేసారి చూసిన అనుభూతి సొంతమవుతుంది..
ఇదంతా బెంగళూరులోని ఇండియన్ మ్యూజిక్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ అనే సంగీత సంగ్రహాలయం గురించి...

ఎందరెందరో వాగ్గేయకారులు... ఇంకెందరో సృజనశీలురు.

ఎన్నెన్నో రాగాలు... మరెన్నో సంగీత సంప్రదాయాలు... అసలీ సంగీత, నృత్యాల ఆవిర్భావం ఎప్పుడు జరిగింది. కొన్నిశతాబ్దాలనుంచి ఈ సంగీత ప్రవాహంలో మార్పులేంటి? అప్పటి పరికరాలేంటి? ఇప్పటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎంటి? ప్రపంచమంతా సంగీత, సాంస్కృతిక వినిమయం ఎలా జరుగుతోంది? ఈ ప్రశ్నలన్నిటికీ ఇండియన్ మ్యూజిక్ ఎక్స్‌పీరియన్స్‌లో జవాబులుంటాయి.

ఎం.ఆర్.జయశంకర్. వ్యాపారవేత్త, బ్రిగెడ్ గ్రూప్‌లో ముఖ్యుడు. ఆయన ఓసారి అమెరికా పర్యటనలో సియాటిల్‌లోని ఈఎంపీ మ్యూజియంను సందర్శించారు. పాశ్చాత్య సంగీత ప్రస్థానాన్ని వివరించే అనేక వివరాలు పొందుపరించిన స్థలమది. అప్పుడు మొదలైంది జయశంకర్‌లో ఆలోచన. ఇన్ని వేల సంవత్సరాల మన చరిత్ర ఉన్న భారతీయ సంగీతం గురించి తెలుసుకునే ఏర్పాటు దేశంలో ఎక్కడా లేకపోవడం ఆయనకు లోటుగా అనిపించింది. దాన్ని తానే ఏర్పాటు చేయాలన్న సంకల్పమూ కలిగింది. తన సహచరులతో కలిసి ఆలోచించి ఈ సంగీత మహా సంగ్రహాలయానికి ఆయన రూపకల్పన చేశారు. బెంగళూరు, జేపీనగర్‌లో ఉన్న తమ భవనాన్ని ఈ మ్యూజియం కోసం కేటాయించారు. బ్రిగెడ్ ట్రస్ట్ ఆధ్వర్యంలో 50 వేల చదరపు అడుగుల విశాల ప్రాంగణంలో దీనికి శ్రీకారం చుట్టారు. రూ.55 కోట్ల విలువైన ఈ ప్రాజెక్టు ఖర్చులో సగం బ్రిగెడ్ సంస్థ భరించింది. మిగిలిన సగం కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు, మరికొన్ని సంస్థలు సమకూర్చాయి. ఇండియన్ మ్యూజిక్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ పేరుతో 2019 జులై 27న ఉస్తాద్ జాకిర్ హుస్సేన్ చేతులమీదుగా ఇది ప్రారంభమైంది.

ఇది పేరుకు తగ్గ మ్యూజియం అని చెప్పొచ్చు. ఇక్కడకు వచ్చే సందర్శకుడు సంగీతాన్ని వినడం, చూడడమే కాదు సంపూర్ణంగా అనుభవిస్తాడు. మనసు నిండా ఆనందం నింపుకుంటాడు. సాధారణంగా మ్యూజియంలలో వస్తువులను దూరంగా చూచి ఆనందించాలి. ఇక్కడ అలాకాదు ప్రతి వాద్య పరికరాన్ని చేతితో తాకి దానినుంచి వచ్చే నాదాన్ని చెవులారా విని అనుభవించొచ్చు. ఈ మ్యూజియం మూడుభాగాలలో ఉంటుంది అందులో కళా విభాగం తొమ్మిది భాగాలుగా ఉంటుంది.

1 **కాంటెంపరరీ గ్యాలరీ :** భారతీయ సంగీతంలో పాశ్చాత్య ఒరవడులు, భారతీయ సంగీతం పాశ్చాత్యదేశాల్లో ప్రవహించిన తీరు గురించిన సంపూర్ణ సమాచారం ఇక్కడ ఉంటుంది. ఈ రంగాల్లో మేటి కళాకారుల వివరాలు, ఛాయాచిత్రాలు ఉంటాయి. వాటిని వినిపించే వీడియోలు కూడా ఉన్నాయి.

2 **లివింగ్ ట్రెడిషన్స్ :** ఉత్తర, దక్షిణ భారత శాస్త్రీయ సంగీత నృత్యప్రక్రియల ఆవిర్భావం, ప్రస్థానం గురించిన వివరాలు ఉండే చోటిది. ఖ్యాల్, ఠుమరి, టప్పా, గజల్స్, తరానా, భజన్స్, ధృపద్ వంటి దేశంలోని సంప్రదాయాల వివరాలు... వాటిలో దిగ్గజాల ఛాయాచిత్రాలు ఉంటాయి. ఆయా రుతువుల్లో పాడే రాగాలు ,ఆయా కాలాల్లో పాడే రాగాల వివరణలు కూడా లభ్యమవుతాయి.

3 **జానపద విభాగం:** భారతదేశ జానపద సంగీత సర్వస్వం ఉండేచోటు. పల్లె జీవితం, సంస్కృతి, వారు పాడుకునే పాటలు, దేశ భక్తి పాటలు, గిరిజన గీతాల గురించి ఇక్కడ తెలుసుకోవచ్చు.

4 **మెల్టింగ్ సాంగ్స్ :** ప్రపంచంలోని వివిధ సంస్కృతి సంప్రదాయాల మేలు కలయికపై అవగాహన కలిగించే వివరాలుంటాయి.

5 **వాద్య గ్యాలరీ :** ఈ విభాగంలో సుమారు భారతీయ, విదేశీ సంగీతాలకు చెందిన 108 వాద్య పరికరాలున్నాయి వీటి ప్రయోగాలు ఎలా ఉంటాయి? ప్రజలను ఇవి ఎలా ఆకట్టుకుంటాయి వంటి విషయాలు తెలుస్తాయి.

6 **సాంగ్స్ ఆఫ్ స్ట్రగుల్ :** వివిధ ఉద్యమాలప్పుడు, సమ్మెల సమయంలో, స్వాతంత్ర్య పోరాటాల సమయంలో సంగీతాన్ని ఉపయోగించుకున్న విధానం గురించి ఇక్కడ తెలుస్తుంది.

7 **చలన చిత్ర సంగీతం..** సినిమాకు ముందు దేశంలో నాటక రంగంలో ఉన్న సంగీతం నుంచి ఇప్పటి వరకు వచ్చిన ఎన్నో విశేషాలను పొందుపరిచారు. 1930 నుంచి నేటి వరకు భారతదేశ చలన చిత్ర సంగీతంలో వచ్చిన మార్పులు సోదాహరణంగా తెలుసుకోవచ్చు. ఎంతో మంది చలనచిత్ర సంగీత కళాకారుల ఛాయాచిత్రాలు, వీడియోలు లభ్యమవుతాయి.

8 **రికార్డింగ్‌ల చరిత్ర:** గ్రామఫోన్ రికార్డుల గురించి విస్మయపరిచే వాస్తవాలు తెలుసుకోవచ్చు. అప్పటి నుంచి నేటి సెల్‌ఫోనులో సంగీతం వరకు... స్టూడియోల్లో రికార్డింగులు చేయడంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం గురించి సంపూర్ణ సమాచారం చిత్రాలతో సహా అందుబాటులో ఉంది.

9 **స్టార్స్ సెక్షన్...** ఎందరో మహానుభావుల ఛాయాచిత్రాలు, ఎన్నో చిత్రీకరణల విశేషాలు సందర్శకులను కళ్లుతిప్పుకోనివ్వవు. సంగీత స్రష్టలు వాడిన వస్తువులు సేకరించి ఉంచారు. పండిట్ రవిశంకర్ వాడిన సితార్, బిస్మిల్లాఖాన్ ఉపయోగించిన షహనాయి కూడా ఉన్నాయి.

ఇవి కాక లెర్నింగ్ సెంటర్‌లో సంగీత డిప్లొమా తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. మ్యూజియం ప్రాంగణంలో సౌండ్ గార్డెన్ అద్భుతమైన అనుభూతిని కలిగిస్తుంది. ఇక్కడున్న పరికరాలను శిలలు, మెటల్, కొయ్యలతో అత్యంత సుందరంగా తయారుచేశారు. అంతరిక్షం, తారకలు, రంగుల హరివిల్లులు, సౌరకుటుంబం, ప్రకృతిలో వివిధ జీవరాశుల శబ్దాలు ఇక్కడున్న చిన్న ఆడిటోరియంలో ప్రదర్శిస్తారు. ఈ సంస్థకు చెందిన 12 మంది ట్రస్టీలు ఉన్నారు. డా.సుమాసుధీంద్ర, విదుషి మాన శివప్రసాద్ ఈ మ్యూజియం డైరెక్టర్లుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ప్రపంచంలోనే ఇది మూడో సంగీత సంగ్రహాలయంగా పేరొందింది.

–జగదీశ్వరి, బెంగళూరు

ఒక ప్రశ్న ఒక జవాబు

శ్రుతిహాసన్

మీకు ఎలాంటి విషయాల్లో ఇతరుల సలహాలు అవసరం అవుతుంటాయి?

శ్రుతిహాసన్: నన్ను స్వతంత్ర భావాలతో పెంచారు మా అమ్మానాన్నలు. ఏ విషయంలోనైనా సొంతంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం అలవాటు చేశారు. దాంతో ఎవరినీ సలహాలు అడిగే అవసరమే రాలేదు. అలాగని నేను అన్నీ సరైన నిర్ణయాలే తీసుకుంటానని కాదు. ఒకవేళ నా నిర్ణయం తప్పైనా మరొకరిని నిందించాల్సిన అవసరం ఉండదు కదా. దానివల్ల వ్యక్తిగతంగా కూడా కొంత అనుభవం వస్తుంది. ఒకవేళ మంచి జరిగినా అది సొంతంగా సాధించాననే తృప్తి ఉంటుంది. నాలాగా స్వతంత్ర భావాలతో నడుచుకొనే అమ్మాయిలు చాలామందే ఉంటారు. అలాగని అమ్మానాన్నలు ఏమీ చెప్పరని కాదు. వాళ్లకి ఎదురైన అనుభవాల్ని చెబుతూ పరోక్షంగా దారి చూపిస్తూనే ఉంటారు.

ఈనాడు సినిమా

కొత్త కెప్టెన్లకు 'అగ్ర' స్వాగతం

నూతన దర్శకుల వైపు చూస్తున్న స్టార్ హీరోలు

చిత్రసీమ నిత్యం కొత్తదనం వెంట పరుగులు పెడుతూ ఉంటుంది. కొత్త కథలు. కొత్త కలయికలు అందులో భాగమే. ఎప్పుడూ ఒకేలా కాకుండా, ప్రేక్షకుడికి కాస్త భిన్నమైన వినోదాన్ని అందించాలంటే కొత్త దారుల్లో ప్రయాణం చేయాల్సిందే. కానీ ఆ ప్రయాణం అంత ఆషామాషీ కాదు. కొత్త కథ ప్రేక్షకులకు నచ్చుతుందా లేదా? యువ దర్శకుడు అనుకొన్నట్టుగా సినిమా తీస్తాడా? అభిమానుల్ని సంతృప్తి పరచగలడా? ఇలా ఎన్నో సందేహాలు కథానాయకుల్ని వెంటాడుతుంటాయి. నిర్మాతల భయాలు కూడా అవే. అందుకే చాలాసార్లు అచ్చొచ్చిన కథలు, కలయికల వైపే మొగ్గు చూపుతుంటారు. ఈ కథకు ఫలానా దర్శకుడైతే బాగుంటుందని ముందే లెక్కలేసుకొని రంగంలోకి దిగుతుంటారు. అయితే కథానాయకులు ఆ లెక్కల్ని క్రమంగా మార్చేస్తున్నారు. కొత్తదనంపై ఇష్టంతో, దర్శకులపై నమ్మకంతో... ధైర్యంగా కొత్త ప్రయత్నాలకు పచ్చ జెండా ఊపేస్తున్నారు మన అగ్ర కథానాయకులు.

ఎన్టీఆర్ ఒక పక్క అగ్ర దర్శకుడు రాజమౌళి దర్శకత్వంలో సినిమా చేస్తూనే మరో పక్క కన్నడ పరిశ్రమకి చెందిన యువ దర్శకుడు ప్రశాంత్ నీల్‌ని రంగంలోకి దింపారు. ప్రశాంత్ ప్రస్తుతం 'కె.జి.ఎఫ్ 2' చేస్తూనే, మరో పక్క ఎన్టీఆర్ కోసం కథని సిద్ధం చేస్తున్నారు. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించబోతుంది. అల్లు అర్జున్ 'నా పేరు సూర్య నా ఇల్లు ఇండియా' తర్వాత సుదీర్ఘ విరామం తీసుకొన్నారు. త్రివిక్రమ్, సుకుమార్ లాంటి అగ్ర దర్శకుల కథలకి ఓకే చెప్పినా, వీటితో పాటుగా యువ దర్శకుడు వేణు శ్రీరామ్‌తో 'ఐకాన్' చేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. దిల్ రాజు నిర్మించనున్న ఈ చిత్రం దసరాకి ప్రారంభం కానుందని సమాచారం. మహేష్‌బాబు మరోసారి వంశీ పైడిపల్లితో సినిమా చేయాలని నిర్ణయించుకొన్నా, మరో యువ దర్శకుడు పరశురామ్ చెప్పిన కథని కూడా విన్నారు. చిరంజీవి, నాగార్జున, వెంకటేష్ లాంటి అగ్ర కథానాయకులతో సినిమాలు చేయడానికి పలువురు సీనియర్ దర్శకులు సిద్ధంగానే ఉన్నా, వాళ్లు కొత్తతరం కెప్టెన్ల వైపే మక్కువ చూపుతుండడం విశేషం. మారిన ప్రేక్షకుల అభిరుచులకి తగ్గట్టుగా తమ సినిమాలు ఉండాలంటే, కొత్త తరంతో పనిచేయాల్సిందే అని కథానాయకులు బలంగా నమ్ముతున్నారు. అందుకే కొత్తతరానికి స్వాగతం పలుకుతున్నారు.

తుది మెరుగుల్లో కథలు

చిరంజీవి 'సైరా నరసింహారెడ్డి' సినిమాని పూర్తి చేసేశారు. తదుపరి ఆయన కొరటాల శివ దర్శకత్వంలో సినిమా చేయబోతున్నారు. ఆసక్తి రేకెత్తిస్తున్న ఈ కలయికలో సినిమా త్వరలోనే పట్టాలెక్కబోతోంది. ఎప్పట్నుంచో కథని సిద్ధం చేస్తున్నారు దర్శకుడు. వెంకటేష్ ప్రస్తుతం బాబీ దర్శకత్వంలో 'వెంకీ మామ' చేస్తున్నారు. ఆ తర్వాత ఆయన వరుసగా తరుణ్ భాస్కర్, త్రినాథ్‌రావు నక్కినతో సినిమాలు చేయడానికి పచ్చజెండా ఊపారు. నవతరం దర్శకులైన వీళ్లు కూడా కథల్ని ముస్తాబు చేస్తున్నారు. 'చి.ల.సౌ' చిత్రాన్ని తీసిన విధానం నచ్చి రాహుల్ రవీంద్రన్‌కి అవకాశమిచ్చారు నాగార్జున. ఈ కలయికలో త్వరలోనే 'మన్మథుడు 2' రాబోతోంది. ఆ తర్వాత కూడా మరో యువ దర్శకుడైన కల్యాణ్‌కృష్ణ కురసాలతో సినిమా చేయనున్నారు నాగార్జున. 'సోగ్గాడే చిన్నినాయనా'కి సీక్వెల్‌గా 'బంగార్రాజు'గా రాబోతున్న ఆ సినిమా కథ తుది మెరుగులు దిద్దుకొంటోంది. "అగ్ర దర్శకులు తీసే సినిమాల్లో కొత్తదనం ఉండదని కాదు. కానీ వారి శైలి ఎలా ఉంటుందో ప్రేక్షకులకు అవగాహన ఉంటుంది. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందే ఒక అంచనాతో థియేటర్‌కు వస్తారు. కానీ నవతరం దర్శకులు సినిమాలు తీస్తున్నప్పుడు 'వీళ్లు మా కథానాయకుడిని ఎలా చూపించారో, ఎలాంటి కథ చెప్పారో' అనే ఆసక్తి ప్రేక్షకుడిలో వ్యక్తమవుతుంది. ఒక సినిమాపై అలాంటి ఆసక్తి ఉండటం ఎంతో మంచిది. అందుకే కొత్త కలయికలపై మేం దృష్టి పెడుతున్నాం" అని ఓ ప్రముఖ నిర్మాత చెప్పారు.

స్ట్రీట్ డ్యాన్సర్స్ సందడి

"డ్యాన్స్ నేపథ్య చిత్రాలకు రెమో డిసౌజా చిరునామాగా మారిపోయారు. నాకు ఆయన సినిమాలో నటించే అవకాశం దక్కడం ఆనందంగా ఉంది" అంటోంది శ్రద్ధా కపూర్. డ్యాన్స్ నేపథ్యంగా రెమో డిసౌజా తెరకెక్కించిన 'ఏబీసీడీ', 'ఏబీసీడీ 2' చిత్రాల తర్వాత ఆయన నుంచి వస్తోన్న చిత్రం 'స్ట్రీట్ డ్యాన్సర్ త్రీడీ'. ఇందులో వరుణ్ ధావన్, శ్రద్ధ, నోరా ఫతేహీ ప్రధాన పాత్రధారులు. ప్రభుదేవా కీలక పాత్రధారి. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ పూర్తయింది. ఈ సందర్భంగా చిత్రబృందం సెట్లో సరదాగా గడిపింది. "స్ట్రీట్ డ్యాన్సర్...' ప్రయాణంలో ఎన్నో గొప్ప అనుభూతులు మిగిలాయి. ఆ మధుర జ్ఞాపకాలకు కారణం రెమో సార్. ఆయనే మా ఆనందానికి అసలు కారకులు. డ్యాన్స్‌ను ఆరాధించే ఎంతోమందికి ఈ చిత్రం నచ్చుతుంది. నా తోటి నటీనటులు అందించిన సహకారం మర్చిపోలేను. వరుణ్ నాకు మంచి మిత్రుడు. ప్రభుదేవా సార్ తన ప్రతిభతో మాలో ఎంతో ఆనందాన్ని నింపారు. నోరా చాలా గొప్ప డ్యాన్సర్. నేను మరింత ఫిట్‌గా మారేందుకు అవకాశం ఇచ్చింది ఈ చిత్రం"అంటూ తన భావాలను పంచుకుంది శ్రద్ధ. సినిమా పూర్తయిన సందర్భంగా చిత్రబృందం సరదాగా గడిపిన క్షణాలకు సంబంధించిన ఫొటోలను నోరా ఫతేహీ పంచుకొంది.

శ్రద్ధా కపూర్, నోరా ఫతేహీ, వరుణ్ ధావన్

గీతోపదేశం

మాటలు రాని మృగాలు సైతం
మంచిగ కలసి జీవించేను
మాటలు నేర్చిన మా నరజాతి
మారణ హోమం సాగించేను
మనిషే పెరిగే మనసే తరిగి
మమతే మరచాడు మానవుడు

గీతం: భలే భలే అందాలు సృష్టించావు...
చిత్రం: భక్త తుకారం
రచన: వీటూరి
– పంపినవారు: వి.రాజేష్, తుని

ఆ ఒక్కటే బోయపాటి నుంచి నేర్చుకున్నా!

అర్జున్

"నేను దర్శకుణ్ని అయ్యానంటే కారణం మా నాన్నే. ఆయన ద్వారానే హీరో కార్తికేయకు కథ వినిపించే అవకాశం దక్కింది" అన్నారు అర్జున్ జంధ్యాల. ఆయన తెరకెక్కించిన చిత్రం 'గుణ 369'. కార్తికేయ, అనఘ నాయకానాయికలు. వచ్చే నెల 2న విడుదల అవుతున్న సందర్భంగా ఆదివారం విలేకర్లతో ముచ్చటించారు అర్జున్.

- "నా జీవితంలో చూసిన కొన్ని యథార్థ సంఘటనల స్ఫూర్తితోనే 'గుణ 369' కథని అల్లుకున్నా. తనయుణ్ని 'గుణ బీటెక్'గా చూడాలనుకుంటాడు ఓ తండ్రి. కానీ అనుకోని పరిస్థితుల్లో 'గుణ 369' అనే ఖైదీగా చూడాల్సివస్తుంది. అలా ఎందుకు జరిగిందనేది అసలు కథాంశం. ప్రేమ, యాక్షన్, భావోద్వేగాలకు పెద్ద పీట వేశాం. నేను చూసిన పరిస్థితుల ఆధారంగా రాసుకున్న కథ కావడంతో నా సొంతూరు ఒంగోలు ప్రాంతంలోనే చిత్రీకరించాం. 'ఆర్ఎక్స్ 100'లో కార్తికేయ నటన చూశాక ఈ కథ తనకైతేనే సరిపోతుంది అనిపించింది. కథ ఆయనకు నచ్చడంతో వెంటనే సినిమా పట్టాలెక్కించాం. కార్తికేయ గత చిత్రాలకు పూర్తి భిన్నంగా ఉంటుంది. కుటుంబంతో చూసేలా చక్కగా ఉంటుంది".
- "నా అసలు పేరు మల్లికార్జున్ జంధ్యాల. అందరూ నా పేరు చూసి జంధ్యాల కుటుంబానికి చెందినవాణ్నేమో అనుకుంటారు. కానీ కాదు. కాకపోతే ఆ పేరు స్ఫూర్తి కారణంగానో ఏమో దర్శకత్వం వైపు దృష్టి మళ్లింది. నా కాలేజీ రోజుల నుంచే సినిమాలపై ఆసక్తి ఏర్పడింది. చిత్రసీమలోకి రాగానే బోయపాటి శ్రీను వద్ద సహాయ దర్శకుడిగా చేరా. 'తులసి' నుంచి 'వినయ విధేయ రామ' వరకు పదమూడేళ్లు ఆయన వద్దే పనిచేశాను".
- "అనుకున్నది అనుకున్నట్టుగా తెరపై చూపించగలిగే నైపుణ్యాన్ని మాత్రమే బోయపాటిగారి నుంచి నేర్చుకున్నా. మిగతా ఏ విషయాల్లోనూ ఆయనను అనుకరించలేదు. ఇటీవల ఆయన ఈ సినిమా చూశారు. బాగుందని మెచ్చుకున్నారు. ప్రస్తుతం నా దగ్గర చాలా కథలున్నాయి. అన్ని రకాల జోనర్లలోనూ సినిమాలు తీయాలనుకుంటున్నా".

జీరో దర్శకుడితో ఈ ముగ్గురూ?

భారీ అంచనాలతో వచ్చిన 'జీరో' సినిమా పరాజయం తర్వాత ఆనంద్ ఎల్ రాయ్ ఈసారి ఎలాగైనా హిట్ కొట్టాలని కథను సిద్ధం చేశారట. ఇందులో హృతిక్ రోషన్, సారా అలీఖాన్, ధనుష్ నటించనున్నారని సమాచారం. "ఈ చిత్రం కోసం హృతిక్, సారా, ధనుష్‌ను సంప్రదించిన మాట వాస్తవమే. కొన్ని రోజుల్లో నటీనటుల వివరాలను అధికారికంగా వెల్లడించే అవకాశం ఉంద"ని ఆనంద్ ఎల్ రాయ్ నిర్మాణ సంస్థ కలర్ యెల్లో ఫిలిమ్స్ వర్గాలు చెప్పినట్టు సమాచారం. ఆనంద్‌తో హృతిక్, సారాలకు ఇది తొలి చిత్రమే. కానీ ధనుష్‌కు రెండో సినిమా. గతంలో ఆనంద్ తీసిన 'రాంజనా'లో నటించాడు. హృతిక్.. టైగర్ ష్రాఫ్‌తో కలిసి నటిస్తున్న 'వార్' చిత్రీకరణ జరుపుకుంటోంది. 'లవ్ ఆజ్ కల్' సీక్వెల్‌తో పాటు 'కూలీ నెం.1' రీమేక్‌లో నటిస్తోంది సారా. అన్నీ అనుకున్నట్టు జరిగితే ధనుష్ 'షమితాబ్' తర్వాత నటిస్తున్న మూడో బాలీవుడ్ చిత్రం ఇదే అవుతుంది.

ఆత్రేయపురం కుర్రాడు

షకలక శంకర్ కథానాయకుడిగా నటిస్తున్న చిత్రం 'ఆత్రేయపురం ఆణిముత్యం'. రీతూ బర్మేచా కథానాయిక. ఎం.ఎస్.రెడ్డి స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మిస్తున్నారు. ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో ప్రారంభమైందీ చిత్రం. ముహూర్తపు సన్నివేశానికి నిర్మాత కె.ఎల్.దామోదర్‌ప్రసాద్ క్లాప్‌నిచ్చారు. పి.సత్యారెడ్డి కెమెరా స్విచ్చాన్ చేశారు. దర్శకుడు సాగర్ గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు. షకలక శంకర్ మాట్లాడుతూ "అందరికీ వినోదం పంచే కథ, కథనాలతో రూపుదిద్దుకుంటున్న చిత్రమిది. నా శైలి హాస్యం ఇందులో పుష్కలంగా ఉంటుంది" అన్నారు. దర్శకనిర్మాత మాట్లాడుతూ "సమాజంలో మహిళలపై జరుగుతున్న వేధింపుల నేపథ్యాన్ని ఇందులో ప్రస్తావించిన విధానం ఆలోచింపజేసేలా ఉంటుంది. ఈ కథలో ఆత్రేయపురం కుర్రాడిగా షకలక శంకర్ పంచే వినోదం అలరిస్తుంది. ఆత్రేయపురం పరిసరాలతో పాటు హైదరాబాద్‌లో చిత్రీకరణ జరుపుతాం" అన్నారు. "సరదాగా సాగుతూనే, సమాజంలో జరిగే సమస్యల్ని ప్రస్తావించే ఈ చిత్రంలో నటిస్తున్నందుకు ఆనందంగా ఉంద"ని చెప్పింది కథానాయిక. ఈ కార్యక్రమంలో వెంగీ, డి.యస్.రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కె.ఎల్.దామోదర్‌ప్రసాద్, షకలక శంకర్, రీతూ

సహజత్వం ఆకట్టుకుంది

ఇక్కడ యుద్ధం చేయాల్సింది గెలవడానికి కాదు, బతకడానికే అనే కాన్సెప్ట్‌తో వచ్చిన మా చిత్రం ప్రేక్షకుల్ని మెప్పించిందన్నారు బ్రహ్మానందరెడ్డి. ఆయన నిర్మించిన చిత్రం 'ఖైలంపుడి'. హరీష్ వినయ్, తనిష్క తివారి నాయకానాయికలు. అనిల్ పి.జి.రాజ్ దర్శకుడు. ఈ నెల 27న ఈ చిత్రం విడుదలైంది. ఈ సందర్భంగా చిత్రబృందం హైదరాబాద్‌లో విలేకర్ల సమావేశం నిర్వహించింది. నిర్మాత మాట్లాడుతూ "నేను గురునారాయణ పాత్రలో నటించా. నిర్మాతగా, నటుడిగా నాకు సంతృప్తినిచ్చింది చిత్రం" అన్నారు. చిత్రంలోని సహజత్వం ఆకట్టుకుందన్నారు నాయకానాయికలు. కార్యక్రమంలో రామారావు, సుభాష్ ఆనంద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బ్రహ్మానందరెడ్డి, తనిష్క, హరీష్ వినయ్, అనిల్

వసుంధర

ఎనామిల్... సొగసుల్!

బంగారం, వెండి, ఫ్యాన్సీ... ఇలా ఏ లోహం మీదైనా సరే! ఎనామిల్ పెయింట్ సొగసుగా వయ్యారాలు పోతుంది. గాజు ఫినిషింగ్‌తో వైవిధ్యమైన వర్ణాల్లో చూడగానే ఆకట్టుకుంటుంది. దీంతో నగలపై చిన్న చిన్న నగిషీలు చెక్కడం పాతపద్ధతి. ఇప్పుడు ఆ పెయింటే ప్రత్యేకంగా కనిపించేలా డిజైన్ చేయించుకోవడమే నయా స్టైల్. అలాంటివే ఈ డిజైన్లన్నీ... ఓ లుక్కేద్దామా!

పొట్టి దుస్తులే నయం!

మండే ఎండల్లో కాటన్ దుస్తులకు ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. మరి వర్షాకాలంలో... పూర్తిగా వార్డ్‌రోబ్‌ని మార్చేయక్కర్లేదు కానీ... దుస్తుల ఎంపికలో చిన్నపాటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే చాలు. అవేంటో చూసేయండి మరి.

- మనలో చాలామందికి లేత రంగులంటే ఇష్టం. కానీ ఈకాలంలో వర్షపు చినుకులకు తడిచినప్పుడు, బురద, మురికి వంటివి పడి మరకలవుతాయి. ఇవి ఓ పట్టాన వదలవు. వీలైనంతవరకూ ఈ వర్ణాలను బాటమ్‌లుగా కంటే టాప్‌లుగా ఎంచుకోండి. పైన ఓ చిన్న వెయిస్ట్‌కోట్ ప్రయత్నించండి. ట్రెండీ లుక్‌తో కనిపిస్తారు.
- ఈ కాలంలో పొడవాటి గౌన్లు, లేయర్డ్ కుర్తాలు, అనార్కలీల వంటివాటికి దూరంగా ఉండాలి. వాటి స్థానంలో పొట్టి కుర్తీలు, గౌన్‌లు, స్కర్టులు ఎంచుకోవచ్చు. మడమ పైవరకూ ఉండే క్యాప్రీలు, కాఫ్‌లెంగ్త్ పలాజోలు, లెగ్గింగ్‌లు సౌకర్యంగా ఉంటాయి.
- తోలుతో తయారైన చెప్పులకు ఈ కాలంలో దూరంగా ఉండాలి. తడిస్తే ఇవి ఆరడానికి చాలా సమయం పడుతుంది. వాటి ఆకృతీ పోతుంది. ఫంగల్ ఇన్‌ఫెక్షన్లూ రావొచ్చు. జెల్లీ షూలు, ఫ్లోటర్స్ వంటివి ఇలాంటప్పుడు అనువుగా ఉంటాయి.
- వర్షాకాలంలో జార్జెట్, షిఫాన్ వస్త్రాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం మంచిది. తడిసినా త్వరగా ఆరిపోతాయి.

సమయపాలన మనకే కాదు... నెలసరికీ ఉండాలి. అది ఏ మాత్రం అదుపు తప్పినా... మనలో ఏవో సమస్యలు ఉన్నట్లే. అందుకు కారణాలు ఏంటి? పరిష్కారాలు ఏమున్నాయి? తెలుసుకుందామా...

నెలసరిగా ఉండాలంటే...

రుతుక్రమం, నెలసరి అనే పేర్లలోనే అది క్రమబద్ధంగా వచ్చేదని అర్థం ఉంది. సాధారణంగా అయితే... 28 నుంచి 30 రోజులకోసారి నెలసరి వస్తుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో అటుఇటుగా వచ్చినా పట్టించుకోనక్కర్లేదు. ఎప్పుడైతే మూడు వారాలకన్నా ముందు వచ్చినా... నలభై రోజులు దాటి ఆలస్యంగా వచ్చినా తేలిగ్గా తీసుకోకూడదు. ఈ పరిస్థితి ఇర్రెగ్యులర్ పీరియడ్స్ కోవలోకి వస్తుంది. దీనికి కారణాలు, చేయాల్సిన పరీక్షలు, చికిత్సల గురించి తెలుసుకునే ముందు అసలు నెలసరి సక్రమంగా ఎలా వస్తుందో చూద్దాం.

నెలసరిని హార్మోన్లు నియంత్రిస్తాయి. మెదడులోని హైపోథాలమస్ పిట్యూటరీ గ్రంధిని ప్రభావితం చేస్తుంది. ఇది అండాశయాలపై ప్రభావం చూపిస్తుంది. థైరాయిడ్, ఎడ్రినల్ గ్రంధి నుంచి తయారయ్యే హార్మోన్లూ నెలసరి రావడానికి దోహదం చేస్తాయి. హార్మోన్ల అసమతుల్యత వల్ల నెలసరి సమయానికి రాకపోవచ్చు. కొన్నిసార్లు జన్యుపరమైన కారణాలూ ఉండొచ్చు. వ్యాధినిరోధక వ్యవస్థ లోపాలతో పాటు మరికొన్ని ఇబ్బందుల వల్లా ఈ సమస్య ఎదురవ్వొచ్చు.

సహజ కారణాలు

మామూలుగా ఆడపిల్లకు పది, పదహారు సంవత్సరాల మధ్య నెలసరి మొదలవుతుంది. మెనోపాజ్ వరకు అది కొనసాగుతుంది. రుతుక్రమం మొదలైన కొత్తల్లో, ఆగిపోయేముందు సహజంగానే నెలసరి ఆలస్యం కావొచ్చు. హార్మోన్లు తయారు కావడం మొదలైనప్పుడు... విడుదల ఆగిపోతున్నప్పుడు, కాన్పు అయ్యాక, పాలిచ్చేటప్పుడు నెలసరి క్రమం తప్పొచ్చు. గర్భనిరోధక మాత్రలు వాడి మానేసినప్పుడు, హార్మోన్ల సమస్య ఉన్నప్పుడు, కాపర్‌టీ వేయించుకున్నప్పుడూ ఇలాంటి పరిస్థితి ఎదురవుతుంది. ఇందుకు మరికొన్ని కారణాలూ తోడవ్వచ్చు.

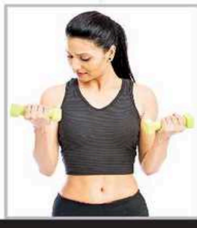

జీవనశైలిలో మార్పులు: బరువు విపరీతంగా తగ్గినా, పెరిగినా నెలసరి ఆలస్యం కావచ్చు. చదువుల ఆందోళన, కుటుంబ పరిస్థితులు.....ఇతరత్రా అంశాలెన్నో మానసిక ఒత్తిడికి కారణం కావొచ్చు. దాని ప్రభావంతో అమ్మాయిల్లో నెలసరి ఆలస్యం అయ్యే అవకాశం ఉంది. సరైన పోషకాహారం తీసుకోకపోయినా, విపరీతంగా డైటింగ్(ఎనొరెక్సియా, బులీమియా) చేసేవారిలోనూ నెలసరి సక్రమంగా రాదు.

హార్మోన్ల అసమతుల్యత: పీసీఓఎస్ ఉన్నవారికి నెలసరి ఆలస్యంగా రావడం చూస్తుంటాం. అదొక్కటే కాదు థైరాయిడ్ లోపాలు, ఎడ్రినల్ గ్రంధి, పిట్యూటరీ గ్రంధికి సంబంధించిన సమస్యలు ఉన్నా ఇలా కావొచ్చు.

జన్యుపరమైన ఇబ్బందులు: క్రోమోజోముల లోపాలు ఉన్న స్త్రీలకు అండాల నిల్వ ఉండదు. ఒక్కోసారి అసలు అండాశయాలే తయారుకావు. ఆ సమస్యలే కాదు, గర్భాశయం చిన్నగా ఉన్న స్త్రీలకు నెలసరి సక్రమంగా రాదు. ఆటో ఇమ్యూన్ జబ్బులు ఉన్నవారిలో ముందుగానే అండాశయాల పనితీరు ఆగిపోతుంది. అది ప్రీమెచ్యూర్ ఒవేరియన్ ఫెయిల్యూర్‌కి దారితీస్తుంది. అంటే నలభై దాటకముందే నెలసరి ఆగిపోయి, మెనోపాజ్ వస్తుంది.

మందులు అవసరమా...

నెలసరి క్రమం తప్పకుండా రావాలంటే...చక్కని జీవనశైలిని అలవాటు చేసుకోవాలి. బరువు పెరగకుండా, మరీ తగ్గకుండా చూసుకోవాలి. పోషకాహారం తీసుకుంటూ, వ్యాయామం చేయడం వల్ల నెలసరి సక్రమంగా వస్తుంది. సమస్య పెద్దది కానప్పుడు కొన్ని నెలలపాటు హార్మోన్లను క్రమబద్ధీకరించేందుకు గర్భనిరోధక మాత్రలు వాడితే సరిపోతుంది. పీసీఓఎస్ ఉన్న స్త్రీలకు హార్మోన్లతోపాటు మెట్ఫామిన్ వంటి ఇన్సులిన్ సెన్సిటైజర్ మందుల్ని వైద్యులు సూచిస్తారు. అండాశయంలో అండాలు తక్కువగా ఉండి.. హార్మోన్ల స్థాయులు తక్కువగా ఉన్నవారికి ఈస్ట్రోజెన్, ప్రొజెస్టరాన్ హార్మోన్లు హెచ్ఆర్‌టీ రూపంలో ఇస్తారు. దీనివల్ల నెలసరి సక్రమంగా రావడంతో పాటు ఎముకలు, గుండె ఆరోగ్యం బాగుంటుంది.

డా. వై.సవితాదేవి
గైనకాలజిస్ట్

పరీక్షలు తప్పనిసరి...

నెలసరి ఆలస్యం అయిన ప్రతిసారి డాక్టర్‌ని సంప్రదించాలా అనే సందేహం ఎదురవుతుంది చాలామందికి. అన్నిసార్లు అవసరం లేదు. నెలసరి సక్రమంగా వచ్చే స్త్రీలల్లో ఒకేసారి రెండు లేదా మూడునెలలు దాటి రాకపోయినా... గర్భం దాల్చామనే సందేహం వచ్చినా వైద్యుల్ని సంప్రదించాలి. ఒళ్లంతా వేడిగా అనిపించడం, చెమటలు పట్టడం, బరువు పెరగడం వంటి లక్షణాలతో పాటు వక్షోజాల నుంచి పాలు కారుతున్నా, తలనొప్పి, దృష్టిలోపాలు... ఉన్నా ఆలస్యం చేయకుండా వైద్యుల్ని సంప్రదించాలి. గర్భ నిరోధక మాత్రలు వాడి మానేసిన తరువాత మూడు నెలలు నెలసరి రాకపోయినా తేలిగ్గా తీసుకోకూడదు. సమస్యను బట్టి వైద్యులు ఎత్తు, బరువు, బీఎంఐ పరీక్షించి చూస్తారు. పీసీఓఎస్, థైరాయిడ్ వంటి లక్షణాలను అంచనా వేస్తారు. పొట్టను పరీక్షించి, గర్భం ఉందేమో చూస్తారు. హార్మోన్ల పనితీరులో లోపాలు ఉంటే వాటికి సంబంధించిన పరీక్షలు చేస్తారు. అండాశయం, గర్భాశయం పనితీరుని తెలుసుకునేందుకు అల్ట్రాసౌండ్ స్కాన్ నిర్వహిస్తారు. నెలసరి సక్రమంగా రాకపోతే అండం సరిగ్గా విడుదల కావడంలేదని అర్థం. అలాంటివారు గర్భం రావడానికి ఇన్‌ఫెర్టిలిటీ నిపుణులను సంప్రదించాల్సి ఉంటుంది. ఈస్ట్రోజెన్ హార్మోను లోపం ఉన్నా... నెలసరి సరిగ్గా రాదు. ఇదే కొనసాగితే ఎముకలు బలహీనపడి, ఆస్టియోపోరోసిస్ వ్యాధి వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ. ఈస్ట్రోజెన్ లోపం వల్ల గుండెజబ్బుల ప్రమాదమూ ఎక్కువగానే ఉంటుంది. పీసీఓఎస్ ఉన్న స్త్రీలలో అధికరక్తపోటు, కొలెస్ట్రాల్ స్థాయులు పెరగడం, మధుమేహం వంటివి ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి. అందుకే ఈ సమస్యను నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు.

ఒకామె భర్త మరణించినా బెదిరిపోలేదు. పిల్లల భారం మీదపడినా బెంగపెట్టుకోలేదు. కూలికెళ్లి కుటుంబాన్ని నెట్టుకొచ్చింది. ఇంకొకామె... దివ్యాంగురాలినని కుంగిపోలేదు. చీకట్లో దీపాలు పెట్టుకొని చదివింది. ఇద్దరూ కష్టాలను ఎదిరించి తమ కాళ్లపై నిలబడ్డారు. కొలువులు కొట్టి తమ సత్తా చాటారు.

ఆదర్శం ఈ ప్రతిభావనులు

అడ్డంకులు అధిగమిస్తూ

స్వాతి

చిన్న వయసులో పెళ్లి, పిల్లలు...ఆపై భర్త మరణం ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలోని కామారం గ్రామానికి చెందిన స్వాతిని కుంగదీశాయి. కుటుంబాన్ని పోషించుకునేందుకు ఆమె ప్రతికూల పరిస్థితులతో పోరాటం చేసింది. వాటికి పరిష్కారం చదువే అని నమ్మి ఆపేసిన చదువుని పట్టుదలతో కొనసాగించింది. ఇటీవల తెలంగాణలో ప్రకటించిన టీఆర్టీ ఫలితాల్లో ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో 45వ ర్యాంకు అందుకుని అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచింది.

నిరుపేద కుటుంబం..

స్వాతి సొంత ఊరు కొడకండ్ల మండలం కామారం. ఊహ తెలియని వయసులోనే తండ్రి మరణించాడు. తల్లి కూలి పనులు చేసి ఆమెను పదో తరగతి వరకు స్థానిక ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదివించింది. పరీక్షలు అయిన వెంటనే బావ సుధాకర్‌తో పెళ్లి చేశారు. ఆ తరువాత ఇంటర్‌లో చేరినా గర్భం దాల్చడంతో చదువాపేసింది. ఏడాది తేడాతో ఇద్దరు పిల్లలకు తల్లయ్యింది. చిన్నమ్మాయి కడుపులో ఉన్నప్పుడు భర్త అనారోగ్యంతో మృతిచెందాడు. దీంతో పుట్టింటికి తిరిగి వచ్చి చదువు కొనసాగించింది. డిగ్రీ, బీఈడీతో పాటు ఎంఏ తెలుగు పూర్తిచేసింది. పరిస్థితులను ఎదిరించి ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయురాలిగా ఎంపిక కావడం వెనక ఆమె పడ్డకష్టం గురించి ఎంత చెప్పుకున్నా తక్కువే. ఇద్దరు పిల్లలను తల్లికి అప్పగించి ఇంటర్లో కళాశాలకు వెళ్లేటప్పుడు మానసిక వేదన అనుభవించింది. సెలవు రోజుల్లో తల్లితో కలిసి కూలి పనికి వెళ్లేది. కొన్నాళ్లు పక్క గ్రామంలో పాఠశాల విద్యార్థులకు ట్యూషన్లు చెప్పింది. మరికొన్నాళ్లు విద్యా వాలంటీరుగా పనిచేసింది. టైలరింగ్ నేర్చుకుని కుట్టుపనీ చేసింది. తల్లి అందించిన ప్రోత్సాహంతో, అన్ని అవరోధాలను అధిగమించి ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయురాలిగా ఉద్యోగం సాధించింది. తనలాంటి వారికి ఆదర్శంగా నిలిచింది. చదువుకు ఉన్న శక్తిని ప్రపంచానికి చాటింది.

కష్టాలకు ఎదురీదుతూ.. ఇష్టమైన కొలువు

కనీస సౌకర్యాలు లేని మారుమూల ఆదివాసీ పల్లెలో పుట్టిన ఓ దివ్యాంగురాలు మంజుల. తాను పడిన ఇబ్బందుల నుంచి పాఠాలు నేర్చుకుంది. చదువు విలువను గుర్తించి ఉన్నత విద్య పూర్తిచేసింది. ఆదివాసీ గూడేల్లో పిల్లల్ని చదివించాలనే ఉద్దేశంతో బోధన రంగాన్ని ఎంచుకుంది. నిరుపేద విద్యార్థులకు తన వంతు సాయం చేస్తూ వారి భవిష్యత్తుకు భరోసా కల్పిస్తోన్న మంజుల ఇటీవల విడుదలైన టీఆర్టీ ఫలితాల్లో ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయురాలిగా ఎంపికైంది.

ఎడ్లబండిలో బడికి...

ఆసిఫాబాద్ జిల్లాలోని మారుమూల మండలం తిర్యాణిలోని చింతపెల్లి...మంజుల స్వగ్రామం. చిన్నతనంలోనే ఆమెకు పోలియో సోకడంతో తండ్రి ఎత్తుకుని పాఠశాలకు తీసుకెళ్లేవాడు. అప్పటికి ఆ ఊళ్లో రెండో తరగతి వరకే చెప్పేవారు. ఆపై చదువుకోసం ఏడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పాఠశాలకు ఎడ్లబండిలో తీసుకెళ్లేవాడాయన. నాన్న కష్టాన్ని అర్థం చేసుకున్న మంజుల కష్టపడి చదివేది. ఇంటర్, డిగ్రీల్లో 80 శాతం మార్కులతో ఉత్తీర్ణురాలైంది. మంజుల కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితి అంతంతమాత్రమే. అందుకే ఎంత కష్టమైనా టీచర్ అయ్యి కుటుంబానికి ఆసరాగా నిలవాలనుకుందామె. విద్యుత్తు బిల్లు చెల్లించకపోవడంతో ఇంటికి కరెంటు సరఫరా నిలిపివేశారు అధికారులు ఓ సారి. కిరోసిన్ దీపాల వెలుగులో కూర్చుని చదివి పరీక్షలు రాసింది. బీఈడీ పూర్తి చేసి గిరిజన సంక్షేమ వసతిగృహంలో తాత్కాలిక ఉపాధ్యాయురాలిగా ఎంపికైంది. ఆపై టీఆర్టీలో ప్రతిభ చాటి మంచిర్యాల జిల్లా దండెపల్లి మండలం కొర్విచెల్మ ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విధులు నిర్వహిస్తోంది. అక్కడితో ఆమె సంతృప్తి పడలేదు. గిరిజన గూడేల్లో తల్లి, తండ్రి లేని చిన్నారుల చదువులకు ఆర్థిక సాయం అందిస్తోంది. ఆదివాసి పల్లెల్లో అక్షరాస్యతను పెంచడమే ప్రస్తుతం తన ముందున్న లక్ష్యమని చెబుతోంది మంజుల.

మంజుల

– బండారి లక్ష్మణ్, తాడ్వాయి, న్యూస్‌టుడే
– చొక్కాల రమేశ్, ఈనాడు డిజిటల్, ఆసిఫాబాద్

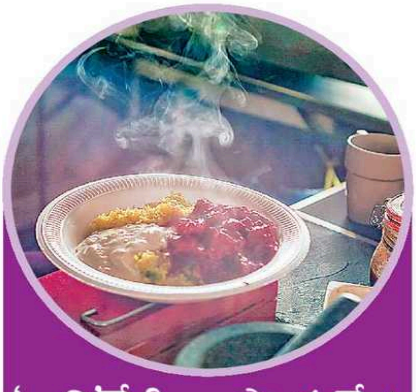

'అతి'వేడి అపాయమే!

సాధారణంగా ఇంట్లో కొన్ని పదార్థాలు మిగిలిపోతే వెంటనే ఫ్రిజ్‌లో పెడతాం. మర్నాడు వేడి చేసుకొని తినేస్తాం. ఇలా చేయడం వల్ల అనారోగ్య సమస్యలు వస్తాయంటున్నారు పోషకాహార నిపుణులు.

బంగాళాదుంపలు: వీటిని రెండోసారి వేడిచేయడం వల్ల ఇందులోని పోషకాలు ఆవిరైపోతాయి. గది ఉష్ణోగ్రత వద్దనైనా సరే! వీటిని ఎక్కువ కాలంపాటు నిల్వ ఉంచితే విషతుల్యంగా మారతాయి.

గుడ్లు: మాంసకృత్తులతోపాటు మరికొన్ని విలువైన పోషకాలు అందించే గుడ్లు తింటే ఎన్నో లాభాలనేది తెలిసిందే. అదే గుడ్డును తిరిగి వేడిచేసుకుని తీసుకుంటే జీర్ణ సంబంధ సమస్యలు వచ్చే అవకాశాలెక్కువ.

పాలకూర: ఇందులో నైట్రేట్లు, ఇనుము ఎక్కువగా ఉంటాయి. మళ్లీ మళ్లీ వేడిచేయడం వల్ల ఇవి క్యాన్సర్ కారకాలుగా మారతాయి.

చికెన్: ఇందులో మాంసకృత్తులు పుష్కలం. దీన్ని తిరిగి వేడిచేసి తీసుకుంటే జీర్ణాశయ సమస్యలు తప్పవు. వండిన చికెన్‌ను తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో మళ్లీ వేడిచేయాల్సి వస్తే ఇలా చేయండి. మరిగే నీళ్లల్లో కాసేపు చికెన్ ఉన్న గిన్నెని ఉంచి గోరువెచ్చగా అయ్యాక తీసి తింటే సరి.

పుట్టగొడుగులు: వండిన రోజే వీటిని తినేయాలి. మరోసారి వేడిచేసి తినడం వల్ల జీర్ణ, గుండె సంబంధ సమస్యలు వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ.

మొండిగా ప్రవర్తిస్తోంది?

?

మాకో పాప. వయసు ఐదేళ్లు. బాగా చదువుతుంది కానీ... ఈ మధ్య ఇంట్లో ఎవరిమాటా వినడం లేదు. ఒక్కోసారి పిలిచినా సమాధానం ఇవ్వదు. దాంతో తనమీద అరవాల్సి వస్తోంది. మా వారు దాన్ని కొడుతున్నారు. ఇంట్లో, స్కూల్లో చాలా మొండిగా ప్రవర్తిస్తుంది. ఎంత తిట్టినా మార్పు రావడం లేదు. కౌన్సెలింగ్ ఇప్పించినా ప్రయోజనంలేదు. అన్నింటికీ నిర్లక్ష్యంగా సమాధానమిస్తుంది. తనని మార్చేదెలా?

– ఓ సోదరి

✔ పిల్లలు ఐదేళ్లకే అన్నీ నేర్చుకోవాలని, మారాం చేయకూడదని, తాము చెప్పిన మాట వినాలని ఈతరం తల్లిదండ్రులు కోరుకుంటున్నారు. పిల్లల్ని ఎప్పుడూ మన కోణంలో చూడకూడదు. కానీ ఈ రోజుల్లో తల్లిదండ్రులు ఆ వయసు చిన్నారుల నుంచి ఎక్కువగా ఆశిస్తున్నారు. వారు కాస్త మారం చేయగానే పెద్దవాళ్లలో ఆందోళన మొదలవుతోంది. క్రమశిక్షణతో పెంచట్లేదేమోనని భావిస్తారు. పద్ధతిగా పెంచాలనే ఉద్దేశంతో వారిని కొట్టడం, తిట్టడం చేస్తుంటారు. మంచి మార్పులు తెచ్చుకోవాలని ఒత్తిడి చేస్తారు. ఇది పొరపాటు. అన్నిసార్లూ పిల్లలు పెద్దల మాట వింటారనీ, వినాలనీ ఏం లేదు.

వంశపారంపర్యంగా...

కొందరు చిన్నారులకు తల్లిదండ్రులు లేదా ఇతర కుటుంబ సభ్యుల లక్షణాలు జన్యుపరంగా వస్తాయి. ఒకవేళ ఇంట్లో ఎవరికైనా మొండితనం ఉంటే... పిల్లలూ అలానే ప్రవర్తించొచ్చు. మనం గమనించం కానీ... అయిదేళ్ల పిల్లల్లోనూ ఒత్తిడి ఉంటుంది. ఇంట్లో ఉన్న వాతావరణం బయట ఉండదు. పెద్దవాళ్ల మధ్య భద్రంగా ఉన్న చిన్నారులు ఒక్కసారిగా బయటకు వెళ్లినప్పుడు తోటివారి నుంచి సమస్యలు ఎదుర్కోవచ్చు. ఆ సంఘర్షణ, కోపం, బాధ, ఆక్రోశాన్ని...వారు మొండితనం రూపంలో ప్రదర్శిస్తారు. అది నిర్లక్ష్యమో, పొగరో కాదు. మానసికంగా వారికి ఉన్న ఆందోళననే అలా వ్యక్తం చేస్తారు. మీ పాపతో ఆప్యాయంగా మాట్లాడండి. స్కూల్లో జరిగే విషయాలన్నీ తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయండి. ముందు మంచి విషయాలు మాట్లాడుతూ సమస్యలు అడిగితే చెబుతుంది. అలా కాకుండా 'అల్లరి చేశావా? మొండిగా ఉన్నావా.. టీచర్ నిన్ను తిట్టారా?' అంటూ అడగకూడదు. బెదిరించినా, కొట్టినా, తిట్టినా మారుతుందనుకోవడం మీ అపోహనని తెలుసుకోండి. అదే తీరులో మీరు ప్రశ్నిస్తుంటే అసహనం పెరిగిపోయి పూర్తిగా మీ మాట వినడం మానేస్తుంది. మీపై కోపం, భయం పెంచుకునే అవకాశం ఉంటుంది. తనని అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించండి. మీ అమ్మాయికి కష్టం కలిగిన విషయాన్ని తెలుసుకుని దాన్ని తగ్గించే ప్రయత్నం చేయండి. ఇంట్లో తనకు సౌకర్యంగా ఉండే వాతావరణాన్ని కల్పించాలి. స్కూల్లోనూ మొండిగా ఉంటోందని చెప్పారు కాబట్టి టీచర్ల సాయమూ తీసుకోండి. పాప మానసిక స్థితి గురించి వారితో చర్చించాలి. వీటన్నింటితో పాప సానుకూలంగా ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తుంది. పాప చేసిన మంచి పనులను, మంచి గుణాలను ఆమెను టీచర్లు, మిగతావారు మెచ్చుకున్న సందర్భాలను పదే పదే ప్రస్తావిస్తే...క్రమంగా తనలో మీరు కోరుకున్న మార్పు వస్తుంది.

డియర్ వసుంధర

డా. మండాది గౌరీదేవి
పిల్లల మానసిక నిపుణురాలు

– మీ సందేహాలను vasukid@eenadu.net కు పంపించగలరు.

చదువు

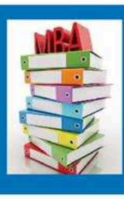

ఎప్పటికప్పుడు రూపురేఖలు మార్చుకుంటున్న కోర్సుల్లో ఎంబీఏ ఒకటి. ఆధునిక అవసరాలకు అనుగుణంగా పలు సంస్థలు మేనేజ్‌మెంట్ విద్యలో స్పెషలైజేషన్లను అందిస్తున్నాయి. బిజినెస్ మార్కెట్ అవసరాలపై అవగాహన పెంచుకొని ఆసక్తికి అనుగుణమైన కోర్సును ఎంచుకుంటే కార్పొరేట్ ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టవచ్చు. నవతరానికి ఈ నవీన ఎంబీఏలు మంచి భవిష్యత్తును అందిస్తున్నాయి.

నవతరానికి నవీన ఎంబీఏలు

నోటీస్ బోర్డు

ప్రవేశాలు

ఐఐఎం, క్యాట్ - 2019

దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ (ఐఐఎం) 2019 విద్యాసంవత్సరానికిగాను కామన్ అడ్మిషన్ టెస్ట్ (క్యాట్) నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది.

› కామన్ అడ్మిషన్ టెస్ట్ (క్యాట్) - 2019

అర్హత: 50% మార్కులతో బ్యాచిలర్స్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత. **ఎంపిక విధానం:** కంప్యూటర్ బేస్డ్ టెస్ట్, గ్రూప్ డిస్కషన్, పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా.

పరీక్షతేది: నవంబర్ 24 **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభం:** ఆగస్టు 7 నుంచి సెప్టెంబర్ 18 వరకు.

వెబ్‌సైట్: https://iimcat.ac.in/

ఏపీ సెట్ - 2019

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల్లో పీహెచ్‌డీ ప్రవేశాలకు, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టుల అర్హతకు నిర్వహించే స్టేట్ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్ (ఏపీ సెట్) ప్రకటనను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, విశాఖపట్నం విడుదల చేసింది. › ఏపీ సెట్ - 2019

అర్హత: సంబంధిత సబ్జెక్టుల్లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత. **ఎంపిక:** ఏపీ సెట్ ద్వారా.

పరీక్ష తేది: అక్టోబర్ 20 **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభం:** ఆగస్టు 5 నుంచి సెప్టెంబర్ 11 వరకు.

వెబ్‌సైట్: http://apset.net.in/

సైనిక పాఠశాలల్లో ప్రవేశాలు

చిత్తూరు (ఏపీ)లోని సైనిక్ స్కూల్ కలికిరి, విజయనగరంలోని సైనిక్ స్కూల్ కోరుకొండ 2020-21 విద్యా సంవత్సరానికి గాను ప్రవేశాల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతున్నాయి. › సైనిక్ స్కూల్ కలికిరి, సైనిక్ స్కూల్ కోరుకొండలో ప్రవేశాలు 2020-21

ఎంపిక విధానం: ఓఎంఆర్ బేస్డ్ టెస్ట్ ద్వారా. **పరీక్షతేది:** జనవరి 05, 2020 **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభం:** ఆగస్టు 5 నుంచి సెప్టెంబర్ 23 వరకు.

వెబ్‌సైట్: http:///sainikschooladmission.in/

సీపెట్, హైదరాబాద్

హైదరాబాద్‌లోని సెంట్రల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ప్లాస్టిక్స్ ఇంజినీరింగ్ అండ్ టెక్నాలజీ (సీపెట్), గెయిల్ (ఇండియా)లిమిటెడ్, న్యూదిల్లీ వారి సహకారంతో కింది కోర్సులో నిరుద్యోగులకు ఉచిత శిక్షణా కార్యక్రమం నిర్వహిస్తోంది. › ప్లాస్టిక్స్ ప్రోడక్ట్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ ఆపరేటర్ **అర్హత:** ఎనిమిదో తరగతి/ ఎస్ఎస్‌సీ పాస్/ ఐటీఐ/ డిప్లొమా ఉత్తీర్ణత. **ఎంపిక:** అకడమిక్ అర్హతలు, పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా. **ఇంటర్వ్యూతేది:** ఆగస్టు 23 **దరఖాస్తు:** ఈమెయిల్/ ఆఫ్‌లైన్ ద్వారా. **చివరితేది:** ఆగస్టు 20. https://www.cipet.gov.in/

ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు

ఎస్ఈఆర్‌సీలో సైంటిస్ట్ పోస్టులు

చెన్నైలోని సీఎస్ఐఆర్ - స్ట్రక్చరల్ ఇంజినీరింగ్ రిసెర్చ్ సెంటర్ (ఎస్ఈఆర్‌సీ) కింది పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది. **పోస్టులు-ఖాళీలు:** సైంటిస్ట్-10, సీనియర్ సైంటిస్ట్-01, సీనియర్ సైంటిస్ట్ (లేటరల్ ఎంట్రీ)-09. **అర్హత:** సంబంధిత సబ్జెక్టుల్లో ఎంటెక్/ ఎంఈ ఉత్తీర్ణత, అనుభవం.

ఎంపిక విధానం: షార్ట్‌లిస్టింగ్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా. **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్/ ఆఫ్‌లైన్. **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుకు చివరితేది:** సెప్టెంబర్ 9. **దరఖాస్తు హార్డ్‌కాపీలను పంపడానికి చివరితేది:** సెప్టెంబర్ 25. **వెబ్‌సైట్:** https:///serc.res.in/

మేనేజ్‌మెంట్ విద్యలో మేటి స్పెషలైజేషన్లు

ఉజ్వల భవితకు బాటలువేసే కోర్సుల్లో ఎంబీఏ ఒకటి. అన్ని రంగాల్లోనూ అవకాశాలే ఇందుకు కారణం. ఆధునిక అవసరాలు మేనేజ్‌మెంట్ విద్యలో స్పెషలైజేషన్ల పాత్రను పెంచాయి. ఆసక్తులకు అనుగుణంగా నచ్చిన రంగంలో మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సుల్లో చేరడానికి అవకాశం ఉంది. కమ్యూనికేషన్, సప్లై చెయిన్, ఏవియేషన్, సస్టెయినబిలిటీ, లగ్జరీ బ్రాండ్ మేనేజ్‌మెంట్ తదితరాల్లో ఎంబీఏ అభ్యసించవచ్చు. సాధారణ గ్రాడ్యుయేట్లు క్యాట్ స్కోర్‌తో ప్రవేశం దక్కించుకోవచ్చు. ఈ సంవత్సరానికి క్యాట్ నోటిఫికేషన్ వెలువడింది.

కమ్యూనికేషన్ మేనేజ్‌మెంట్

సంస్థల బ్రాండ్ ఇమేజ్‌ని పెంచడంలో కమ్యూనికేషన్ కీలకం. ఆ సంస్థ గురించి ఆ నోటా ఈ నోటా చెప్పుకోవడానికీ, ఉత్పత్తులు జనబాహుళ్యంలో చొచ్చుకుపోవడానికీ బలమైన కమ్యూనికేషన్ విభాగం అవసరం. అడ్వర్టైజింగ్, పబ్లిక్ రిలేషన్స్, బ్రాండ్ మేనేజ్‌మెంట్, మార్కెటింగ్ అండ్ డిజిటల్ మార్కెటింగ్, మీడియా అండ్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ తదితర చోట్ల వీరికి అవకాశాలుంటాయి. బ్రాండ్ మేనేజర్, కాపీ రైటర్, మీడియా మార్కెటింగ్ ప్రొఫెషనల్, క్రియేటివ్ డైరెక్టర్, సోషల్ మీడియా మేనేజర్, కంటెంట్ మార్కెటింగ్ మేనేజర్, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ప్రొఫెషనల్, డిజిటల్ మార్కెటింగ్ మేనేజర్, సేల్స్ మేనేజర్, మార్కెటింగ్ ఎనలిస్ట్, మార్కెట్ రిసెర్చర్, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ప్రొఫెషనల్, అడ్వర్టైజింగ్ ప్రొఫెషనల్... తదితర హోదాలతో ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. అడ్వర్టైజింగ్ ఏజెన్సీలు, మార్కెటింగ్ ఏజెన్సీలు, మీడియా సంస్థలు, పీఆర్ ఏజెన్సీలు, ఈవెంట్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థలు, బ్రాండ్ కన్సల్టింగ్ ఏజెన్సీలు, ఎఫ్ఎంసీజీ, రిటైల్, ఈ-కామర్స్ కంపెనీల్లో అవకాశాలు లభిస్తాయి. కమ్యూనికేషన్ మేనేజ్‌మెంట్ లేదా మీడియా మేనేజ్‌మెంట్ పేరుతో కోర్సులు నిర్వహిస్తున్నారు.

సంస్థలు: ముద్రా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కమ్యూనికేషన్ ఆర్ట్స్ (మైకా), అహ్మదాబాద్; సింబయాసిస్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మీడియా అండ్ కమ్యూనికేషన్, పుణె, బెంగళూరు; వెల్లింగ్‌కర్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ రిసెర్చ్, ముంబయి.

ఫ్యాషన్ అండ్ లగ్జరీ బ్రాండ్

వాడే వస్తువేదైనా సరే.. బ్రాండ్‌కి ప్రాధాన్యం పెరిగింది. ఆధునికతను కలబోసే ఫ్యాషన్ దుస్తులు, గ్యాడ్జెట్స్, ఇతర పరికరాలు ఎక్కువమంది దగ్గర దర్శనమిస్తున్నాయి. యువతరానికి లగ్జరీ ఐకాన్‌గా బ్రాండ్ మారింది. దీంతో కంపెనీలు ఎన్నో కొత్త సరికొత్త ఆవిష్కరణలకు ప్రాణం పోస్తున్నాయి. ఉత్పత్తులను మరింత ఆకర్షణీయంగా రూపొందిస్తున్నాయి. పాత సంస్థలు సైతం కొత్త ఉత్పత్తులను తయారుచేస్తూ తమ ఉనికిని చాటుకుంటున్నాయి. ఈ తరహా వస్తువులు తయారుచేసే సంస్థలు తమ ఉత్పత్తులను విపణిలోకి తీసుకెళ్లడానికి ఫ్యాషన్ అండ్ లగ్జరీ బ్రాండ్ మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సులు చదివినవారికి అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి. ప్రొడక్ట్ మేనేజర్, బ్రాండింగ్ అండ్ మార్కెటింగ్ కన్సల్టెంట్, విజువల్ మర్చెండైజర్, ఫ్యాషన్ రిటైల్ మేనేజర్ తదితర హోదాలతో విధుల్లోకి తీసుకుంటున్నాయి.

సంస్థలు: ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్, అహ్మదాబాద్; ఎస్‌పీ జైన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్, ముంబయి; పెర్ల్ అకాడమీ ఆఫ్ ఫ్యాషన్, న్యూదిల్లీ; లగ్జరీ కనెక్ట్ బిజినెస్ స్కూల్, గుర్‌గ్రామ్.

సప్లై చెయిన్

సంస్థల్లో తయారైన ఉత్పత్తులు వినియోగదారులకు చేరితేనే విజయం. ఆ పని సక్రమంగా జరిగేలా సప్లై చెయిన్ మేనేజర్లు చూసుకుంటారు. ఇందుకోసం ముందుగా ఉత్పత్తులను సేకరిస్తారు. అక్కడ నుంచి గిడ్డంగులకు పంపుతారు. ఆ తర్వాత వాటిని పంపిణీదారులకు చేరవేస్తారు. అక్కడి నుంచి స్టాకిస్టులు, దుకాణాలకు వెళతాయి. ఈ ప్రక్రియను పర్యవేక్షించేవారే సప్లై చెయిన్ మేనేజర్లు. ప్రపంచీకరణ కారణంగా ఉత్పత్తులు ఎల్లలు దాటి అన్ని చోట్లా విస్తరిస్తున్నాయి. ఇందులో రవాణా కీలకమైంది. అన్ని సంస్థల ఉత్పత్తులు ప్రతి చోటా లభించడంలో సప్లై చెయిన్ విభాగం సేవలే కీలకం. ఆన్‌లైన్ అమ్మకాలు సప్లై చెయిన్ డిమాండ్‌ను పెంచాయి. భారతదేశంలో పారిశ్రామిక విప్లవం కారణంగా రానున్న రోజుల్లో ఈ విభాగానికి గిరాకీ పెరగనుంది. రిటైల్, తయారీ, ఆరోగ్యరంగం, ఎఫ్ఎంసీజీ, ట్రాన్స్‌పోర్ట్, లాజిస్టిక్, ఈ కామర్స్ తదితర సంస్థలు, విభాగాల్లో ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి.

సంస్థలు: ఐఐఎంలు, ఐఎస్‌బీ, ఎక్స్ఎల్ఆర్ఐ, ఎస్‌పీ జైన్, ఐఐఎఫ్‌టీ, నార్సీమోంజీ

ఏవియేషన్ మేనేజ్‌మెంట్

భారత్‌లో శరవేగంగా వృద్ధి చెందుతోన్న రంగాల్లో విమానయానం ముందుంది. ఏటా 24 శాతం వృద్ధితో దూసుకుపోతోంది. భవిష్యత్తులో 350కు పైగా విమానాశ్రయాలు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. వీటి నిర్వహణకు సమర్థ మానవ వనరులు అవసరం. విమానయాన సంస్థలు, విమానాశ్రయాల నిర్వహణ, సేవలు సాఫీగా కొనసాగడానికి ఏవియేషన్ మేనేజర్ల సేవలే కీలకం. ఎంబీఏ ఏవియేషన్ చదివినవారికి ఏరోస్పేస్, ఏవియేషన్ ఫ్యూయల్ కంపెనీలు, రెగ్యులేటరీ అథారిటీలు, జాతీయ, అంతర్జాతీయ విమాన సంస్థలు, విమానాశ్రయాలు, ఎయిర్ కార్గో ఆపరేటర్ల వద్ద ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. ఎయిర్ పోర్ట్ మేనేజర్, ఆపరేషన్స్ మేనేజర్, ఎయిర్ ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ మేనేజర్, ఎయిర్ కార్గో డిస్పాచ్ మేనేజర్, ఎయిర్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మేనేజర్ తదితర హోదాలతో విధులు నిర్వర్తించవచ్చు.

సంస్థలు: ఐఐఎం- కోల్‌కతా, ఇండోర్; ఎఫ్ఎంఎస్, న్యూదిల్లీ; సీఎంఎస్, బెంగళూరు; డీవైపాటిల్, ముంబయి; ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ నాలెడ్జ్ మేనేజ్‌మెంట్, చెన్నై; యూనివర్సిటీ ఆఫ్ పెట్రోలియం అండ్ ఎనర్జీ స్టడీస్, డెహ్రాడూన్; హిందూస్థాన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ అండ్ సైన్స్, చెన్నై.

బిజినెస్ ఎనలిటిక్స్

రంగమేదైనప్పటికీ ఎనలిటిక్స్ ప్రాధాన్యం పెరిగింది. సమాచారం విశ్లేషించి అందుకు అనుగుణంగా సంస్థలు తమ వ్యూహాలకు పదును పెడుతున్నాయి. ఆర్థిక సంస్థలు, సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీలు, బీమా, కన్సల్టింగ్ విభాగాలు, వైద్యరంగం, ఈ-కామర్స్, ఆన్‌లైన్ షాపింగ్, సోషల్ మీడియా, టెలికాం... తదితర సంస్థలన్నింటికీ అనలిస్టుల సేవలు ఎంతో కీలకం. వ్యాపార విస్తరణ, కొత్త పుంతలు తొక్కడానికి ఎనలిటిక్స్ మార్గదర్శకంగా నిలుస్తున్నాయి.

సంస్థలు: ఈ కోర్సును పలు సంస్థలు అందిస్తోన్నప్పటికీ ఐఎస్ఐ కోల్‌కతా, ఐఐటీ, ఖరగ్‌పూర్, ఐఐఎం కోల్‌కతా కలిసి అందిస్తోన్న పీజీ డిప్లొమా ఇన్ బిజినెస్ ఎనలిటిక్స్ కోర్సు ప్రత్యేకమైంది. ఒక్కో సంస్థలో 6 నెలలపాటు చదువుకుంటారు. చివరి 6 నెలలు ఇంటర్న్‌షిప్ ఉంటుంది. ఎనలిటిక్స్ సంబంధిత సాంకేతికాంశాలు ఐఐటీలో, ఎనలిటిక్స్ సంబంధిత స్టాటిస్టిక్స్, మెషీన్ లర్నింగ్ థియరీని ఐఎస్ఐ, ఎనలిటిక్స్ అనువర్తనాలను ఐఐఎంలో నేర్పుతారు. గ్రేట్ లేక్స్, ఎస్‌పీ జైన్, ఐఐఎం బెంగళూరు, ఐఐఎం అహ్మదాబాద్, నార్సీమోంజీ, ఐఎస్‌బీ-హైదరాబాద్, సింబయాసిస్ పుణె ఈ కోర్సుకు ప్రసిద్ధ సంస్థలు.

ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మేనేజ్‌మెంట్

సంస్థల సమాచారమంతా ఇంటర్నెట్‌తో అనుసంధానమవుతోంది. దీని సమర్థ నిర్వహణకు టెక్నాలజీపై పట్టున్న మేనేజ్‌మెంట్ నిపుణులు అవసరం. సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి వ్యాపారాంశాలు జోడించడమే ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మేనేజ్‌మెంట్. కొత్త సాంకేతికతను ఉపయోగించుకోవడం, సమాచారానికి తగిన భద్రత కల్పించడం, సాఫ్ట్‌వేర్‌ల నిర్వహణ ఇవన్నీ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మేనేజర్లు చూసుకుంటారు. వీరికి ప్రతి సంస్థలోనూ ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి.

సంస్థలు: ఐఐఎం-అహ్మదాబాద్, బెంగళూరు, ఎక్స్ఎల్ఆర్ఐ-జంషెడ్‌పూర్, ఐఐటీ దిల్లీ, ఎస్‌పీ జైన్ ముంబయి.

సస్టెయినబుల్ డెవలప్‌మెంట్

భవిష్యత్తు అవసరాలు తీర్చుతూనే, రాబోయే తరాలవారికి ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చూడడం సస్టెయినబుల్ మేనేజ్‌మెంట్ ప్రధాన కర్తవ్యం. ఒకప్పుడు ఇది ప్రభుత్వ విభాగాల్లోనే ఉండేది. అయితే ఇప్పుడు ప్రైవేటు కార్పొరేట్ సంస్థల్లోనూ సస్టెయినబుల్ మేనేజర్లు విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు. వృథాను అరికడుతూ, ప్రతికూలతలను తగ్గిస్తూ, తిరుగులేని శక్తిగా సంస్థలను ముందువరుసలో నిలపడంలో వీరి కృషి ఉంటుంది. ఆ కంపెనీలు చేపట్టే పనుల ద్వారా దీర్ఘకాలంలో ఎలాంటి ఇబ్బందులూ ఎదురు కాకుండా వీరు చూసుకుంటారు. పర్యావరణంపై ప్రభావం పడకుండా కర్మాగారాలు నెలకొల్పడం, అందుకు అవసరమైన పనిముట్ల నిర్వహణ, బాధిత వర్గానికి న్యాయం జరిగేలా చూడడం, ఎక్కువ కాలం ఆ వ్యాపారం కొనసాగేలా చూడడం... ఇవన్నీ సస్టయినబిలిటీలో భాగమే. పలు పరిశ్రమల్లో వీరికి అవకాశాలు లభిస్తాయి. ఎకాలజిస్ట్, సస్టెయినబుల్ డెవలప్‌మెంట్ మేనేజర్, ఎన్విరాన్‌మెంటల్ మేనేజర్, నేచర్ కన్జర్వేషన్ ఆఫీసర్, ఎన్విరాన్‌మెంటల్ ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసర్ తదితర హోదాలతో వీరు విధులు నిర్వర్తిస్తారు.

సంస్థలు: ఐఐఎం, లక్నో; నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇంజినీరింగ్ (ఎన్ఐటీఈ), ముంబయి; టాటా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్, ముంబయి; ది ఎనర్జీ అండ్ రిసోర్స్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ (తెరీ), దిల్లీ; జేవియర్ స్కూల్ ఆఫ్ సస్టెయినబిలిటీ, ఒడిశా.

అరవై రోజుల్లో సర్కారీ కొలువు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కొత్తగా గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలను ఏర్పాటు చేయనుంది. ఇందుకు అవసరమైన సిబ్బంది కోసం నోటిఫికేషన్లను ప్రకటించింది. **మొత్తం పోస్టులు:** 1,28,589

ఏకంగా లక్షా ఇరవై ఎనిమిది వేల మందికి పైగా అభ్యర్థుల సర్కారీ కొలువు కలలు ఒకేసారి సాకారం కానున్నాయి. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా భారీగా ఈ పోస్టుల భర్తీ జరుగుతోంది. అంతా కలిసొస్తే అభ్యర్థులు అరవై రోజుల్లో ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో చేరిపోవచ్చు. రాత పరీక్షకు నెలరోజుల సమయమే ఉంది. లక్షలమందితో జరిగే పోటీలో నిలవాలంటే తాజా అభ్యర్థులు, సీనియర్లు తగిన ప్రిపరేషన్ వ్యూహాలను రూపొందించుకోవాలి. ఆ వివరాలను, నిపుణుల సూచనలను www.eenadupratibha.net లో చూడవచ్చు.

బీఏ పూర్తయితే ఏ అవకాశాలు?

› **బీఏ (హెచ్ఈపీ) చదివినవారికి ఉన్న కెరియర్ అవకాశాలేమిటి? లైఫ్ సైన్సెస్‌తో పోలిస్తే బీఏ వారికి అవకాశాలు తక్కువని విన్నాను. నిజమేనా? - లావణ్య**

ఉద్యోగావకాశాలు సాధారణంగా దేనిలోనైనా సమానంగానే ఉంటాయి. అయితే ఎక్కువమంది విద్యార్థులు సైన్స్ విభాగంలో కోర్సులు చేయడానికి ఇష్టపడుతున్నారు కాబట్టి అక్కడ బోధన అవకాశాలు ఎక్కువ. మీరు పీజీలో హిస్టరీ/ఎకనామిక్స్/పొలిటికల్ సైన్స్ చేయవచ్చు. జూనియర్ కళాశాలల్లో అధ్యాపకులుగా చేరడానికి ఇది దోహదపడుతుంది. నెట్‌లో అర్హత సాధిస్తే డిగ్రీ కళాశాలల్లో కూడా అధ్యాపకులుగా చేరటానికి వీలుంటుంది. ఎకనామిక్స్ విభాగంలో బ్యాంకింగ్ లాంటి రంగాల్లో అనేక అవకాశాలున్నాయి. ఏ రంగంలో అయినా చేసేదాన్ని ఇష్టపడి చేస్తే కచ్చితంగా ఫలితం ఉంటుంది. దేశంలో అత్యధికులు పోటీపడే సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షకు కూడా అర్హత డిగ్రీనే. ఎన్నో ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఉద్యోగాలకు డిగ్రీ అర్హతగా ఉంటోంది.

రెండో ఏడాది నుంచి కొనసాగించవచ్చా?

› **డిగ్రీ మొదటి ఏడాది తర్వాత డీఈడీ చేశాను. ఇప్పుడు డిగ్రీ పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నాను. రెండో సంవత్సరం నుంచి చదవడం కుదురుతుందా? - జి.అరుణ్‌కుమార్**

మీరు నిరభ్యంతరంగా మీ డిగ్రీని కొనసాగించవచ్చు. ఒకవేళ మీరు డీఈడీతో టీచర్ ఉద్యోగం చేయాలనుకుంటే, కొన్ని విశ్వవిద్యాలయాల్లో దూరవిద్య ద్వారా మీ డిగ్రీని కొనసాగించి పూర్తిచేసుకోవచ్చు.

విశ్వాసం.. నిర్భయం

- చంద్రయాన్-2 నేర్పిన గొప్ప పాఠాలివే.. • 'మన్ కీ బాత్'లో ప్రధాని ప్రశంసలు
- ప్రగతి మార్గమే కశ్మీర్ ప్రజల ఆకాంక్షగా స్పష్టీకరణ

దిల్లీ: పూర్తి స్వదేశీ ప్రాజెక్టు 'చంద్రయాన్-2'పై ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ప్రశంసలు కురిపించారు. ఈ మిషన్ ద్వారా తాను 'విశ్వాసం.. నిర్భయం' అనే పాఠాలు నేర్చుకున్నట్లు తెలిపారు. మన శాస్త్రవేత్తల కృషిని కొనియాడారు. 'మన్ కీ బాత్' కార్యక్రమంలో ఆయన ఆదివారం వివిధ అంశాలపై మాట్లాడారు. కశ్మీర్ ప్రజలు అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తున్నారన్నారు. వచ్చే స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని నవ్య పంథాలో జరుపుకుందామని పిలుపునిచ్చారు.

అంతరిక్షంలో అద్భుత సంవత్సరం

"చంద్రయాన్-2 మిషన్ యువతలో సైన్స్ నవకల్పనల దిశగా స్ఫూర్తిని రగిలిస్తుంది. మన ప్రతిభ, సామర్థ్యాల పట్ల మనకు విశ్వాసం ఉండాలి. ఈ మిషన్ సందేహాలకు అతీతమని మరోసారి రుజువు చేసింది. మన శాస్త్రవేత్తలు ఎవరికీ తీసిపోరు. వారు అత్యుత్తమ, ప్రపంచ స్థాయి నిపుణులు." అని ప్రధాని ప్రశంసించారు. కొద్ది రోజుల్లోనే శాస్త్రవేత్తలు సాంకేతిక సమస్యలను సరిదిద్దడాన్ని కొనియాడారు. అంతరిక్ష ప్రపంచంలో 2019 భారత్‌కు ఎంతో ఫలప్రదమైన సంవత్సరమని పేర్కొన్నారు. మార్చిలో చేపట్టిన ఏ-శాట్ ప్రయోగాన్ని గుర్తుచేశారు.

అంతరిక్షంపై క్విజ్

అంతరిక్షం, సైన్స్, టెక్నాలజీలపై విద్యార్థులకు త్వరలోనే ఓ క్విజ్ పోటీని నిర్వహించనున్నట్లు ప్రధాని ప్రకటించారు. రాష్ట్రాల్లో విజేతలుగా నిలిచిన విద్యార్థులకు ప్రభుత్వ ఖర్చులతో శ్రీహరికోట సందర్శించే అవకాశం కల్పిస్తామన్నారు.

అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తున్న కశ్మీర్

కశ్మీర్‌లో విద్వేషాన్ని వ్యాపింపజేసేందుకు, అభివృద్ధి పనులను అడ్డుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న వారెవరూ విజయవంతం కాలేరని ప్రధాని మోదీ పేర్కొన్నారు. అభివృద్ధికి ఉన్న శక్తి బుల్లెట్లు, బాంబుల కంటే బలమైనదని అన్నారు. జమ్మూకశ్మీర్‌లో గత జూన్‌లో ప్రభుత్వం నిర్వహించిన 'బ్యాక్ టు విలేజ్' కార్యక్రమం ద్వారా ఇది స్పష్టమైందన్నారు. కశ్మీర్ ప్రజలు అభివృద్ధి ప్రవంతిలో చేరడానికి ఇష్టపడుతున్నారని, సుపరిపాలనను కోరుకుంటున్నారని దీనిద్వారా స్పష్టమవుతోందని ప్రధాని పేర్కొన్నారు.

- జులై 1 నుంచి ఇంతవరకు 3 లక్షలకు పైగా భక్తులు అమర్‌నాథ్ యాత్ర పూర్తి చేసుకున్నారని.. 2015లో యాత్రలో పాల్గొన్న భక్తుల సంఖ్య కంటే ఇది అధికమని ప్రధాని చెప్పారు. 2013లో వరదల తర్వాత రికార్డు స్థాయిలో ఈసారి 8 లక్షల మంది భక్తులు కేదార్‌నాథ్‌ను సందర్శించుకున్నట్లు వివరించారు.
- స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాలను ప్రత్యేక ఏర్పాట్లతో జరుపుకోవాలని, మరింతగా ప్రజలు పాల్గొనేలా నవ్య పంథాను కనుగొనాలని ప్రధాని పిలుపునిచ్చారు. ఆగస్టు 15ను ఓ ప్రజాపండగగా, జానపద ఉత్సవంగా జరుపుకోవడం ఎలా అని యోచన చేయాలని కోరారు.
- దేశంలో జల సంరక్షణ అవసరాన్ని ప్రధాని వివరించారు. మేఘాలయ ప్రభుత్వం రూపొందించిన జల విధానాన్ని ఆయన ప్రశంసించారు. హరియాణా ప్రభుత్వం తక్కువ నీటి వినియోగంతో పంటలు సాగుచేసేలా రైతులు ప్రోత్సహిస్తోందంటూ అభినందించారు. వివిధ ప్రాంతాల్లో వరదలపై మాట్లాడుతూ.. ప్రజలకు అన్నివిధాలుగా సాయం అందించేందుకు కేంద్రం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో కలిసికట్టుగా పనిచేస్తోందన్నారు.

మురుగు నీరూ మంచిదే!

- స్నానపు నీటితో భూగర్భ జలాల పెంపు
- 'మురుగు' జలాలతో కలవకుండా శుద్ధీకరణ
- సరికొత్త కార్యక్రమానికి కేంద్రం శ్రీకారం

ఈనాడు, దిల్లీ: జల సంరక్షణలో మరో అంకం! వృథా జలాలను పునర్వినియోగ నీటి వనరులుగా గుర్తించి, వాటిని శుద్ధిచేసే కార్యక్రమానికి కేంద్రం శ్రీకారం చుట్టింది. స్నానాలు చేయడం, గిన్నెలు కడగడం, బట్టలు ఉతకడం ద్వారా వచ్చే నీళ్ల (గ్రేవాటర్)కు.. భూమిలో నీటిమట్టాలను గణనీయంగా పెంచే గుణం ఉంది. వీటిని శుద్ధి చేయడం ద్వారా వచ్చే నీరు వ్యవసాయానికి కూడా బాగా పనికొస్తుంది. అయితే మరుగుదొడ్ల నుంచి వచ్చే వృథా జలాలు మాత్రం ఈ నీళ్లతో కలవకూడదు. దీనిపై దృష్టిపెట్టిన కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ... స్వచ్ఛభారత్ మిషన్‌తో కలిసి 'హర్ ఘర్ జల్ (ప్రతి ఇంటికీ నీరు)' కార్యక్రమం చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. ఓ వైపు గ్రే వాటర్‌ను శుద్ధిచేసి... వ్యవసాయ అవసరాలకు, భూగర్భ జలవనరుల పెంపుదలకు వినియోగించడం; మరోవైపు... మరుగుదొడ్ల నుంచి వచ్చే వృథా జలాలను ప్రత్యేకంగా నిర్వహించడం ఈ కార్యక్రమ ఉద్దేశం.

ఉసురు తీస్తున్న విద్యుత్ తీగలు

- బట్టమేక పక్షి బతుకు దినదినగండం • పడిపోతున్న సంఖ్య • డబ్ల్యూఐఐ తాజా నివేదిక

దిల్లీ: పొడవాటి కాళ్లు...కాస్తంత భారీ శరీరంతో చూడటానికి ఓ మోస్తరుగా నిప్పుకోడిలా కనిపించే అత్యంత అరుదైన బట్టమేక పక్షి జాతి దాదాపుగా అంతరించే స్థితికి చేరుతోందని కేంద్రపర్యావరణ మంత్రిత్వశాఖ తాజా నివేదిక హెచ్చరించింది. ఒకప్పుడు మెట్టప్రాంతాల్లో బాగా కనిపించిన ఈ పక్షుల సంఖ్య భారతదేశంలో ప్రస్తుతం ప్రమాదకర స్థాయికి తగ్గిపోయిందని పేర్కొంది. కేవలం 150 బట్టమేక పక్షులు మాత్రమే ఉన్నట్లు తెలిపింది. వీటిలో అత్యధికం జైసల్మేర్‌లో ఉన్నాయని పేర్కొంది. హై ఓల్టేజీ విద్యుత్ తీగలు వీటికి ప్రాణాంతకంగా పరిణమించాయంది. బట్టమేక పక్షులు ఎగిరే మార్గాల్లో ఈ విద్యుత్ తీగలు వాటికి మృత్యుపాశాలౌతున్నాయని పేర్కొంది. ఈ పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే... మున్ముందు బట్టమేక పక్షులు పూర్తిగా కనపడకుండానే పోతాయని ఉద్ఘాటించింది. మంత్రిత్వశాఖ పరిధిలోని 'భారత వన్యప్రాణి సంస్థ'(డబ్ల్యూఐఐ) ఈ నివేదికను రూపొందించింది. వివరాల్లోకి వెళితే..

> "డబ్ల్యూఐఐ నివేదిక పేర్కొన్న అంశాలు...లేవనెత్తి పాయింట్లు ప్రశంసనీయమైనవి. హై ఓల్టేజీ విద్యుత్ తీగలు దేశరాజధానిలో సైతం ఎన్నెన్నో రకాల పక్షులకు ప్రాణాంతకంగా పరిణమించాయి. ఈపరిస్థితిని మార్చాలి" – పర్యావరణ వేత్త విక్రాంత్ టొన్‌గాడ్.

ఒకటే గుడ్డు

ఎత్తు విషయానికి వస్తే... మగపక్షులు 122 సెంటీమీటర్ల దాకా, ఆడ పక్షులు 92 సెంటీమీటర్ల దాకా పెరుగుతాయి. మగవైతే 11-15 కిలోల బరువు...ఆడబట్టమేకలు 4-7 కిలోగ్రాముల బరువు తూగుతాయి. ఒకటి రెండేళ్లలో బట్టమేక పక్షి ఒకే గుడ్డును పెడతుంది. నక్కలు, శునకాల నుంచి వీటిగుడ్లకు ముప్పు అధికంగా ఉంది.

- హై ఓల్టేజీ విద్యుత్ తీగలు తగిలి ఏటా 15 శాతం బట్టమేక పక్షులు చనిపోతున్నాయి. ఇలా అపమృత్యుపాలవుతున్న పక్షుల్లో అత్యధికం బాగా ఓ వయసుదాకా చక్కగా పెరిగినవే కావడం గమనార్హం. అదే సహజంగా మరణిస్తున్న వాటి శాతం 4-8శాతంగా ఉంది.
- ముఖ్యంగా 33-440 కేవీ హైఓల్టేజీ విద్యుత్ తీగలు ఈ పిట్టల ప్రాణాలను గాలిలో కలిపేస్తున్నాయి. ఒక్క జైసల్మేర్‌లో 2017-18లో అయిదు పక్షులు చనిపోయినట్లు రికార్డులు చెబుతున్నాయి. రాజస్థాన్, గుజరాత్‌లలో పునర్వినియోగ ఇంధన ఉత్పత్తికి ప్రాధాన్యతనివ్వడంతో విద్యుత్ తీగల సంఖ్య పెరిగింది. పక్షుల ప్రాణాలకు పెనుముప్పుగా మారింది.
- ఈ పక్షులు ఎదురుగా ఉన్న హై ఓల్టేజీ విద్యుత్ తీగలను కొద్దిదూరం నుంచి కూడా గుర్తించలేకపోతున్నాయి. నేరుచూపు (ఫ్రాంటల్ విజన్)లో అశక్తతే ఇందుకు కారణం.
- గత 30 ఏళ్లలో ఈ పక్షుల జనాభా బాగా తగ్గిపోయింది. దేశవ్యాప్తంగా పరిశోధకులు నిర్వహించిన అధ్యయనాలను సంకలనం చేసిన మీదట డబ్ల్యూఐఐ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించింది. 2011లో దాదాపు 250గా ఉన్న వీటి సంఖ్య ఇప్పుడు 150కి దిగజారిపోయింది.
- సాగు విధానాల్లో మార్పులు... తరచూ పొలం దున్నడం, ఎరువుల వాడకం పెరగడం వల్ల ఈ పక్షులు తిండికి తిప్పలుపడాల్సి వస్తోంది. ఈ సమస్య పరిష్కార దిశగా తగిన చర్యలు చేపట్టాలన్నది డబ్ల్యూఐఐ నివేదిక అభిప్రాయంగా ఉంది.

> "భూమిలో కేబుళ్ల ఏర్పాటు అవసరం. పక్షులు తిరిగే ప్రాంతంలో భూగర్భకేబుళ్లు సాధ్యం కాని చోట్ల పక్షులను కరెంటుతీగల మార్గం నుంచి తప్పించే వ్యవస్థలను ఏర్పాటుచేయాలి. పవనవిద్యుత్ టర్బయిన్లు, సోలార్ అమరికలను తొలగించాలి". – డబ్ల్యూఐఐ

బళ్లారి.. కర్నూలు

- బళ్లారి, కొప్పల్.. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కర్నూలులో ఈ పక్షులు ఇప్పుడు అంతంతమాత్రంగా మనుగడ సాగిస్తున్నాయి. రాజస్థాన్‌లోని పోఖ్రాన్‌లో భారత సైన్యం అధీనంలో ఉన్న ఫైరింగ్‌రేంజ్ చుట్టుపక్కల కూడా వీటి ఉనికి ఉంది. గుజరాత్‌లోని కచ్‌లో పది కంటే తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నాయి. మహారాష్ట్రలోని నాగ్‌పూర్, అమ్రావతి, సోలాపూర్ జిల్లాల్లోనూ బట్టమేక పక్షుల సంచారం ఉంది.

సంరక్షణ కేంద్రాలు

బట్టమేక పక్షులను కాపాడుకునే యత్నంలో భాగంగా ప్రభుత్వం వివిధప్రాంతాల్లో సంరక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసిన విషయం గమనార్హం. కర్నూలుకు 45 కిలోమీటర్ల దూరంలో రోళ్లపాడు వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం వీటిల్లో ఒకటి.

రూ.33 కోట్ల నిధులు

'హ్యాబిటెట్ ఇంప్రూవ్‌మెంట్ అండ్ కన్సర్వేసన్ బ్రీడింగ్ ఆఫ్ గ్రేట్ ఇండియన్ బస్టర్డ్- ఎన్ ఇంటిగ్రేటెడ్ అప్రోచ్' పేరుతో బట్టమేక పక్షుల పరిరక్షణకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక పథకాన్ని ప్రకటించింది. ఇందుకు రూ.33 కోట్లను విడుదల చేసింది.

రొమ్ము క్యాన్సర్ శస్త్రచికిత్సకు ఆధునిక పరిజ్ఞానం

దిల్లీ: రొమ్ము క్యాన్సర్ శస్త్రచికిత్సను సులభతరం చేసే విప్లవాత్మక పరిజ్ఞానాన్ని దిల్లీలో ఎయిమ్స్ అందుబాటులోకి తెచ్చింది. ఈ క్యాన్సర్‌తో ప్రభావితమైన కణజాలాన్ని తేలిగ్గా గుర్తించే అధునాతన ఫ్లోరోసెన్స్ ఇమేజింగ్ సాంకేతికతను తొలిసారిగా ప్రవేశపెట్టింది. దీనివల్ల శస్త్రచికిత్స సమయంలో మెరుగైన ఫలితాలు సాధించడం సాధ్యమవుతుందని వైద్యులు పేర్కొన్నారు. రొమ్ము క్యాన్సర్ శస్త్రచికిత్స సమయంలో సురక్షితమైన ఇండోసయానైన్ గ్రీన్ (ఐసీజీ) రంగును రోగుల్లోకి తొలుత ప్రవేశపెడతారు. అనంతరం ఫ్లోరోసెన్స్ ఇమేజింగ్ సాంకేతికతను ఉపయోగించి రక్తనాళాల్లో రక్తం, సూక్ష్మ నాళాలు, కణజాలంలో రక్తప్రవాహం వంటి వాటిని వైద్యులు చూడొచ్చు. ఆ సమయంలో క్యాన్సర్ ప్రభావిత కణజాలం పచ్చ రంగంలో వెలుగుతుంది. ఇంత నిర్దిష్టంగా గుర్తించే వెసులుబాటు గతంలో లేకపోవడం వల్ల ఆరోగ్యంగా ఉన్న లింఫ్ నోడ్‌లనూ తొలగించాల్సి వచ్చేది. దీనివల్ల ఇతరత్రా సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యేవి. ఫ్లోరోసెన్స్ ఇమేజింగ్ పరిజ్ఞానం వల్ల ఆరోగ్యకరమైన కణజాలాన్ని రక్షించుకోవడం తేలికవుతుందని వైద్యులు చెప్పారు.

అత్యాచార బాధితురాలి ఆత్మహత్యాయత్నం

జైపుర్: రాజస్థాన్‌లో అత్యాచార బాధితురాలు పోలీసుస్టేషన్‌లో ఆత్మహత్యాయత్నం చేశారు. తన భర్తకు వరుసకు సోదరుడయ్యే రవీంద్ర సింగ్ తనపై 2015లో అత్యాచారం చేశాడని, అతడిని అరెస్టుచేయాలని ఆమె డిమాండ్ చేశారు. తన శరీరంపై ఏదో ద్రవం పోసుకుని నిప్పంటించుకున్నారని, దాంతో 60 శాతం కాలిన గాయాలయ్యాయని పోలీసులు తెలిపారు. ఆమెను జైపుర్‌లోని ఎస్ఎంఎస్ ప్రభుత్వాసుపత్రిలో చేర్చి చికిత్స అందిస్తున్నారు. ఆమెను కాపాడే క్రమంలో ఓ కానిస్టేబుల్‌కు కూడా కాలిన గాయాలయ్యాయి. మరోకేసులో.. రాజస్థాన్‌లోని అల్వార్‌లో 14 ఏళ్ల బాలికపై ఇద్దరు వ్యక్తులు అత్యాచారం చేసి, ఆమె నగ్న చిత్రాలను సామాజిక మాధ్యమాల్లో పెట్టారు. బాలిక పొరుగింట్లో ఉండే రౌనక్ అనే మహిళ ఏదో సాకుచెప్పి ఆమెను తమ ఇంటికి తీసుకెళ్లింది. తర్వాత రాహుల్ అనే వ్యక్తి ఆమెపై అత్యాచారం చేస్తుండగా రౌనక్ భర్త జైకమ్ బాలిక నగ్నచిత్రాలు తీశాడు. తర్వాత అతడూ అత్యాచారం చేశాడని పోలీసులు చెప్పారు. కొన్నిరోజుల తర్వాత ఇమ్రామ్ అనే వ్యక్తి బాలికను కలిసి, ఆమె ఫొటోలున్నాయని.. వ్యక్తిగతంగా కలవాలని కోరాడు. ఆమె నిరాకరించడంతో ఆ ఫొటోలను వాట్సాప్‌లో పెట్టాడు. ఈ నలుగురిపై పోలీసులు కేసు నమోదుచేశారు.

బిల్లులపై విపక్షాల అభ్యంతరం అర్థరహితం: భాజపా

దిల్లీ: పార్లమెంటరీ కమిటీల పరిశీలనకు పంపకుండానే కేంద్ర ప్రభుత్వం బిల్లులను ఆమోదింపచేసుకుంటోందన్న ప్రతిపక్షాల విమర్శలను భాజపా ఖండించింది. సమగ్ర పరిశీలన జరపకుండానే బిల్లులను హడావుడిగా ఆమోదిస్తున్నారని ఆరోపిస్తూ 17 పార్టీల నాయకులు రాజ్యసభ ఛైర్మన్ వెంకయ్య నాయుడుకు లేఖ రాయడంపై భాజపా ప్రధాన కార్యదర్శి, రాజ్యసభ సభ్యుడు భూపేందర్ యాదవ్ స్పందించారు. ప్రతిపక్షాల అభ్యంతరం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదని వ్యాఖ్యానించారు. యూపీఏ ప్రభుత్వం 2009-14 మధ్య కేవలం అయిదు బిల్లులను మాత్రమే పార్లమెంటరీ కమిటీలకు పంపిస్తే తమ ప్రభుత్వం 2014-19 మధ్య 17 బిల్లులను పంపించిందని చెప్పారు.

పాఠశాల ఎగ్గొడితే వివరాలివ్వాల్సిందే!

- ఫిబ్రవరి 7లోపు తుది అనుమతులు
- కఠినంగా వ్యవహరించనున్న సీబీఎస్ఈ

దిల్లీ: ఏదో వంకతో పాఠశాలకు బంక్ కొడుతున్న విద్యార్థులను, చూసీచూడనట్లు వ్యవహరిస్తున్న పాఠశాలల యాజమాన్యాలను ఇకపై సహించబోమని సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ (సీబీఎస్ఈ) హెచ్చరిస్తోంది. నిర్ణీత హాజరు కంటే తక్కువ ఉన్న అందరు విద్యార్థుల వివరాలను, కారణాలను.. సంబంధిత ధ్రువీకరణపత్రాలను ఇకపై తప్పనిసరిగా సీబీఎస్ఈకి సమర్పించాల్సిందేనని ఓ సీనియర్ అధికారి చెప్పారు. నిబంధనలను అనుసరించి ఫిబ్రవరి 7లోపు బోర్డు వీటిపై తుది నిర్ణయం తీసుకుంటుందన్నారు. హాజరు తక్కువగా ఉన్న సీబీఎస్ఈ పది, 12వ తరగతి విద్యార్థులు 2019 పరీక్ష ఫలితాల్లో.. మిగిలినవారితో పోలిస్తే పెద్దగా రాణించలేకపోయినట్లు బోర్డు అధికారులు గుర్తించారు. అటెండెన్స్ తక్కువగా ఉన్నా పరీక్షలు రాసేవారి కోసం తాజాగా "ప్రత్యేకమైన ప్రామాణిక పద్ధతులు" రూపొందించారు. ఇకపై విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు, పాఠశాలల యాజమాన్యాలు ఈ నిర్ణీత ప్రమాణాల ప్రకారం బోర్డుకు వివరాలను జనవరి 7లోపు ప్రాంతీయ కార్యాలయాలకు పంపించాలి. మరిన్ని వివరాలు కావాల్సి ఉంటే, అధికారులు అడిగితే సమర్పించాలి. జనవరి 1 వరకు వివరాలను జనవరి 7లోపు పాఠశాలలు పంపించాల్సి ఉంటుంది. దీర్ఘకాలిక అనారోగ్యం, తల్లి లేదా తండ్రి చనిపోయినా, ఇలాంటి ఇతర కారణాలు, జాతీయ- అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పాల్గొనే విద్యార్థులకు ప్రస్తుతం హాజరు తక్కువగా ఉన్నా పరీక్షలకు అనుమతిస్తున్నారు. సంబంధిత అన్ని కేసుల వివరాలను, నిర్ణీత ధ్రువీకరణ పత్రాలతో పాఠశాలలు బోర్డుకు పంపించడం లేదు. ఇకపై వీటిని కఠినంగా అమలు చేయనున్నారు.

సుదర్శన్ పట్నాయక్‌కు అమెరికా అవార్డు

న్యూయార్క్: భారతీయ సైకత కళాకారుడు పద్మశ్రీ సుదర్శన్ పట్నాయక్‌కు అమెరికాలో పీపుల్స్ ఛాయిస్ అవార్డు వచ్చింది. సముద్రాల్లో ప్లాస్టిక్ కాలుష్యంపై ఆయన రూపొందించిన సైకత శిల్పం అమెరికన్లను ఆకట్టుకుంది. బోస్టన్‌లో నిర్వహించిన 2019 రివర్ బీచ్ అంతర్జాతీయ సైకతశిల్ప ఉత్సవంలో పాల్గొనేందుకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా 15 మంది అగ్రశ్రేణి సైకత కళాకారులను ఎంపికచేయగా వారిలో సుదర్శన్ పట్నాయక్ ఒకరు. 'ప్లాస్టిక్ కాలుష్యాన్ని ఆపి, సముద్రాలను కాపాడండి' అనే సందేశంతో ఆయన సైకతశిల్పం రూపొందించారు. ఇది తనకు చాలా పెద్ద గౌరవమని, ఈ అవార్డు భారతదేశానికే దక్కిందని ఆయన చెప్పారు.

అబుధాబి స్కూల్లో ఉద్యోగాలపై మోసపూరిత ప్రకటనల్ని నమ్మొద్దు

భారత రాయబార కార్యాలయం

దుబాయ్: అబుదాబిలోని ప్రముఖ భారతీయ పాఠశాలలో ఉద్యోగాలున్నాయని మోసపూరితంగా వస్తున్న ప్రకటనలను నమ్మొద్దని యూఏఈలోని భారత రాయబార కార్యాలయం హెచ్చరించింది. యూఏఈ, భారత్, ఇతర దేశాల్లో నివసిస్తున్న భారతీయులను ఎవరైనా మోసగాళ్లు సంప్రదిస్తే దానిపై వెంటనే స్థానిక అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయాలని రాయబార కార్యాలయం ట్వీట్ చేసింది. డూన్స్ ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్ పేరు చెప్పి కొందరు మోసగాళ్లు ఉద్యోగావకాశాలున్నట్లు చెబుతున్నారని ఆ స్కూలు వర్గాలు తెలిపాయి. hr.recruitdunesintlschool.uae@gmail.com, info.duneschool.ae@gmail.com అనే రెండు ఈమెయిల్ ఐడీలను వాళ్లు ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ మోసగాళ్లకు ఎవరూ తమ వ్యక్తిగత వివరాలను ఇవ్వొద్దని రాయబార కార్యాలయం సూచించింది. గత వారం సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా ఇలాగే నకిలీ ఉద్యోగాల వలలో తొమ్మిది మంది భారతీయులు చిక్కుకున్నారు. షఫీక్ అనే మధ్యవర్తికి తాము రూ.70వేలు చెల్లించినట్లు వాళ్లు చెప్పారు.

పన్నెండేళ్లకే పేటెంట్ల వేట

- ట్రాఫిక్ ఉల్లంఘనలను గుర్తించే యాప్‌ను ఆవిష్కరించిన మహారాష్ట్ర బాలుడు

దిల్లీ: పన్నెండేళ్ల పిల్లోడు.. తల్లితో కలిసి కారులో వెళ్తున్నాడు. అంతలోనే రోడ్డుపై ఎర్రసిగ్నల్‌ను ఖాతరు చేయకుండా రవాణా వాహనమొకటి వారి కారును తాకుతూ దూసుకెళ్లింది. అదృష్టం కొద్దీ తల్లి, కుమారుడు గాయపడలేదు. కానీ ట్రాఫిక్ సిగ్నల్‌ను పట్టించుకోకుండా వచ్చి, కారును ఢీకొట్టి వాహన డ్రైవరు ఉడాయించడం పిల్లోడికి కోపం తెప్పించింది. బాగా ఆలోచించాడు. ట్రాఫిక్ నియమాల ఉల్లంఘనలకు అడ్డుకట్టవేసే వినూత్న ఆవిష్కరణలు చేపట్టాడు. ఆ చిచ్చర పిడుగు పేరు బి.ఎస్.రేవంత్ నంబూరి. మహారాష్ట్రకు చెందిన రేవంత్ నాగ్‌పుర్‌లో ఏడో తరగతి చదువుతున్నాడు. వాహనదారులు సీటుబెల్ట్ పెట్టుకున్నారా? మద్యం తాగి డ్రైవింగ్ చేస్తున్నారా? వంటి అంశాలను గుర్తించి సమాచారాన్ని అధికారులకు చేరవేసే యాప్‌ను ఆవిష్కరించాడు. స్మార్ట్ కీ (సిమ్ కార్డు) ద్వారా వాహనాల చోరీని అడ్డుకునే సాంకేతికత, ట్రాఫిక్ ఉల్లంఘనలు-వాహన చోరీలను లైసెన్స్ వెరిఫికేషన్ ద్వారా నివారించగల వ్యవస్థతోపాటు నెట్‌వర్క్ అనుసంధానత అవసరం లేకుండా ఎక్కడైనాసరే క్విక్ రెస్పాన్స్(క్యూఆర్) కోడ్‌ల ద్వారా డేటా, పత్రాలను ముద్రించడంలో దోహదపడగల సాంకేతికతను కూడా సృష్టించాడు. వాటిపై పేటెంట్ హక్కుల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. తన ఆవిష్కరణలను తాజాగా కేంద్ర మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ ముందు ప్రదర్శించాడు. యాప్‌ల పనితీరుపై సంతోషం వ్యక్తం చేసిన గడ్కరీ.. తమశాఖ నుంచి అనుమతులు లభిస్తే, ఆ యాప్‌లను వినియోగంలోకి తీసుకొస్తానని హామీ ఇచ్చారు.

కేంద్ర మంత్రి గడ్కరీతో రేవంత్ నంబూరి

ఉన్నావ్ అత్యాచార బాధితురాలి వాహనాన్ని ఢీకొన్న ట్రక్కు

బాధితురాలికి గాయాలు.. ఇద్దరు మృతి

రాయ్‌బరేలీ: ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని ఉన్నావ్ అత్యాచార ఘటనలో బాధితురాలు సహా ఆమె బంధువులు, న్యాయవాది ప్రయాణిస్తున్న వాహనాన్ని వేగంగా వచ్చిన ట్రక్కు ఢీకొనడంతో వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్న బాధితురాలి పిన్ని, మేనత్త చనిపోయారు. కారులో ఉన్న బాధితురాలు సహా న్యాయవాదికి గాయాలైనట్లు రాయ్‌బరేలీ పోలీసులు తెలిపారు. రాయ్‌బరేలీ జైలులో ఉన్న ఆమె బంధువును కలుసుకునేందుకు వెళుతుండగా ఈ ప్రమాదం జరిగిందని జిల్లా ఎస్పీ మహదేవ్ ప్రసాద్ వర్మ తెలిపారు. సంచలనం కలిగించిన ఉన్నావ్ అత్యాచార కేసులో భాజపా ఎమ్మెల్యే కుల్‌దీప్ సెనగర్ నిందితుడు. ఆయనను గత ఏడాది ఏప్రిల్ 13న అరెస్టు చేశారు. ఈ ప్రమాదానికి కారణమైన ట్రక్కు డ్రైవర్ పరారీలో ఉన్నారు. ఉన్నావ్ ప్రాంతంలో బాలికపై ఎమ్మెల్యే అత్యాచారం చేశాడంటూ ఆ బాలిక తల్లి ఫిర్యాదు చేసింది. సీఎం కార్యాలయం ఎదుట బాధితురాలు బలిదానానికి సిద్ధపడటంతో ఈ కేసు సంచలనమైంది. ఆమె గన్‌మన్ ఆదివారం విధులకు హాజరు కాకపోవడంపై విచారణ జరిపిస్తామని జిల్లా ఎస్పీ తెలిపారు.

బిష్ణోయ్‌పై సోదాల్లో రూ.200 కోట్ల అప్రకటిత ఆస్తుల గుర్తింపు

దిల్లీ: హరియాణా కాంగ్రెస్ నేత కుల్దీప్ బిష్ణోయ్, ఆయన కుటుంబ సభ్యుల ఇళ్లు, కార్యాలయాలపై ఆదాయపు పన్ను శాఖ ఈ నెల 23న జరిపిన సోదాల్లో రూ.200 కోట్లకు పైగా అప్రకటిత ఆస్తులు బయటపడినట్లు కేంద్ర ప్రత్యక్ష పన్నుల మండలి(సీబీడీటీ) వెల్లడించింది. అవన్నీ విదేశాల్లోని ఆస్తులేనని తెలిపింది. బిష్ణోయ్ హరియాణా మాజీ ముఖ్యమంత్రి భజన్ లాల్ కుమారుడు. ప్రస్తుతం ఆయన ఆదమ్‌పుర్ ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నారు.

విశ్రాంత సైనికాధికారి దారుణ హత్య

అమేఠీ: పదవీ విరమణ చేసిన ఆర్మీ కెప్టెన్ అమానుల్లా(64)ను ఆగంతుకులు కర్రలతో కొట్టి చంపేసిన ఘాతుకమిది. ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని కమ్రౌలి పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలోని పుర్వా గ్రామంలో శనివారం రాత్రి ఈ దారుణం చోటు చేసుకుందని పోలీసులు ఆదివారం చెప్పారు. సంఘటన జరిగినప్పుడు ఆయనతో పాటు భార్య కూడా ఇంట్లోనే ఉన్నారని కుమారుడు పోలీసులకు చెప్పారు. అమానుల్లా ఇంటికి ఆనుకుని ఉన్న దుకాణంలో ఆగంతుకులు దొంగతనానికి ప్రయత్నించడం ఆయన కంటబడింది. వారిని అడ్డుకున్న అమానుల్లా, దొంగతనం తప్పు అని, ప్రయత్నం మానుకుని వెళ్లకపోతే పోలీసులకు చెబుతానని హెచ్చరించడంతో ఆగంతుకులు ఆగ్రహించారు. కర్రలతో అమానుల్లా నెత్తిపై కొట్టారు. ఆయన భార్యను పీక పిసికి చంపడానికి ప్రయత్నించారు. శిక్ష పడుతుందనే భయం లేకుండా భాజపా పాలిత రాష్ట్రాల్లో యథేచ్ఛగా మైనార్టీలను కొట్టి చంపుతున్నారని సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. వారి రాజకీయ భావజాలం కారణంగా విద్వేషం ఎంతగా పెరిగిపోయిందో చెప్పడానికి అమానుల్లా హత్యే నిదర్శనమన్నారు. నేరస్థులను శిక్షించాల్సినవారే రక్షిస్తున్నారన్నారు.

పశ్చిమబెంగాల్‌లో భాజపా కార్యకర్త హత్య

చిన్సురా: టీఎంసీ మద్దతుదారు లాల్‌చంద్ బాగ్ హత్యకేసులో నిందితుడైన భాజపా కార్యకర్త కాశీనాథ్ ఘోష్ దారుణహత్యకు గురయ్యారు. ఆయన మృతదేహం ఓ కాలువలో దొరికింది. హుగ్లీ జిల్లాలో శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు ర్యాపిడ్ యాక్షన్ ఫోర్స్‌ను రంగంలోకి దించినా.. ప్రతీకార రాజకీయాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. లాల్‌చంద్ బాగ్ జులై 22 రాత్రి మార్కెట్ నుంచి ఇంటికి వెళ్తుండగా కొందరు ఆయనను నరికి చంపారు. ఈ కేసులో 27మంది నిందితుల్లో భాజపా కార్యకర్త కాశీనాథ్ ఘోష్ ఒకరు. నకుండా గ్రామ సమీపంలోని ఒక కాలువలో కాశీనాథ్ మృతదేహం కనిపించింది. ఆయన గతంలో టీఎంసీలో ఉండి మే 23న భాజపాలో చేరారు.

ఇజ్రాయెల్ ఎన్నికల ప్రచారంలో మోదీ చిత్రాలు

టెల్ అవీవ్: ఇజ్రాయెల్ ఎన్నికల్లో ప్రధాన మంత్రి బెంజిమెన్ నెతన్యాహూకు చెందిన లికుడ్ పార్టీ తన ప్రచారంలో ప్రధాని మోదీతో పాటు అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్, రష్యా అధ్యక్షుడు పుతిన్‌ల చిత్రాలను ఉపయోగిస్తోంది. వీరితో నెతన్యాహూ దిగిన ఫొటోలతో కూడిన భారీ బ్యానర్లను లికుడ్ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంపై ప్రదర్శించింది. ఈ నేతలతో ఆయనకు సాన్నిహిత్యం ఉందని ప్రచారం చేస్తోంది. తద్వారా ఇజ్రాయెల్ రాజకీయాల్లో ఆయనది తిరుగులేని స్థాయి అన్న భావనను ఓటర్లలో కలిగించేందుకు ప్రయత్నిస్తోంది. సెప్టెంబర్ 17న ఇక్కడ ఎన్నికలు జరుగుతాయి. అదేనెల 9న మోదీతో భేటీకి నెతన్యాహూ భారత్ వస్తున్నారు. ఈ పర్యటన ఆయన ప్రచారానికి ఉపకరిస్తుందని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

250 ప్రాజెక్టులకు అమిత్‌షా శంకుస్థాపన

లఖ్‌నవూ: ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లో రూ.65వేల కోట్ల విలువ చేసే 250 పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టులకు ఆదివారం కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన ప్రసంగిస్తూ రాష్ట్రంలో పెట్టుబడిదార్లకు అన్ని విధాలుగా సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెప్పారు. ప్రధాని పదవి పొందడానికి ఉత్తర్‌ప్రదేశే మార్గమని, భారీ ఆర్థిక వ్యవస్థగా రూపాంతీకరణ చెందడానికి ఈ రాష్ట్రమే కీలకమని అన్నారు. పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి వీలుగా రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతలను మెరుగుపరిచారంటూ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్‌ను ప్రశంసించారు. 'ఆదిత్యనాథ్‌ను ముఖ్యమంత్రిని చేసినప్పుడు ఎప్పుడూ మంత్రిగా పనిచేయని, కనీసం మున్సిపాలిటీని కూడా నడపని వ్యక్తికి ఈ పదవి ఇచ్చారేమిటని చాలా మంది ప్రశ్నించారు. కానీ అంకితభావం, కఠోర శ్రమతో ఆయన అందరి అనుమానాలను పటాపంచలు చేశారు' అని కొనియాడారు. ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న ఫ్లిప్‌కార్ట్ సీఈవో కల్యాణ్ కృష్ణమూర్తి మాట్లాడుతూ 1 ట్రిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ కలిగిన తొలి రాష్ట్రంగా ఎదిగే అవకాశం ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌కే ఉందని అన్నారు. రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు మెరుగవడంతో పెట్టుబడులకు అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడిందని అదానీ గ్రూపు ఛైర్మన్ గౌతం అదానీ అన్నారు. కార్యక్రమంలో టాటా సన్స్ ఛైర్మన్ ఎన్.చంద్రశేఖరన్, యూఏఈకి చెందిన లులు గ్రూపు ఛైర్మన్ యూసఫ్ అలీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

యూపీలో ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేస్తున్న అమిత్ షా. వేదికపై సీఎం యోగి, గవర్నర్ రామ్‌నాయక్

ఈనాడు బిజినెస్

28న ఫారంగేటు అమ్మకం ధరలు (నెక్)			
(100కు రూపాయలలో)			
హైదరాబాద్	308	గోదావరి	312
చిల్లరగా(ఒక గుడ్డు)	3.70	వరంగల్	311
బెంగళూరు	340	విశాఖపట్నం	350
29వ తేదీకి...		చెన్నై	360
		చిత్తూరు	353
విజయవాడ	317	నమక్కల్	350

కోడిగుడ్లు

దిగువ స్థాయిల్లో స్థిరీకరణ!

సమీక్ష: దేశీయ సెంటిమెంట్ బలహీనంగా ఉండటం, మిశ్రమ అంతర్జాతీయ సంకేతాలతో గత వారం సూచీలు నష్టాలతో ముగిశాయి. కార్పొరేట్ కంపెనీల ఆర్థిక ఫలితాలు అంతంత మాత్రంగానే ఉండటంతో ఆర్థిక వ్యవస్థ నెమ్మదించొచ్చన్న భయాలు మదుపర్లను కలవరపెట్టాయి. విదేశీ పోర్టుఫోలియో మదుపర్ల (ఎఫ్‌పీఐల)కు పన్ను సర్‌చార్జీ పెంపుపై ప్రభుత్వం వెనక్కి తగ్గకపోవడంతో, వారు అమ్మకాలు కొనసాగించారు. దేశంలో వర్షపాతం సాధారణం కంటే లోటుగా నమోదుకావడం ఆందోళనలను పెంచుతోంది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లు మిశ్రమంగా ముగియగా, మధ్య ప్రాచ్యంలో ఉద్రిక్తతలతో చమురు ధరలు పుంజుకున్నాయి. మొత్తం మీద ఈ పరిణామాలతో గత వారం సెన్సెక్స్ 1.2 శాతం నష్టంతో 37,883 పాయింట్ల వద్ద ముగిసింది. నిఫ్టీ సైతం 1.2 శాతం తగ్గి 11,284 పాయింట్ల దగ్గర స్థిరపడింది. ఆరోగ్య సంరక్షణ, ఎఫ్‌ఎమ్‌సీజీ, మన్నికైన వినిమయ వస్తువుల స్క్రిప్‌లు రాణించాయి. లోహ, చమురు- గ్యాస్, యంత్ర పరికరాల షేర్లు డీలాపడ్డాయి. విదేశీ సంస్థాగత మదుపర్లు (ఎఫ్ఐఐలు) నికరంగా రూ.7549 కోట్ల విలువైన షేర్లను విక్రయించగా, డీఐఐలు, ఫండ్ల కొనుగోళ్లు రూ.8911 కోట్లుగా నమోదయ్యాయి.

లాభపడ్డ, నష్టపోయిన షేర్ల నిష్పత్తి 1:1గా నమోదు కావడం.. ఎంపిక చేసిన చిన్న, మధ్య తరహా షేర్లలో కొనుగోళ్లను సూచిస్తోంది.

ఈవారంపై అంచనా: అమ్మకాలు కొనసాగడంతో వరుసగా మూడో వారం మార్కెట్ డీలాపడింది. ఇటీవలి దిద్దుబాటుతో, సెన్సెక్స్ దిగువ స్థాయిల్లో స్థిరీకరణకు గురికావొచ్చు. 37,500-37,700 పాయింట్ల శ్రేణి ఎగువన కొనసాగితేనే.. కొంత రికవరీకి అవకాశం ఉంటుంది. ఒకవేళ లాభాలొస్తే.. 38,400- 38,600 పాయింట్ల వద్ద నిరోధం ఎదురుకావొచ్చు. చిన్న, మధ్య స్థాయి షేర్లకు వారం చివర్లో మద్దతు దక్కొచ్చు.

ప్రభావిత అంశాలు: అంతర్జాతీయ సంకేతాలు, దేశీయ కంపెనీల ఆర్థిక ఫలితాలు ఈ వారం మార్కెట్లకు దిశానిర్దేశం చేయనున్నాయి. దేశీయంగా చూస్తే.. ఎఫ్‌పీఐ పెట్టుబడులను ప్రభావితం చేస్తున్న పన్ను అంశం, మోస్తారు త్రైమాసిక ఫలితాలతో బలహీనతలు కొనసాగొచ్చు. ఫలితాల నేపథ్యంలో షేరు ఆధారిత కదలికలు చోటుచేసుకోవచ్చు. ఈ వారం ఎస్‌బీఐ, ఐటీసీ, యాక్సిస్ బ్యాంక్, హీరో, భారతీ ఎయిర్‌టెల్, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ, గోద్రేజ్ కన్జూమర్, యూపీఎల్, మారికో వంటి దిగ్గజాలు ఫలితాలు వెలువరించనున్నాయి. రుతుపవనాల పురోగతి, డాలర్‌తో పోలిస్తే రూపాయి కదలికలు, ఎఫ్ఐఐ, డీఐఐల పెట్టుబడుల ధోరణి, ఎన్‌బీఎఫ్‌సీల వార్తలు మార్కెట్ సెంటిమెంట్‌పై ప్రభావం చూపనున్నాయి.. నెలవారీ విక్రయ గణాంకాలు వెలువడనుండటంతో వాహన షేర్లు వెలుగులోకి రావొచ్చు. ముడిచమురు ధరల నుంచి మార్కెట్లు సంకేతాలు అందిపుచ్చుకోవచ్చు. మధ్యప్రాచ్యంలో ఉద్రిక్తతలు కొనసాగడంతో చమురు ధరలు పెరిగే అవకాశం ఉంది. అంతర్జాతీయంగా చూస్తే.. 30, 31 తేదీల్లో జరిగే అమెరికా ఫెడ్ సమావేశం కీలకం కానుంది. రేట్ల కోత ఆశలు భారీగా ఉండటంతో.. అటువంటి నిర్ణయం లేకుంటే మార్కెట్లు డీలాపడొచ్చు. 1న బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ వడ్డీ రేట్ల నిర్ణయం వెలువడనుంది. అమెరికా- చైనా వాణిజ్య చర్చలపై మదుపర్లు దృష్టి పెట్టొచ్చు. అమెరికా, చైనా, జపాన్, భారత్ పీఎంఐ తయారీ గణాంకాల నుంచి సంకేతాలు అందిపుచ్చుకోవచ్చు.

తక్షణ మద్దతు స్థాయిలు: 37,620, 37,047, 36,726;
తక్షణ నిరోధ స్థాయిలు: 38,170, 38,436, 38,870

సెన్సెక్స్ దిగువ స్థాయిల్లో స్థిరీకరణకు గురికావొచ్చు. 37,500- 37,700 పాయింట్ల శ్రేణి ఎగువన కొనసాగితేనే.. కొంత రికవరీకి వీలుంటుంది.

– సతీశ్ కంతేటి, జెన్ మనీ

ఫెడ్ రిజర్వ్ ఏం చేస్తుందో!

- రేట్లలో కోత విధిస్తే సానుకూలతలు
- కంపెనీల ఆర్థిక ఫలితాలు రాణించినా ముందుకే
- నిఫ్టీకి 11200 వద్ద గట్టి మద్దతు
- విశ్లేషకుల అంచనాలు

స్టాక్ మార్కెట్ ఈ వారం

మార్కెట్లు ఈ వారం సానుకూలంగా చలించే అవకాశం ఉందని విశ్లేషకులు అంటున్నారు. అంతర్జాతీయ బ్యాంకుల చర్యలకు తోడు దేశీయ కంపెనీల ఆర్థిక ఫలితాలు మెరుగుపడతాయన్న అంచనాలు ఇందుకు నేపథ్యం. తక్కువ వడ్డీ రేట్లకు సిద్ధపడుతున్నట్లు ఐరోపా కేంద్ర బ్యాంక్ ప్రకటించడం తెలిసిందే. బ్యాంక్ ఆఫ్ జపాన్, అమెరికా ఫెడరల్ రిజర్వ్‌లు ఈ వారమే విధాన సమీక్షలు నిర్వహించనున్నాయి. ఒక వేళ ఫెడ్ రిజర్వ్ కనుక వడ్డీ రేట్లలో కోత విధిస్తే.. దేశీయ బ్యాంకింగ్, ఆర్థిక షేర్లు లాభాలు కొనసాగించవచ్చని విశ్లేషకులు అంటున్నారు. దేశీయ కార్పొరేట్ సంస్థల ఫలితాలు కూడా అంచనాలకు మించితే కొనుగోళ్లు, షార్ట్ కవరింగ్‌కు అవకాశం ఉంటుంది. అపుడు 11,400-11,450 పాయింట్ల స్థాయికి నిఫ్టీ-50 తిరిగి రావొచ్చని సాంకేతిక విశ్లేషకులు అంటున్నారు. నిఫ్టీకి 11,200 పాయింట్ల వద్ద గట్టి మద్దతు లభించవచ్చని డీలర్లు చెబుతున్నారు. వివిధ రంగాలపై విశ్లేషకులు ఏమంటున్నారంటే..

- **లోహ, గనుల** కంపెనీల షేర్లు బలహీనంగానే కొనసాగొచ్చు. జూన్ త్రైమాసికంలో ఈ రంగ కంపెనీల ఫలితాల నుంచి పెద్దగా మద్దతు లభించకపోవడం ఇందుకు కారణం. అమెరికా, చైనాల మధ్య పరిణామాల నుంచి ఈ షేర్లు సంకేతాలు అందుకోవచ్చు.
- ఐటీసీ బుధవారం వెలువరచే ఫలితాల నేపథ్యంలో ఆ సంస్థ షేర్లపై మార్కెట్ వర్గాలు దృష్టి సారించే అవకాశం ఉంది. ఐటీసీ నికర లాభం 53.8% తగ్గవచ్చన్న అంచనాలున్నాయి. ఇతర ప్రభుత్వ రంగ **చమురు** కంపెనీల ఫలితాలు స్థిరీకరణకు లోనుకావొచ్చు.
- ఎటువంటి ప్రధాన వార్తలూ లేనందున **బ్యాంకుల** షేర్లు చాలా తక్కువ శ్రేణికి లోబడి కదలాడొచ్చు. యాక్సిస్ బ్యాంక్, ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్, కోటక్ బ్యాంక్ వంటి ప్రైవేటు బ్యాంకుల షేర్లలో సానుకూలతలు కొనసాగొచ్చు. ఈ వారం వెలువడే ఎస్‌బీఐ, యాక్సిస్ బ్యాంక్ ఫలితాల నుంచి సంకేతాలు అందొచ్చు.
- బలహీన కార్పొరేట్ ఫలితాలు, గిరాకీలో మందగమనం కారణంగా రక్షణాత్మక రంగమైన **ఐటీ**లో షేర్ల కొనుగోళ్లు కనిపించవచ్చు. ఇతర రంగాల్లో కనిపించినంతగా విక్రయాలు ఇందులో ఉండకపోవచ్చు.
- ఇటీవలి కాలంలో **వాహన** షేర్లు నష్టపోవడంతో సంస్థాగత మదుపర్లలో వాహన రంగంపై సెంటిమెంటు మెరుగైంది. ఈ నేపథ్యంలో అవి పెరగొచ్చు. మారుతీ సుజుకీ, బజాజ్ ఆటోలు మార్కెట్ అంచనాలకు మించి ఫలితాలు నమోదు చేయడం సానుకూలాంశం.
- వొడాఫోన్ ఐడియా ఏకీకృత నికర నష్టం అంచనాల కంటే ఎక్కువగా నమోదు కావడం **టెలికాం** షేర్లపై ప్రభావం చూపొచ్చు. అయితే ఆదాయాలు స్థిరంగా ఉన్నాయన్న విషయాన్ని మదుపర్లు గుర్తుపెట్టుకోవచ్చు. గురువారం ఫలితాలు ప్రకటించే భారతీ ఎయిర్‌టెల్‌పై మార్కెట్ దృష్టి పడొచ్చు.
- **యంత్రపరికరాల** షేర్లు నష్టపోవచ్చు. వచ్చే 12-18 నెలల్లో ప్రైవేటు రంగం నుంచి వ్యయాలు స్తబ్దుగా ఉండొచ్చని ఎల్ అండ్ టీ అంచనా వేయడం ఇందుకు నేపథ్యం. స్వల్పకాలంలో ప్రభుత్వమే ఆర్డర్లకు ప్రధాన వనరుగా ఉండబోతోందని ఆ కంపెనీ అంచనా వేసింది.
- జూన్ త్రైమాసిక ఫలితాలు బాగున్నందున **ఔషధ** స్క్రిప్‌లు రాణించే అవకాశం ఉంది. డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఈ వారం ప్రకటించే ఫలితాలపై మదుపర్లు దృష్టి సారించొచ్చు.

టెలికాం	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
భారతీ ఎయిర్‌టెల్	334.90	344.70	323.30
ఎమ్‌టీఎన్ఎల్	6.35	6.60	6.20
ఆర్‌కామ్	1.60	1.60	1.60
ఆర్ఐఎల్	1213.80	1254.60	1189.60
టాటా కమ్యూనికేషన్స్	496.25	522.30	461.60
వొడాఫోన్ ఐడియా	9.25	10.40	8.60

యంత్రపరికరాలు	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
భెల్	60.65	63.40	58.90
సీజీ పవర్	20.10	21.30	19.00
ఎల్ అండ్ టీ	1392.15	1418.30	1350.00
సీమెన్స్	1186.30	1213.00	1156.70
థెర్మాక్స్	1120.00	1148.40	1073.20

ఎఫ్ఎమ్‌సీజీ	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
బ్రిటానియా ఇండస్ట్రీస్	2668.45	2724.90	2588.30
డాబర్ ఇండియా	428.15	434.40	418.50
గోద్రేజ్ కన్జూమర్	619.40	626.90	608.50
హెచ్‌యూఎల్	1730.65	1753.40	1708.00
ఐటీసీ	270.40	273.50	265.30
టాటా గ్లోబల్ బేవరేజెస్	258.35	266.50	246.30

ఫార్మా	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
అరబిందో ఫార్మా	563.45	579.40	542.30
బయోకాన్	241.85	256.00	233.20
సిప్లా	532.10	545.10	521.80
డాక్టర్ రెడ్డీస్	2704.95	2772.50	2587.90
లుపిన్	777.30	791.80	753.80
ఫైజర్	3169.65	3204.60	3117.60

లోహ	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
హిందుస్థాన్ జింక్	220.05	233.40	210.90
జిందాల్ స్టీల్	138.70	146.70	134.00
జేఎస్‌డబ్ల్యూ స్టీల్	259.05	273.20	251.20
ఎన్ఎమ్‌డీసీ	115.30	118.50	112.90
టాటా స్టీల్	458.05	481.20	441.70
వేదాంతా	161.25	167.80	157.30

చమురు	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
బీపీసీఎల్	343.80	351.90	330.90
హెచ్‌పీసీఎల్	275.35	288.80	251.10
ఐఓసీఎల్	141.80	148.30	137.80
ఓఎన్‌జీసీ	141.90	145.60	139.60
ఆయిల్ ఇండియా	156.35	158.50	154.80

బ్యాంకింగ్	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్	2277.30	2302.10	2260.50
ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్	415.75	425.40	403.70
ఐడీఎఫ్‌సీ ఫస్ట్ బ్యాంక్	1415.50	1443.50	1372.60
ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్	1422.15	1520.90	1357.90
కోటక్ బ్యాంక్	1511.85	1543.20	1461.40
పీఎన్‌బీ	68.00	71.60	64.20
ఎస్‌బీఐ	342.60	348.70	337.40

ఐటీ	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
హెచ్‌సీఎల్ టెక్నాలజీస్	1,001.45	1,018.40	989.00
ఇన్ఫోసిస్	787.00	800.90	775.30
పర్సిస్టెంట్‌సిస్టమ్స్	564.30	589.80	522.80
టీసీఎస్	2,109.05	2,146.10	2,076.50
టెక్ మహీంద్రా	643.50	655.10	635.20
విప్రో	263.60	267.00	259.10

వాహన	ప్రస్తుత ధర	నిరోధం	మద్దతు
అశోక్ లేలాండ్	74.20	76.40	71.30
బజాజ్ ఆటో	2618.65	2775.30	2427.90
హీరో మోటోకార్ప్	2467.30	2561.50	2319.40
ఎం అండ్ ఎం	564.45	580.00	537.20
మారుతీ సుజుకీ	5805.65	6086.00	5543.80
టాటా మోటార్స్	147.15	157.20	133.10
టీవీఎస్ మోటార్	375.85	390.60	354.80

బెంగళూరులో ఫ్లిప్‌కార్ట్ విక్రయశాల

దిల్లీ: ఇ-కామర్స్ దిగ్గజం ఫ్లిప్‌కార్ట్ తొలిసారిగా సంప్రదాయ విపణిలోనూ అడుగు పెట్టబోతోంది. ఇందులో భాగంగా బెంగళూరులో తొలి ఫర్నిచర్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేయబోతోంది. 'వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆన్‌లైన్ ఫర్నిచర్ విపణిలో వినియోగదారులకు ఆయా సామగ్రి ఎలా ఉందో అనుభవపూర్వకంగా పరిశీలించే (టచ్ అండ్ ఫీల్) వీలుండదని, అది కూడా కల్పించాలనే ఉద్దేశంతోనే తొలి ఆఫ్‌లైన్ సెంటర్‌ను సుమారు 1800 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో అందుబాటులోకి తీసుకురాబోతున్నామ'ని ఫ్లిప్‌కార్ట్ వెల్లడించింది. ఫ్లిప్‌కార్ట్ అందించే ఫర్నిచర్‌లోని అనేక రకాలను అర్థం చేసుకోవడం, ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా ఆయా సామగ్రి కొనుగోలు-బిగించుకునే అనుభవం వినియోగదారులకు అందించడమే ఆఫ్‌లైన్ సెంటర్ ముఖ్య ఉద్దేశమని కంపెనీ తెలిపింది. 'వినియోగదారుల అవసరాల్ని పరిగణలోకి తీసుకునే 'ఫర్నిష్యూర్' ఏర్పాటు చేస్తున్నామ'ని ఫ్లిప్‌కార్ట్ ఉపాధ్యక్షులు (ఫర్నీచర్, ఎలక్ట్రానిక్స్, ప్రైవేటు లేబుల్) ఆదర్శ్ మీనన్ వెల్లడించారు. గూగుల్ లెన్స్‌తో అనుసంధానం చేయడం వల్ల, వినియోగదారులు తమ స్మార్ట్‌ఫోన్‌తో ఫర్నిచర్ చిహ్నం (ఐకాన్)ను స్కాన్ చేయగానే, ఫ్లిప్‌కార్ట్‌లోని పేజీకి వెళ్తుంది. అక్కడ అన్ని ఫీచర్లు తెలుసుకోవచ్చు.

పబ్లిక్ ఇష్యూకు ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు!

- ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే 3–4
- ఆర్ఆర్‌బీలను 38కి తగ్గించాకే

దిల్లీ: ఆర్థికంగా బలంగా ఉన్న 3-4 ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులను (ఆర్ఆర్‌బీలు) స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో నమోదు చేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధమవుతోంది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే వీటిని పబ్లిక్ ఇష్యూకు తీసుకొచ్చే యోచనలో ఉన్నట్లు విశ్వసనీయ వర్గాలు వెల్లడించాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న ఆర్ఆర్‌బీల సంఖ్యను 45 నుంచి 38కి తగ్గించిన తర్వాతే, కొన్నింటిని ఐపీఓకు తీసుకు రావొచ్చని తెలుస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ సమ్మతి తెలియజేయగానే కొన్ని ఆర్ఆర్‌బీలను విలీనం చేయడం ద్వారా వాటి సంఖ్యను కుదించాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

ఒకే రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న ఆర్ఆర్‌బీలను విలీనం చేయడం వల్ల అదనపు వ్యయాల్ని తగ్గించడం, సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వినియోగాన్ని పెంచడం, మూలధన సామర్థ్యం మెరుగుపరచడంతో పాటు కార్యకలాపాల నవీకరణ, రుణ విస్తరణ వంటి అనేక లాభాలున్నట్లు ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. గత కొన్ని నెలలుగా చూస్తే, వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో 21 ఆర్ఆర్‌బీల విలీనం పూర్తయ్యింది. ఇందువల్ల ఆర్థికంగా పటిష్ఠమైన బ్యాంకులు ఏర్పడ్డాయి. ఆర్థికంగా పటిష్ఠంగా ఉన్న ఆర్ఆర్‌బీలలో మూడు, నాలుగింటిని ఐపీఓకు తీసుకొచ్చి ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే కేపిటల్ మార్కెట్లలో నమోదు చేసే అవకాశాలున్నాయి.

ఇదీ జరిగింది

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని చిన్న రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు, చేతి వృత్తుల వారికి రుణంతో పాటు ఇతర ఆర్థిక సేవలు కల్పించాలనే లక్ష్యంతో ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకుల్ని 1976 ఆర్ఆర్‌బీ చట్టం ప్రకారం ఏర్పాటు చేశారు. దీనికి 2015లో సవరణ చేశారు. ఈ బ్యాంకులు మూలధనం కోసం కేంద్రంపైనే ఆధారపడకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రాయోజిత బ్యాంకుల నుంచీ సమీకరించుకోవచ్చని సవరించారు. ప్రస్తుతం ఆర్ఆర్‌బీల్లో 50 శాతం వాటా కేంద్రానికి, 35 శాతం వాటా ప్రాయోజిత బ్యాంకులకు, 15 శాతం వాటా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఉంది.

196 దేశంలో 2005 మార్చి ఆఖరుకు ఉన్న ఆర్ఆర్‌బీలు
133 కొన్నింటిని విలీనం చేయడంతో 2006కి ఆర్ఆర్‌బీల సంఖ్య ఇది
82 మరిన్ని విలీనం కావడంతో 2012 మార్చి చివరకు

తదుపరి 56కు, ప్రస్తుతం 45కు ఆర్ఆర్‌బీల సంఖ్య తగ్గుతూ వచ్చింది. ఇప్పుడు ఈ బ్యాంకుల సంఖ్యను 38కి తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధమైంది. 2019-20 బడ్జెట్‌లో ఆర్ఆర్‌బీల మూలధన పునర్వ్యవస్థీకరణ కోసం రూ.235 కోట్లు కేటాయించారు.

జేఎల్ఎల్ ఇండియా 2000 నియామకాలు

- 2020 చివరికి
- ఆదాయంలో 17 శాతం వృద్ధి

దిల్లీ: స్థిరాస్తి విపణి నెమ్మదించినప్పటికీ గత ఆర్థిక సంవత్సరం (2018-19)లో స్థిరాస్తి కన్సల్టెంట్ సంస్థ జేఎల్ఎల్ ఇండియా ఆదాయం 17 శాతం వృద్ధితో రూ.4000 కోట్లకు పెరిగింది. వృద్ధి జోరు కొనసాగించడానికి వచ్చే ఏడాది చివరికి మరో 2000 మంది ఉద్యోగులను నియమించుకోవడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లు కంపెనీ తెలిపింది. 2017-18లో కంపెనీ రూ.3,420 కోట్ల ఆదాయాన్ని ఆర్జించింది. ప్రస్తుతం 10 ప్రధాన నగరాల్లోని కార్యాలయాల్లో సంస్థకు 11,500 మంది ఉద్యోగులు ఉన్నారు. భారత్‌లో వాణిజ్య స్థలాలకు ముఖ్యంగా కార్యాలయాలకు గిరాకీ పెరగడంతో ఆదాయంలో మంచి వృద్ధి సాధించామని జేఎల్ఎల్ ఇండియా సీఈఓ, కంట్రీ హెడ్ రమేశ్ నాయర్ పేర్కొన్నారు. బ్రోకరేజీ సేవలు (వాణిజ్య, గృహాలు), లావాదేవీలు, సమీకృత కేంద్రాల నిర్వహణ, ప్రాపర్టీ, అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ వంటి విభాగాలన్నీ మెరుగ్గా రాణించాయని తెలిపారు.

విజన్‌నెట్.. 800 ఉద్యోగాలు: బిజినెస్ ప్రాసెస్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థ విజన్‌నెట్ సిస్టమ్స్ భారత్‌లో వచ్చే ఆరు నెలల్లో దాదాపు 800 మంది ఉద్యోగులను నియమించుకోవడానికి సిద్ధమైంది. వ్యాపారం పరంగా 30 శాతం వృద్ధి ఆశిస్తున్నట్లు కంపెనీ తెలిపింది. 'భారత్‌లో వృద్ధి కొనసాగించాలని భావిస్తున్నాం. వచ్చే ఆరు నెలల్లో మరో 800 మందిని నియమించుకోనున్నాం. దీంతో మొత్తం ఉద్యోగుల సంఖ్య 2500కు చేరుతుంది' అని విజన్‌నెట్ సిస్టమ్స్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అలోక్ బన్సాల్ పేర్కొన్నారు. గత 12 ఏళ్లుగా కంపెనీ భారత్‌లో కార్యకలాపాలు సాగిస్తోంది. బెంగళూరు, కోయంబత్తూర్‌లో కేంద్రాలు ఉన్నాయి.

కమొడిటీస్ ఈ వారం

వెండి జోరుకు విరామం!

బంగారం, వెండి

పసిడి ఫ్యూచర్ కాంట్రాక్టు గత సోమవారం రూ.35,695 వద్ద సానుకూలంగా ప్రారంభమైంది. ఆ తర్వాత కూడా జోరు కొనసాగిస్తూ రూ.35,764 వద్ద వారం గరిష్ఠాన్ని చేరింది. అనంతరం అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనై రూ.35,289 స్థాయికి దిగివచ్చింది. 0.86 శాతం నష్టంతో రూ.35,387 వద్ద ముగిసింది. సాంకేతికంగా పసిడి కాంట్రాక్టు ప్రతికూల ధోరణిలోనే ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. అయితే ఈవారంలో అమెరికా ఫెడరల్ రిజర్వ్ నిర్ణయం కీలక కానుంది. ఫెడ్ ఒకవేళ వడ్డీ రేటును పావు శాతం తగ్గిస్తే పసిడి కాంట్రాక్టు స్థిరీకరణ అవుతుంది. వెండి సెప్టెంబరు కాంట్రాక్టు వరుసగా నాలుగో వారమూ ఉత్సాహంగానే ఆరంభమైంది. ఆ తర్వాత రూ.40,818 స్థాయికి దిగివచ్చాక పుంజుకుని రూ.41,825 వద్ద వారం గరిష్ఠాన్ని తాకింది. ఆఖరుకు 0.46% లాభంతో రూ.41,192 వద్ద స్థిరపడింది. ఈవారం వెండి కాంట్రాక్టు వరుస లాభాలకు అడ్డుకట్ట పడొచ్చు. రూ.40,621 స్థాయికి కాంట్రాక్టు దిగిరావచ్చు. ఈ స్థాయి కంటే కూడా కిందకు పడిపోతే మరింత డీలాపడేందుకు ఆస్కారం ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ స్థాయిలపై ట్రేడర్లు ఓ కన్నేసి ఉంచాలి.

ప్రాథమిక లోహాలు

రాగి ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈవారం రూ.451.55 కంటే పైన చలిస్తే మరింత ముందుకెళ్లి రూ.457.25ను అందుకోవచ్చు. అందువల్ల రూ.444 దిగువన స్టాప్‌లాస్ పెట్టుకుని, లాంగ్ పొజిషన్లు కొనసాగించొచ్చు. అదే సమయంలో రూ.454 కంటే పైన మరిన్ని లాంగ్ పొజిషన్లు జతచేసుకోవచ్చు. మరోవైపు రూ.444 కంటే కిందకు వస్తే కాంట్రాక్టు రూ.441కి పడిపోయే అవకాశమూ లేకపోలేదు. సీసం ఆగస్టు కాంట్రాక్టుకు ఈవారం అమ్మకాల ఒత్తిడి ఎదురయ్యే అవకాశం ఉంది. రూ.156.85 కంటే పైన చలించకుంటే రూ.149.35 వరకు పడిపోవచ్చు. జింక్ ఆగస్టు కాంట్రాక్టు రూ.189.25 కంటే దిగువన కదలాడనంత వరకు లాంగ్ పొజిషన్లు అట్టే పెట్టుకోవచ్చు. అల్యూమినియం ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈ రోజు రూ.141.05 కంటే దిగువన ముగిస్తే రూ.139.25 వరకు పడిపోయే అవకాశం ఉంది. ఒకవేళ సోమవారం రూ.143.15 స్థాయికి ఎగువన నిలదొక్కుకుంటే రాణించే అవకాశం ఉంటుంది.

ఇంధన రంగం

ముడి చమురు ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈవారం రూ.3,961 కంటే ట్రేడ్ కాకుంటే మరింత కిందకు దిగిరావచ్చు. రూ.3,183; రూ.3,748 వరకు పడిపోయే అవకాశం ఉంది. ఒకవేళ రూ.3,988 పైన చలిస్తే రూ.4,048; ర.4,109 వరకు పెరిగేందుకూ ఆస్కారం ఉంది. సహజ వాయువు ఆగస్టు కాంట్రాక్టుకు ఈవారం రూ.143.15 వరకు షార్ట్‌సెల్ పొజిషన్లు కొనసాగించొచ్చు. ఈ స్థాయి తర్వాత నుంచి కొంత సానుకూలతకు అవకాశం ఉంటుంది. ముడి పామోలిన్ నూనె (సీపీఓ) ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈవారం ఇప్పటికే బాగా పెరిగినట్లు కనిపిస్తున్నందున లాంగ్ పొజిషన్లున్న ట్రేడర్లు లాభాలు స్వీకరించడం మంచిది. రూ.522 స్థాయి వద్ద బయటపడటం మేలు.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు

గోరు చిక్కుడు ఆగస్టు కాంట్రాక్టుకు ఈవారం అధిక స్థాయిల వద్ద అమ్మకాల ఒత్తిడి ఎదురయ్యే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల రూ.4088 వరకు దిగిరావచ్చు. సోయాబీన్ ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈవారం కూడా రాణించే అవకాశం ఉంది. జీలకర్ర ఆగస్టు కాంట్రాక్టు ఈవారం రూ.18,298 వరకు పెరిగే అవకాశం ఉంది.

గతవారం పొజిషన్లు ఇలా

కమొడిటీ	ప్రారంభం	ముగింపు	వృద్ధి/(క్షీణత)
	(రూ.లలో)		(శాతంలో)
రాగి (ఆగస్టు)	452	446.90	(1.13)
సీసం (ఆగస్టు)	153.65	154.85	0.78
జింక్ (ఆగస్టు)	192.05	192.60	0.29
అల్యూమినియం (ఆగస్టు)	145	141.80	(2.21)
నికెల్ (ఆగస్టు)	1,017	989	(2.75)
ముడి చమురు (ఆగస్టు)	3,876	3,873	(0.08)
సహజ వాయువు (ఆగస్టు)	156.40	149.9	(4.16)
సీపీఓ (ఆగస్టు)	506	518.50	2.47
గోరు చిక్కుడు (ఆగస్టు)	4,293	4,180	(2.63)
సోయాబీన్ (ఆగస్టు)	3,598	3,608	0.28
జీలకర్ర (ఆగస్టు)	17,905	17,870	(0.20)

– ఆర్ఎల్‌పీ కమొడిటీ అండ్ డెరివేటివ్స్

రూ.700 కోట్ల పెట్టుబడులు

విస్తరణ బాటలో హీరో ఎలక్ట్రిక్

దిల్లీ: విద్యుత్ వాహనాల (ఈవీ) ఉత్పత్తిని గణనీయంగా పెంచేందుకు హీరో ఎలక్ట్రిక్ ప్రణాళిక సిద్ధం చేస్తోంది. ఇందుకోసం వచ్చే మూడేళ్లలో రూ.700 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టబోతోంది. ప్రస్తుతం ఏడాదికి 1 లక్ష విద్యుత్ స్కూటర్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఉండగా, దీన్ని మూడు, నాలుగేళ్లలో 5 లక్షల స్కూటర్లకు పెంచాలని కంపెనీ భావిస్తోంది. 'డీలర్ నెట్‌వర్క్, మానవ వనరులు, ఉత్పత్తి పోర్ట్‌ఫోలియో, తయారీ.. ఇలా ప్రతి అంశంలోనూ మేము విస్తరిస్తున్నాం. కొత్తగా పెట్టుబడులు పెడతాం. ఇందుకోసం నిధుల సమీకరణ కూడా చేయబోతున్నామ'ని హీరో ఎలక్ట్రిక్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ నవీన్ ముంజాల్ తెలిపారు. విస్తరణ కోసం ఏ మేరకు నిధుల సమీకరణ చేయాలనే విషయమై నిర్ణయం తీసుకోలేదని వివరించారు. 'మా కుటుంబం నుంచే కాకుండా బయట నుంచి ఒక పెట్టుబడిదారు మా కంపెనీలో ఉన్నారు. ఆయన పెట్టుబడి పెట్టేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు, లేదంటే మరొకరు వస్తారు. అయితే ఈ విషయంలో ఇంకా స్పష్టత రావాల్సి ఉంద'ని నవీన్ ముంజాల్ వెల్లడించారు. ప్రస్తుతం హీరో ఎలక్ట్రిక్‌లో ముంజాల్ కుటుంబం కాకుండా ఆల్ఫా కేపిటల్ పెట్టుబడులు పెట్టింది. 'కంపెనీలో వచ్చే మూడేళ్లలో కనీసం రూ.500-700 కోట్ల పెట్టుబడులను చొప్పించి తయారీ, ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి, ఆర్‌అండ్‌డీ, మార్కెటింగ్‌పై వాటిని ఖర్చు చేస్తామ'ని నవీన్ ముంజాల్ వివరించారు. విస్తరణ ప్రణాళికలో భాగంగా ప్రస్తుతం ఉన్న 600 మంది డీలర్లను వచ్చే ఏడాదికల్లా 1,000కి పెంచాలని హీరో ఎలక్ట్రిక్ భావిస్తోంది. ఉత్పత్తుల విషయానికొస్తే.. ప్రస్తుతం కంపెనీ నాలుగు ప్రధాన మోడళ్లు, భిన్న వేరియంట్లలో అందిస్తోంది. వచ్చే ఏడాదికి మోడళ్ల సంఖ్యను 5-7కు తగ్గకుండా చూసుకోవాలని భావిస్తోంది.

నేటి బోర్డు సమావేశాలు

డాక్టర్ రెడ్డీస్, టాటా స్పాంజ్, టీసీఐ, ఈఐడీ ప్యారీ, డీఎల్ఎఫ్, బీఈఎల్, క్యాస్ట్రాల్ ఇండియా, చెన్నై పెట్రో, కోస్టల్ కార్పొరేషన్, కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్, దాల్మియా షుగర్, జీహెచ్‌సీఎల్, ఓరియంట్ సిమెంట్, రిలయన్స్ నిప్పన్ లైఫ్, స్పార్క్, స్ట్రైడ్స్ ఫార్మా, సుప్రీమ్ ఇండస్ట్రీస్

ఛాంపియన్

మేరీ పసిడి పంచ్

ఇంకో ఆరుగురికి స్వర్ణాలు

దిల్లీ

భారత దిగ్గజ బాక్సర్ మేరీకోమ్ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మరోసారి మెరిసింది. ఆరుసార్లు ప్రపంచ ఛాంపియన్ మేరీ.. ప్రెసిడెంట్స్ కప్ బాక్సింగ్ టోర్నీలో పసిడి పతకం సొంతం చేసుకుంది. ఆదివారం ఇండొనేసియాలోని లబువాన్ బజోలో ఏకపక్షంగా సాగిన 51 కేజీల విభాగం ఫైనల్లో ఆమె.. 5-0తో ఆస్ట్రేలియా బాక్సర్ ఏప్రిల్ ఫ్రాంక్స్‌ను చిత్తు చేసింది. ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్ ముంగిట ఈ ప్రదర్శన మేరీకి ఉత్సాహాన్నిచ్చేదే. ప్రెసిడెంట్స్ కప్‌లో భారత్‌కు ఇంకో ఆరు స్వర్ణాలు దక్కడం విశేషం. మహిళల 60 కేజీల విభాగంలో సిమ్రన్‌జీత్‌కౌర్, 54 కేజీల్లో జమున బోరో 48 కేజీల్లో మోనిక కూడా పసిడి పతకాలు గెలిచారు. ఫైనల్స్‌లో సిమ్రన్ 5-0తో హసనా (ఇండొనేసియా)పై, జమున 5-0తో గిలియా (ఇటలీ)పై, మోనిక 5-0తో ఎండాంగ్ (ఇండొనేసియా)పై ఘనవిజయాలు సాధించారు. పురుషుల్లో అంకుశ్ దహియా (64 కేజీలు), నీరజ్ స్వామి (49 కేజీలు), అనంత ప్రహ్లాద్ (52 కేజీలు) కూడా స్వర్ణాలు గెలిచారు. అంకుశ్ 5-0తో కిన్ ఫాంగ్ (మకావు)ను, అనంత్ 5-0తో రహమాని రమిష్ (అఫ్గానిస్థాన్)ను, నీరజ్ 4-1తో మకాడో రామెల్ (ఫిలిప్పీన్స్)ను ఓడించారు. గౌరవ్ బిదూరి (56 కేజీలు), దినేశ్ డాగర్ (69 కేజీలు) మాత్రం రజతాలతో సరిపెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది. హోరాహోరీ ఫైనల్లో గౌరవ్ 2-3తో మాండగి జిల్ (ఇండొనేసియా) చేతిలో పరాజయం చవిచూశాడు. దినేశ్ 0-5తో సపుత్ర (ఇండొనేసియా) చేతిలో చిత్తయ్యాడు.

పసిడి పతకాలతో జమున, మేరీ, మోనిక, సిమ్రన్‌జీత్

చరిత్ర సృష్టించిన డ్రెసెల్

ప్రపంచ స్విమ్మింగ్‌లో 8 పతకాలు

గ్వాంగ్జు: అమెరికా స్విమ్మింగ్ స్టార్ కేలబ్ డ్రెసెల్ ప్రపంచ స్విమ్మింగ్ ఛాంపియన్‌షిప్‌ను ఘనంగా ముగించాడు. ఆదివారం పోటీల ఆఖరి రోజు డ్రెసెల్ పురుషుల మెడ్లే 4×100 మీ. రిలే పోటీలో రజతం సాధించాడు. దీంతో ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో ఎనిమిది పతకాలు సాధించిన తొలి స్విమ్మర్‌గా అతను చరిత్ర సృష్టించాడు. 2017 ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో 7 పతకాలు గెలిచి ఫెల్ప్స్‌ను సమం చేసిన డ్రెసెల్.. తాజా ఛాంపియన్‌షిప్‌లో 50 మీ ఫ్రీస్టయిల్, 100 మీ ఫ్రీస్టయిల్, 50 మీ బటర్‌ఫ్లై, 100 మీ బటర్‌ఫ్లై, పురుషుల 4×100 మీ ఫ్రీస్టయిల్, మిక్స్‌డ్ 4×100 మీ ఫ్రీస్టయిల్‌లో స్వర్ణాలు గెలిచాడు. ఈ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో అతనే 'ఉత్తమ స్విమ్మర్'గా ఎంపికయ్యాడు. ఈ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో అమెరికా 15 స్వర్ణ, 11 రజత, 10 కాంస్య పతకాలతో మొత్తం 36 పతకాలు గెలిచి రెండో స్థానంలో నిలిచింది. చైనా (16 స్వర్ణ, 11 రజత, 3 కాంస్యాలు) 30 పతకాలతో అనూహ్యంగా అగ్రస్థానాన్ని సొంతం చేసుకుంది.

ప్రపంచ క్రికెట్లో అభిమానులు ఇప్పుడు అమితాసక్తితో, అత్యంత ఉత్కంఠతో చూసే ద్వైపాక్షిక సమరం యాషెస్ అనడంలో మరో మాట లేదు. ఇంతకుముందు భారత్-పాకిస్థాన్ పోరుకే అగ్రతాంబూలం దక్కేది కానీ.. ఆ రెండు జట్ల మధ్య ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లు ఆగిపోవడంతో యాషెసే ఎక్కువ మంది దృష్టిని ఆకర్షిస్తోంది. ఈ సిరీస్‌ను అగ్ర జట్లు ఆస్ట్రేలియా, ఇంగ్లాండ్ ఎంత ప్రతిష్ఠాత్మకంగా భావిస్తాయో, ఎంత హోరాహోరీగా తలపడతాయో కొత్తగా చెప్పాల్సిన పని లేదు. అందుకే ఆ రెండు దేశాల అభిమానులే కాక.. ప్రపంచవ్యాప్తంగా క్రికెట్ ప్రేమికులందరూ ఈ సిరీస్‌పై అమితాసక్తిని ప్రదర్శిస్తారు. ప్రపంచకప్ తర్వాత కాస్త సేదదీరిన అభిమానుల్ని మళ్లీ క్రికెట్ వినోదంలో ముంచెత్తడానికి యాషెస్ సిద్ధంగా ఉంది. ఇంకో మూడు రోజుల్లోనే ఈ పోరు మొదలు కాబోతోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఈసారి యాషెస్ ప్రత్యేకతలేంటో చూద్దాం పదండి.

వచ్చేస్తోంది బూడిద సమరం

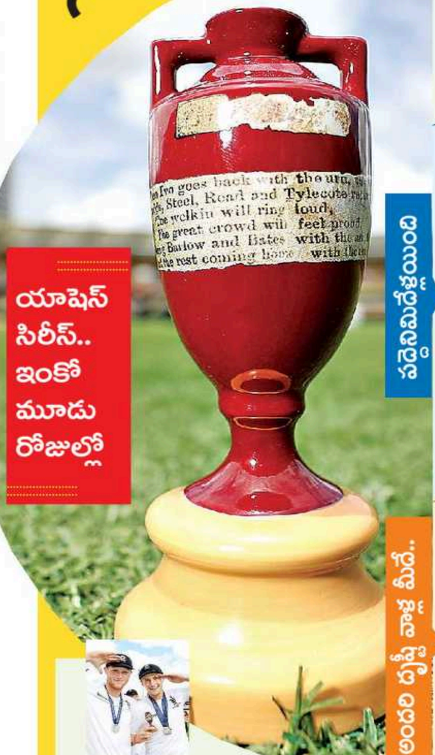

యాషెస్ సిరీస్.. ఇంకో మూడు రోజుల్లో

ఈసారి భిన్నం

యాషెస్ అంటే మామూలుగానే అమితాసక్తి ఉన్న సిరీస్. ఈసారి దాని ప్రాధాన్యాన్ని పెంచే విశేషం దానికి తోడైంది. టెస్టుల్ని మరింత ఆసక్తికరంగా మార్చేందుకు ఐసీసీ ప్రవేశ పెట్టిన టెస్టు ఛాంపియన్‌షిప్ ఈ సిరీస్‌తోనే మొదలవుతోంది. వచ్చే రెండేళ్లలో అత్యుత్తమ ప్రదర్శన చేసిన జట్టు టెస్టు ఛాంపియన్‌గా నిలవబోతోంది. దీనికి శ్రీకారం యాషెస్ సిరీస్‌తోనే కావడంతో క్రికెట్ ప్రేమికులు మరింత ఆసక్తితో మ్యాచ్‌లు చూసేందుకు సిద్ధమవుతున్నారు. మరి ఛాంపియన్‌షిప్‌లో ముందడుగు వేసే తొలి జట్టేదో చూడాలి.

పదహారేళ్లయింది

ఆస్ట్రేలియా.. ఇంగ్లాండ్‌లో యాషెస్ నెగ్గి 18 ఏళ్లవుతోంది. 2001లో 4-1తో నెగ్గాక ఆస్ట్రేలియా.. ఇంగ్లాండ్‌లో టెస్టు సిరీస్ గెలవలేదు. ఆ తర్వాత 9 యాషెస్‌లు జరగ్గా ఇంగ్లాండ్ నాలుగు సిరీస్‌లకు ఆతిథ్యమిచ్చింది. వాటిలో సొంతగడ్డపై జరిగిన ఐదు సిరీస్‌ల్లో ఆసీస్.. నాలుగు నెగ్గి, ఒకటి కోల్పోయింది. పర్యటక జట్టు యాషెస్ గెలిచింది చివరగా 2011లో. ఇంగ్లాండ్ 3-1తో ఆస్ట్రేలియాను దాని సొంతగడ్డపై ఓడించింది. ఇక మొత్తంగా ఇప్పటిదాకా 70 యాషెస్ సిరీస్‌లు జరిగితే.. అందులో 33 సార్లు ఆస్ట్రేలియా విజేతగా నిలిచింది. ఇంగ్లాండ్ 32 సార్లు ట్రోఫీ గెలిచింది. అయిదు సిరీస్‌లు డ్రాగా ముగిశాయి. 1989-2003 మధ్య జరిగిన ఎనిమిది యాషెస్ సిరీస్‌ల్లోనూ ఆస్ట్రేలియానే విజేత. యాషెస్‌లో ఇదే అతి పెద్ద వరుస విజయాల పరంపర.

అందరి దృష్టి వాళ్లే మీదే..

ఆరు నెలల ముందు యాషెస్ పెడితే.. కంగారూ జట్టుకు చరిత్రలో చూడని పరాభవం ఎదురయ్యేదేమో. గత రెండేళ్లలో యాషెస్‌ను మినహాయిస్తే ఆస్ట్రేలియా సిరీస్ గెలిచింది శ్రీలంకపై మాత్రమే. దక్షిణాఫ్రికా, భారత్, పాకిస్థాన్ చేతిలో ఓడింది. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారిపోయాయి. బాల్ టాంపరింగ్ ఉదంతం దాటికి ఏడాది పాటు తీవ్రంగా తడబడ్డ ఆసీస్.. గత కొన్ని నెలల్లో పుంజుకుంది. ప్రపంచకప్‌లో మెరుగైన ప్రదర్శన చేసింది. నిషేధం పూర్తి చేసుకుని స్మిత్, వార్నర్ పునరాగమనం చేయడంతో జట్టు బలం పెరిగింది. ప్రపంచకప్ సందర్భంగానే అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించిన స్మిత్, వార్నర్.. యాషెస్‌కు ప్రత్యేక ఆకర్షణ అవుతారనడంలో సందేహం లేదు. యాషెస్ సందర్భంగా భావోద్వేగాలు అధిక స్థాయిలో ఉంటాయి కాబట్టి వీరికి ఇంగ్లాండ్‌లో అభిమానుల తాకిడి తప్పకపోవచ్చు.

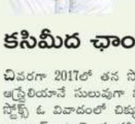

కసిమీద ఛాంపియన్లు

చివరగా 2017లో తన సొంతగడ్డపై జరిగిన యాషెస్‌ను ఆస్ట్రేలియానే సులువుగా సొంతం చేసుకుంది. అయితే బెన్ స్టోక్స్ ఓ వివాదంలో చిక్కుకుని దూరం కావడం అప్పుడు ఇంగ్లాండ్ జట్టుపై మానసికంగా చాలా ప్రభావమే చూపించింది. ఆ జట్టు సమతూకం దెబ్బ తింది. సొంతగడ్డ అనుకూలత కూడా కలిసొచ్చి ఆస్ట్రేలియా సిరీస్‌ను చేజిక్కించుకుంది. ఆ సిరీస్ సమయంలో ఇంగ్లాండ్‌ను మానసికంగా దెబ్బ తీసే ప్రయత్నం కంగారూలు చేశారు. కాబట్టి ఇప్పుడు సొంతగడ్డపై దెబ్బకు దెబ్బ తీయాలని ఇంగ్లాండ్ పట్టుదలతో ఉంది. ఇప్పుడు స్టోక్స్ భీకర ఫామ్‌తో యాషెస్‌లో అడుగు పెడుతున్నాడు. జట్టు కూడా అన్ని రకాలుగా బలంగా కనిపిస్తోంది. ఇటీవలే వన్డేల్లో ప్రపంచకప్ కల నెరవేర్చుకోవడం ఇంగ్లిష్ జట్టు విశ్వాసాన్ని పెంచేదే. ఈ ఊపులో యాషెస్ కూడా గెలవాలని ఆతిథ్య జట్టు కసితో ఉంది.

ఈ యాషెస్ కంటే ముందు అది

ఈ యాషెస్ ఆరంభం కావడానికి ముందే ఇంకో యాషెస్ పూర్తవుతోంది. ఆ యాషెష్ ఆడింది మహిళలు కావడం విశేషం. ఈ సీజన్లోనే ఆస్ట్రేలియా మహిళల క్రికెట్ జట్టు ఇంగ్లాండ్‌లో పర్యటిస్తోంది. ముందుగా మూడు వన్డేల సిరీస్‌ను క్లీన్‌స్వీప్ చేసింది ఆసీస్.. ఏకైక టెస్టును డ్రాగా ముగించింది. ప్రస్తుతం టీ20 సిరీస్ నడుస్తోంది. అందులోనూ తొలి మ్యాచ్‌ను గెలుచుకోవడం ద్వారా యాషెస్ నిలబెట్టుకున్న ఆస్ట్రేలియా.. ఆదివారం రెండో టీ20లోనూ విజయం సాధించి టీ20 సిరీస్‌ను చేజిక్కించుకుంది. మంగళవారం చివరి మ్యాచ్ జరుగుతుంది. మూడు ఫార్మాట్లలో సిరీస్‌ను కలిపి మహిళల యాషెస్‌గా పరిగణిస్తున్నారు. టెస్టు విజయానికి నాలుగు పాయింట్లు, డ్రాకు రెండు పాయింట్లు లభిస్తాయి. పరిమిత ఓవర్ల మ్యాచ్‌లో విజయానికి రెండు పాయింట్లు దక్కుతాయి.

– ఈనాడు క్రీడావిభాగం

వస్తూ.. పోతూ ఉంటే ఎలా!

దిల్లీ: జట్టులోకి వస్తూ పోతూ ఉంటే ఆటగాడి ఆత్మవిశ్వాసం దెబ్బతింటుందని శ్రేయస్ అయ్యర్ అన్నాడు. ప్రపంచకప్‌లో చోటు దక్కని శ్రేయస్ ఇప్పుడు వెస్టిండీస్ పర్యటనలో పరిమిత ఓవర్ల సిరీస్‌కు ఎంపికైన సంగతి తెలిసిందే. రెండోసారి జట్టుకు ఎంపికైన అతడు సుస్థిర స్థానం సంపాదించడం కోసం మరిన్ని అవకాశాలివ్వాలని అంటున్నాడు. 'ప్రతిభావంతుడైన ఆటగాడు సత్తా చాటుకోవాలంటే, పరిస్థితులకు అలవాటు పడాలంటే అతడికి తగినన్ని అవకాశాలివ్వాలి. జట్టులోకి వస్తూ పోతూ ఉండడం ఆటగాడికి మంచిది కాదు. అతడు ఆత్మవిశ్వాసం కోల్పోతాడు" అని భారత్ తరపున ఆరు వన్డేలు, ఆరు టీ20 మ్యాచ్‌లు ఆడిన శ్రేయస్ చెప్పాడు.

ప్రపంచకప్ ఆడతా..: ఎంపిక కానప్పుడు ఆటగాడు కొన్నిసార్లు సహనం కోల్పోయే ప్రమాదముందని శ్రేయస్ అన్నాడు. "ఆటగాడు కొన్నిసార్లు సహనం కోల్పోవచ్చు. కానీ ఎంపిక మన చేతుల్లో ఉండదు. మెరుగైన ప్రదర్శన చేయడం ఒక్కటే ఆటగాడి చేతుల్లో ఉంటుంది. అలా చేయడాన్ని నేను ఆస్వాదిస్తా" అని శ్రేయస్ అన్నాడు. సెలక్టర్లు పదే పదే విస్మరిస్తుంటే ఆటగాడి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందన్న ప్రశ్నకు అతడు ఇలా స్పందించాడు. "ఆటగాడు మెరుగైన ప్రదర్శన చేస్తూనే ఉండాలి. అత్యున్నత స్థాయి క్రికెట్ ఆడే సత్తా ఉందని చాటుకుంటూనే ఉండాలి" అని 24 ఏళ్ల శ్రేయస్ అన్నాడు. శ్రేయస్ ఇప్పటివరకు 54 ఫస్ట్‌క్లాస్ మ్యాచ్‌ల్లో 52.18 సగటు సాధించాడు. లిస్ట్-ఎ మ్యాచ్‌ల్లో అతడి సగటు 42.93. భవిష్యత్తులో ప్రపంచకప్ ఆడగలనని అనుకుంటున్నారా అన్న ప్రశ్నకు శ్రేయస్ స్పందిస్తూ.. "నేను నిలకడగా రాణిస్తుండడంతో ప్రపంచకప్ సెలక్షన్‌కు ముందు నాపై చాలా చర్చ జరిగింది. దాని వల్ల కచ్చితంగా లాభం ఉంటుంది. ఆ ప్రదర్శన భవిష్యత్తులో భారత్‌కు ఆడేటప్పుడు నాకు తప్పక ఉపయోగపడుతుంది" అని అన్నాడు. "ప్రపంచకప్‌కు ఎంపిక కాకపోవడం బాధించింది. దేశానికి ప్రపంచకప్‌లో ప్రాతినిధ్యం వహించాలన్నది నా కల. నాకు కొన్ని అవకాశాలు వచ్చాయి. దురదృష్టవశాత్తు ఆ జట్టు సమ్మేళనంలో నా అవసరం లేకపోయింది. అవకాశం రాకపోయినా నేను సానుకూల దృక్పథంతోనే ఉన్నా. భవిష్యత్తులో తప్పక ప్రపంచకప్‌లో ఆడతా" అని శ్రేయస్ చెప్పాడు.

ప్రొ కబడ్డీ ఏడో సీజన్‌లో దబంగ్ దిల్లీ జోరు కొనసాగుతోంది.. చంద్రన్ రంజిత్ (11), నవీన్ కుమార్ (10) రెయిడింగ్‌లో మెరవడంతో ఆ జట్టు హ్యాట్రిక్ విజయం నమోదు చేసింది. హరియాణా స్టీలర్స్‌ను చిత్తుచేసి అజేయ ప్రస్థానాన్ని కొనసాగిస్తోంది. మరో మ్యాచ్‌లో సొంతగడ్డపై యు ముంబా జట్టుకు బెంగళూరు బుల్స్ షాకిచ్చింది.

దిల్లీ-హరియాణా మ్యాచ్‌లో..

రైడర్లు మెరిసె.. దిల్లీ మురిసె

దబంగ్ హ్యాట్రిక్ విజయం ● ప్రొ కబడ్డీ లీగ్

ముంబయి

దబంగ్ దిల్లీ ఖాతాలో మరో విజయం. వరుస విజయాలతో దూసుకెళ్తోన్న ఆ జట్టు వరుసగా మూడో మ్యాచ్‌లోనూ జయకేతనం ఎగురవేసింది. ఆదివారం దిల్లీ 41-21 తేడాతో హరియాణా స్టీలర్స్‌ను చిత్తు చేసింది. ఇప్పటి వరకు రెండు మ్యాచ్‌లాడిన హరియాణాకు జట్టుకు ఇదే తొలి ఓటమి. మ్యాచ్‌లో ఆరంభం నుంచి దిల్లీ ఆధిపత్యం సాగింది. తొలి రైడ్‌లో రంజిత్ రెండు పాయింట్లు తెచ్చి జట్టుకు శుభారంభాన్నిచ్చాడు. అదే జోరు కొనసాగించిన జట్టు తొలి ఐదు నిమిషాలు ముగిసే సరికి 7-4తో ఆధిక్యంలో నిలిచింది. పుంజుకొన్న హరియాణా ఆటగాళ్లు ఓ దశలో 8-9తో ప్రత్యర్థికి సమీపంగా వెళ్లారు. అయితే దిల్లీ ప్రత్యర్థికి ఎలాంటి అవకాశం ఇవ్వలేదు. జోగిందర్ నర్వాల్ సూపర్ ట్యాకిల్ చేయడంతో 11-8తో నిలిచిన దిల్లీ.. తొలి అర్ధభాగాన్ని 15-10తో ముగించింది. విరామం తర్వాత ఆ జట్టు దూకుడు పెంచింది. రంజిత్, నవీన్ పాయింట్లు తేవడంలో పోటీపడడంతో 23వ నిమిషంలో హరియాణాను తొలిసారి ఆలౌట్ చేసి 22-12తో ఆధిక్యం సంపాదించింది. చివరి పది నిమిషాల ఆట మిగిలి ఉండగా మరోసారి ప్రత్యర్థిని ఆలౌట్ చేసి 33-16తో మ్యాచ్‌ను శాసించింది. అదే జోరులో విజయాన్ని అందుకుంది. హరియాణా జట్టులో నవీన్ (9) రైడింగ్‌లో మెరిశాడు. అయితే ట్యాక్లింగ్‌లో విఫలమైన ఆ జట్టు పరాజయం మూటగట్టుకోవాల్సి వచ్చింది.

బుల్స్ జోరు: డిఫెండింగ్ ఛాంపియన్ బెంగళూరు బుల్స్ తిరిగి విజయాల బాట పట్టింది. ఆతిథ్య యు ముంబాకు షాకిచ్చింది. రైడింగ్‌లో పవన్ సెరావత్ (11) చెలరేగడంతో బుల్స్ 30-26 తేడాతో ముంబాపై గెలిచింది. మొదట్లో రెండు జట్లు హోరాహోరీగా తలపడ్డాయి. ఆరు నిమిషాలు ముగిసేసరికి 3-3తో సమంగా నిలిచాయి. ఇరు జట్ల ఆటగాళ్లు పాయింట్ల కోసం నువ్వానేనా అన్నట్లుగా పోరాడారు. 17వ నిమిషం లోనూ స్కోర్లు 11-11తో సమంగానే ఉన్నాయి. అయితే సౌరభ్ సూపర్ ట్యాకిల్ చేయడంతో బుల్స్ 13-11తో తొలి అర్ధభాగాన్ని ముగించింది. విరామం తర్వాత ముంబా సత్తాచాటింది. బుల్స్‌ను ఆలౌట్ చేసి 16-13తో ఆధిక్యం సంపాదించింది. మరో నాలుగు నిమిషాల ఆట మాత్రమే మిగిలి ఉండగా ముంబానే 23-22తో ఆధిపత్యం చలాయించింది. కానీ పవన్ వరుసగా పాయింట్లు తేవడంతో ముంబాను ఆలౌట్ చేసి 28-25తో బుల్స్ ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లి మ్యాచ్‌ను దక్కించుకుంది.

ప్రొ కబడ్డీలో ఈనాడు
తలైవాస్ × పట్నా (రా. 7:30 నుంచి)
బంగాల్ × పుణెరి (రా. 8:30 నుంచి)
స్టార్ స్పోర్ట్స్‌లో ప్రసారం

వెర్‌స్టాపెన్‌కు జర్మన్ గ్రాండ్‌ప్రి

హాకెన్‌హీమ్ (జర్మనీ): జర్మన్ గ్రాండ్ ప్రి రేసులో మాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ విజేతగా నిలిచాడు. ఆదివారం జరిగిన రేసులో రెడ్‌బుల్ తరపున బరిలో దిగిన ఈ 21 ఏళ్ల డచ్ రేసర్.. సెబాస్టియన్ వెటెల్ (ఫెరారీ)ని వెనక్కునెట్టి మరీ అగ్రస్థానంలో నిలిచాడు. డానీ క్వ్యాట్ (టోరో రోసో) మూడో స్థానాన్ని దక్కించుకున్నాడు. ఈ సీజన్‌లో వెర్‌స్టాపెన్‌కు ఇది రెండో విజయం. డిఫెండింగ్ ఛాంపియన్ లూయిస్ హామిల్టన్ (మెర్సిడెజ్) కారు క్రాష్ కావడంతో అతను 11వ స్థానంలో రేసును ముగించాల్సి వచ్చింది. హామిల్టన్ రేసు పూర్తి చేసినా కూడా ఎలాంటి పాయింట్లు సాధించకపోవడం గత 23 రేసుల్లో ఇది తొలిసారి మాత్రమే.

శ్రీలంకదే వన్డే సిరీస్

కొలంబో: అవిష్క ఫెర్నాండో (82) చెలరేగడంతో బంగ్లాదేశ్‌తో రెండో వన్డేలో శ్రీలంక 7 వికెట్ల తేడాతో ఘనవిజయం సాధించింది. మరో మ్యాచ్ మిగిలి ఉండగానే సిరీస్‌ను గెలుచుకుంది. ఆదివారం మొదట బంగ్లా.. 8 వికెట్లకు 238 పరుగులు చేసింది. ముష్ఫికర్ రహీమ్ (98 నాటౌట్) చక్కని ఇన్నింగ్స్ ఆడాడు. ఫెర్నాండోతో పాటు మాథ్యూస్ (52 నాటౌట్), కుశాల్ మెండిస్ (41 నాటౌట్) రాణించడంతో లక్ష్యాన్ని శ్రీలంక 44.4 ఓవర్లలో 3 వికెట్లు కోల్పోయి ఛేదించింది. ఈ విజయంతో లంక మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో 2-0 ఆధిక్యం సంపాదించింది. 44 నెలల్లో సొంతగడ్డపై శ్రీలంకకు ఇదే తొలి వన్డే సిరీస్ విజయం.

ఫెర్నాండో

క్రీడల బహిష్కరణ వల్ల ప్రయోజనం లేదు

దిల్లీ: బర్మింగ్‌హామ్ కామన్వెల్త్ (2022) క్రీడల బహిష్కరణ యోచనను ఒలింపిక్ ఛాంపియన్ అభినవ్ బింద్రా వ్యతిరేకించాడు. ఈ క్రీడల నుంచి షూటింగ్‌ను తొలగించడాన్ని నిరసిస్తూ మొత్తం క్రీడలనే బహిష్కరించాలని భారత ఒలింపిక్ సంఘం (ఐఓఏ) శనివారం ప్రతిపాదించిన నేపథ్యంలో బింద్రా స్పందించాడు. "బహిష్కరణ వల్ల పరపతి పెరగదు. మన అథ్లెట్లు నష్టపోతారు. బహిష్కరించే బదులు భవిష్యత్తు క్రీడల్లో షూటింగ్‌ను పెట్టేలా గట్టిగా ప్రయత్నించాలి" అని బింద్రా అన్నాడు.

డేవిస్‌కప్‌కు భారత జట్టు ఎంపిక 5న

కోల్‌కతా: డేవిస్‌కప్‌లో భాగంగా సుదీర్ఘ కాలం తర్వాత పాకిస్థాన్ వెళ్లబోతున్న భారత జట్టును వచ్చే నెల 5న ఎంపిక చేయనున్నారు. సెప్టెంబర్ 14న ఇస్లామాబాద్ వేదికగా భారత్-పాక్ మధ్య ఆసియా, ఓసియానియా గ్రూప్ సమరం ప్రారంభం కానుంది. 1964 తర్వాత భారత డేవిస్‌కప్ జట్టు పాక్‌లో పర్యటించనుండటం ఇదే తొలిసారి. చివరిగా అక్కడ ఆడినప్పుడు భారత్ 4-0తో విజయం సాధించింది. డేవిస్‌కప్ ర్యాంకింగ్స్‌లో భారత్ 20వ స్థానంలో ఉండగా, పాక్ 37వ ర్యాంకులో ఉంది. నాన్-ప్లేయింగ్ కెప్టెన్ మహేశ్ భూపతి, కోచ్‌గా జీషన్ అలీల పదవీకాలం ముగిసినప్పటికీ పాక్‌తో పోరు వరకు కొనసాగనున్నారు.

ప్రపంచస్థాయి విద్యాసంస్థలు తప్పనిసరి

- వాటితో మేధో వలసను నిరోధించవచ్చు
- విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలకు అనుమతిస్తే ప్రయోజనం
- హైదరాబాద్ మరో బెంగళూరు అవుతుంది
- వచ్చే మూడు నాలుగేళ్లలో అంతర్జాతీయ ఆర్థిక వృద్ధి పుంజుకుంటుంది

'ఈనాడు'తో ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త, గొయిజుటా బిజినెస్ స్కూల్ విశిష్ట ఆచార్యుడు జగదీష్ ఎన్.సేత్

ఈనాడు - హైదరాబాద్

నోబెల్ బహుమతులను పొందాలంటే ప్రపంచ స్థాయి ప్రమాణాలతో కూడిన విద్యాసంస్థలను భారత్‌లో తయారు చేసుకోవడం తప్పనిసరని చెబుతున్నారు ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త, అమెరికా ఎమోరీ యూనివర్సిటీలోని గొయిజుటా బిజినెస్ స్కూల్ విశిష్ట ఆచార్యులు జగదీష్ ఎన్. సేత్. ఇంజినీరింగ్, మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సులకే ప్రస్తుతం ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారని, తల్లిదండ్రులు సైతం ఉద్యోగం, కెరీర్ కోసమే విద్య అన్నట్లు చూస్తున్నారన్నారు. ఈ పరిస్థితి మారాలని ఆయన సూచిస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి ఆధ్వర్యంలో తెలంగాణ విశిష్ట ప్రసంగ మాలికకు సోమవారం శ్రీకారం చుడుతున్నారు. తొలి కార్యక్రమంలో జగదీష్ ప్రసంగించనున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన ఈమెయిల్ ద్వారా ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు.

అభివృద్ధి చెందుతున్న భారత్ లాంటి దేశాల్లో ప్రపంచ ర్యాంకింగ్ కోసం కొన్ని విద్యాసంస్థలకు అధిక నిధులు కేటాయించడం అవసరమా?

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ప్రపంచ ర్యాంకింగ్‌లో పాల్గొనడం మనకు అవసరం. నోబెల్ బహుమతులను పొందాలంటే ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలు, ప్రపంచ గుర్తింపు ఉన్న విద్యాసంస్థలు తప్పనిసరి. వాస్తవానికి అమెరికా, యూకే, కెనడా, ఇతర కామన్‌వెల్త్ దేశాల్లోని పలు విశ్వవిద్యాలయాలు ఉత్తమ ర్యాంకింగ్‌లను సాధించడం వెనుక భారత సంతతి పరిశోధకులు ఎందరో ఉన్నారు. మేధావులైన వారిని మళ్లీ భారత్‌కు తిరిగి రప్పించాలంటే కొన్ని విద్యాసంస్థలను ప్రపంచస్థాయికి తీసుకురావడానికి అధిక నిధులు కేటాయించడం తప్పనిసరి. దానివల్ల భవిష్యత్తు పరిశోధకులు ఇతర దేశాలకు వెళ్లకుండా ఇక్కడే ఉంటారు.

భారత్‌లో ఇంజినీరింగ్, మేనేజ్‌మెంట్ విద్యపైనే దృష్టి పెరుగుతూ మానవీయ శాస్త్రాలపై తగ్గుతోంది? ఈ పరిస్థితిలో సమతుల్యత సాధించడం ఎలా?

దురదృష్టవశాత్తు ఇక్కడ చదువును పెట్టుబడిగా భావిస్తున్నారు. తల్లిదండ్రులు కూడా ఉద్యోగం కోసం, జీవితం స్థిరపడేందుకు చదువును ఒక మార్గంగా భావిస్తున్నారు. సామాజిక శాస్త్రాలు, ఆర్ట్స్, మానవీయ శాస్త్రాల ద్వారా అధిక ఆదాయంతో కూడిన జీవనోపాధి కల్పించడం అవసరం. అందుకు వాటిలో కూడా ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ కల్పించాలి. దానివల్ల ఆ కోర్సులకు డిమాండ్ పెరుగుతుంది.

ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయాలు అవసరమా?

ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలతో పోల్చితే ప్రైవేట్ వర్సిటీలు ఎక్కువ కోర్సులను ప్రవేశపెడతాయి. మనుగడ కోసం అవి జ్ఞాన ఉత్పత్తిపై దృష్టి కేంద్రీకరిస్తాయి. ఉదాహరణకు శివనాడార్ వర్సిటీ ఇంజినీరింగ్‌లో అధునాతన పరిశోధన కేంద్రాన్ని నెలకొల్పింది. దానివల్ల బీటెక్ విద్యార్థుల నుంచి కూడా పరిశోధన పత్రాలు వస్తున్నాయి. దిల్లీ సమీపంలోని అశోకా యూనివర్సిటీ లిబరల్ ఆర్ట్స్‌లో అంతర్జాతీయ పరిశోధకులను, విద్యావేత్తలను ఆకర్షిస్తోంది. దీంతో అమెరికాలో హార్వర్డ్, స్టాన్‌ఫర్డ్, ఎంఐటీ మాదిరిగా భారత్‌లోనూ కొన్ని ప్రైవేట్ వర్సిటీలు ప్రపంచస్థాయికి ఎదుగుతాయి.

విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలకు ద్వారాలు తెరవాలా? అదే జరిగితే ప్రభుత్వ వర్సిటీల బలోపేతానికి ఏం చేయాలి?

విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలకు అనుమతి ఇవ్వడానికి నేను మద్దతు ఇస్తాను. చదువుల కోసం ప్రస్తుతం వేలాది మంది విద్యార్థులు విదేశాలకు తరలిపోతున్నారు. దానివల్ల మన డబ్బు విదేశాలకు వెళ్తోంది. చదువయ్యాక వారు అక్కడే స్థిరపడుతున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో అత్యుత్తమ విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలు భారత్‌లో ప్రాంగణాలను నెలకొల్పితే మన విద్యార్థులు విదేశాలకు వెళ్లకుండా పెద్ద సంఖ్యలో విదేశీ విద్యార్థులే మన దేశానికి వస్తారు. అయితే విదేశీ వర్సిటీలకు ద్వారాలు తెరిచే ముందు ఆ దేశాల్లో మంచి గుర్తింపు ఉన్నవి, ప్రతిభ ఆధారంగా ప్రవేశాలు కల్పిస్తూ విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలు ఇచ్చే వాటికే అనుమతి ఇచ్చేలా పలు నియంత్రణలు ఉండాలి.

జ్ఞాన ఆధారితంగా సమాజం విడిపోతోన్న పరిస్థితి ఉంది. దీన్ని ఎలా నిరోధించవచ్చు?

అలాంటి పరిస్థితి నిజమే. దీన్ని నివారించాలంటే మూడు మార్గాలున్నాయి. అందుకు తక్కువ ఖర్చుతో నాణ్యమైన విద్య అందించేలా ఆన్‌లైన్ విద్యను విస్తృతంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావాలి. పేదలు ఉన్నత స్థితికి ఎదిగేందుకు స్వచ్ఛంద సంస్థలను వినియోగించుకోవాలి. వాటిని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలి. అంతేకాక దేశ, విదేశీ సంస్థల నుంచి పెద్ద ఎత్తున నిధులు సాధించాలి.

ఇటీవల మీ సూచన మేరకు పిట్స్‌బర్గ్ కులపతి, ఇతర బృందం హైదరాబాద్ వచ్చివెళ్లింది. హైదరాబాద్ వైపు అలాంటి వర్సిటీలు ఎందుకు చూస్తున్నాయి?

హైదరాబాద్ అనేది మరో బెంగళూరు కాబోతోంది. పలు బహుళజాతి సంస్థలు హైదరాబాద్‌లో పరిశోధన, అభివృద్ధి కేంద్రాల కోసం పెట్టుబడి పెడుతున్నాయి. దానివల్ల గ్లోబల్ హబ్ సిటీగా మారుతోంది. అందుకే పిట్స్‌బర్గ్ వర్సిటీ సైన్స్, మేనేజ్‌మెంట్ రంగాల్లో భాగస్వామ్యం అయ్యేందుకు ఆసక్తిగా ఉంది. కర్ణాటకలో రాజకీయ స్థిరత్వం లేదు. హైదరాబాద్‌కు ఆ సమస్య లేదు. హైదరాబాద్ ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ కేంద్రంగా మారాలన్న ఆకలితో ఉన్న నగరం.

విదేశాల నుంచి అప్పులు తెచ్చుకోవడాన్ని మీరు సమర్థిస్తారా?

విదేశాల నుంచి అప్పులు తీసుకురావడాన్ని సమర్థించను. ముఖ్యంగా ట్రెజరీ బాండ్లు (సార్వభౌమ బ్యాండ్లు) ద్వారా తెచ్చుకోవడానికి వ్యతిరేకిని. అలాంటివి చేయడం వల్ల మెక్సికో, అర్జెంటీనా, లాటిన్ అమెరికా దేశాలు 1997 ప్రాంతంలో సంక్షోభంలో మునిగాయి. భారత్ లాంటి దేశాలకు డెట్ క్యాపిటల్ అనేది ఎక్కువ వ్యయంతో కూడుకున్నది. అందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా ఇన్‌ఫ్రా ప్రాజెక్టులు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల వృద్ధి, అంతర్జాతీయంగా విస్తరణకు ప్రైవేట్ ఈక్విటీలకు వెళ్లడం మంచిది.

అంతర్జాతీయ ఆర్థికవృద్ధి తగ్గిపోతోంది? మళ్లీ పుంజుకునేది ఎప్పుడు?

నిజమే. యువత తగ్గిపోవడం, వృద్ధ జనాభా అధికం కావడం వల్ల ముఖ్యంగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాల ఆర్థికవృద్ధి తగ్గిపోతోంది. అయితే ప్రధాన ద్వైపాక్షిక, సమతుల్య వ్యాపార ఒప్పందాలు మళ్లీ రానున్నాయి. ముఖ్యంగా వచ్చే మూడు నాలుగు సంవత్సరాల్లో అమెరికా, ఇతర ప్రపంచ దేశాల మధ్య ఒప్పందాలు జరుగుతాయి. దానివల్ల ఆర్థికవృద్ధి పుంజుకుంటుంది.

ఓబీసీ జాతీయ మహాసభలకు మంత్రులకు ఆహ్వానం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఓబీసీ జాతీయ మహాసభలకు తెలంగాణ రాష్ట్ర మంత్రులు ఈటల రాజేందర్, వి. శ్రీనివాస్‌గౌడ్, తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్‌లను తెలంగాణ బీసీ సంక్షేమ సంఘం ఆహ్వానించింది. హైదరాబాద్‌లో వచ్చే నెల 7న ఈ సభలు జరగనున్నాయి. సంఘం అధ్యక్షుడు, మహాసభ నిర్వహణ కమిటీ ఛైర్మన్ జాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్.. సంఘం నేతలతో కలిసి ఆదివారం ముగ్గురు మంత్రులను వారివారి నివాసాల్లో కలిసి ఆహ్వాన పత్రికలు అందజేశారు. రాష్ట్రంలో తొలిసారి ఈ మహాసభలు జరుగుతున్నందున బీసీ మంత్రులుగా సహకారం అందించాలని అభ్యర్థించారు.

కాంగ్రెస్‌లోకి తిరిగి రండి

- మాజీ ఎంపీ వివేక్‌కు ఉత్తమ్ ఆహ్వానం
- సముచిత ప్రాధాన్యం కల్పిస్తామని హామీ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కాంగ్రెస్ పార్టీలోకి తిరిగి రావాలని పెద్దపల్లి మాజీ ఎంపీ గడ్డం వివేక్‌ను టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఆహ్వానించారు. హైదరాబాద్‌లో ఆదివారం వివేక్‌తో ఆయన నివాసంలో ఉత్తమ్ భేటీ అయ్యారు. దాదాపు గంటసేపు వీరి సమావేశం జరిగింది. పార్లమెంటు ఎన్నికల తర్వాత వివేక్ తెరాసకు రాజీనామా చేశారు. తర్వాత ఏ పార్టీలో చేరలేదు. ఇటీవల భాజపా జాతీయాధ్యక్షుడు అమిత్‌షాతో దిల్లీలో భేటీ అయ్యారు. దీంతో ఆయన భాజపాలో చేరతారనే చర్చ మొదలైంది. ఈ నేపథ్యంలో ఉత్తమ్.. వివేక్‌తో భేటీ కావడం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. వివేక్‌ను రాహుల్‌గాంధీ వద్దకు తీసుకెళ్లి.. పార్టీలో ప్రాధాన్యం కల్పిస్తామని ఉత్తమ్ హామీ ఇచ్చినట్లు తెలిసింది. కాంగ్రెస్‌తో వివేక్ కుటుంబానికి సుదీర్ఘ అనుబంధం ఉన్నందున పార్టీలో చేరడం ఉత్తమమని, భాజపాలో చేరే ఆలోచన ఉంటే మానుకోవాలని ఉత్తమ్ హితబోధ చేసినట్లు తెలిసింది. దీనిపై తాను ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకుంటానని వివేక్ చెప్పినట్లు సమాచారం.

దోస్త్ ప్రత్యేక కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్ల కేటాయింపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఆన్‌లైన్ ద్వారా తెలంగాణలోని డిగ్రీ కళాశాలల్లో ప్రవేశాల కోసం నిర్వహించిన ప్రత్యేక కౌన్సెలింగ్‌లో 70744 మందికి సీట్లను కేటాయించినట్లు దోస్త్ కన్వీనర్ ఆచార్య లింబాద్రి తెలిపారు. సీట్లు పొందిన విద్యార్థులు రుసుములు చెల్లించి ఈ నెల 31 వరకు కళాశాలల్లో చేరాలని సూచించారు.

11 నుంచి శ్రీవారి పవిత్రోత్సవాలు

తిరుమల, న్యూస్‌టుడే: తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో ఆగస్టు 11 నుంచి 3 రోజులపాటు పవిత్రోత్సవాలు జరగనున్నాయి. వేడుకలకు ఆగస్టు 10న అంకురార్పణ చేయనున్నారు.

తొలి వేతనం రైతుల కోసమే

ఎంపీ సోయం బాపురావు

నిర్మల్ పట్టణం, న్యూస్‌టుడే: పార్లమెంటు సభ్యునిగా తనకొచ్చే తొలి నెల వేతనాన్ని రైతుల కోసమే ఖర్చు చేస్తానని ఆదిలాబాద్ ఎంపీ సోయం బాపురావు చెప్పారు. నిర్మల్‌లో ఆదివారం ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. పేద రైతు కుటుంబానికి చెందిన తనకు రైతుల సమస్యలు తెలుసని పేర్కొన్నారు. ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లా పరిధిలో ప్రతి మండలం నుంచి ఒక ఆదర్శ రైతును భాజపా ఆధ్వర్యంలో ఎంపిక చేసి, వారికి రూ.2,500 చొప్పున అందిస్తానని తెలిపారు.

సర్పంచులకే చెక్ పవర్ ఇవ్వాలి: ఆర్.కృష్ణయ్య

నల్లకుంట, న్యూస్‌టుడే: గ్రామ సర్పంచులకే చెక్ పవర్ ఇవ్వాలని బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు ఆర్.కృష్ణయ్య డిమాండ్ చేశారు. చెక్ పవర్‌ను సర్పంచులు, ఉపసర్పంచులకు కలిపి ఇస్తూ జారీ చేసిన జీవోను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని ఆయన ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞప్తి చేశారు. ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో ఆర్. కృష్ణయ్య విలేకరులతో మాట్లాడుతూ..ఇద్దరికీ అధికారం ఉండటంతో గ్రామాల్లో అభివృద్ధి పనులు ముందుకు సాగడంలేదని, రాజకీయ విభేదాలు, కక్షలు పెరుగుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. సర్పంచులకు గౌరవ వేతనం రూ.5వేల నుంచి రూ.30వేలకు పెంచాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎమ్మెల్యేకు రూ.2.75లక్షలు ఇస్తుంటే సర్పంచులకు కేవలం రూ.5వేలు ఎలా సరిపోతాయని ప్రశ్నించారు. ఆగస్టు 8వ తేదీన సర్పంచులు నిర్వహించనున్న 'చలో హైదరాబాద్' కార్యక్రమానికి బీసీ సంఘాలు సంపూర్ణ మద్దతు ఇస్తున్నట్లు కృష్ణయ్య ప్రకటించారు. ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చేందుకు కృషి చేస్తానని స్పష్టం చేశారు.

'ఫార్మా-డి అభ్యర్థులకు అవకాశమివ్వండి'

ఈనాడు, హైదరాబాద్: సామాజిక ఆరోగ్య సేవకులుగా పనిచేయడానికి ఫార్మా-డి అభ్యర్థులకు అవకాశం కల్పించాలని డాక్టర్ ఆఫ్ ఫార్మసీ అసోసియేషన్ (డీపీఏ) జాతీయ అధ్యక్షుడు సాయికుమార్.. కేంద్ర ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి హర్షవర్ధన్‌కు ఆదివారం వినతిపత్రం అందజేశారు. నర్సులు, ఆయుష్ వైద్యులను క్షేత్ర, మధ్య స్థాయి వైద్యసేవల్లో అనుమతించేందుకు జాతీయ వైద్య కమిషన్-2019 బిల్లులో పొందుపరిచిన వెసులుబాటును ఫార్మా-డి అభ్యర్థులకు కూడా కల్పించాలని కోరారు.

హుస్సేన్‌సాగర్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రద్దు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ముంబయిలో భారీ వర్షాల కారణంగా పలు రైళ్ల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగింది. హైదరాబాద్ నుంచి ఈ నెల 28న ముంబయికి వెళ్లాల్సిన హుస్సేన్‌సాగర్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రద్దయ్యింది. 29న ముంబయి నుంచి హైదరాబాద్‌కు వచ్చే రైలును కూడా రద్దు చేశారు. రక్సౌల్-హైదరాబాద్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌ను ఆదివారం దారి మళ్లించి నడిపారు.

ఇస్రో కేంద్రంపై తిరిగిన అనుమానిత విమానాలు

చెన్నై, న్యూస్‌టుడే: తిరునెల్వేలి జిల్లా మహేంద్రగిరిలోని ఇస్రో కేంద్రంపై అనుమానిత విమానాలు తిరిగిన విషయం చర్చనీయాంశమైంది. ఇస్రోకు చెందిన ప్రొపల్షన్ కాంప్లెక్స్ తమిళనాడులోని తిరునెల్వేలి జిల్లా మహేంద్రగిరిలో ఉంది. ఉపగ్రహ ప్రయోగాలకు అవసరమైన జీఎస్ఎల్వీ రాకెట్ ఇంజిన్లు, విడిభాగాలను ఇక్కడే తయారు చేస్తున్నారు. కేంద్ర పారిశ్రామిక భద్రతా దళం (సీఐఎస్ఎఫ్) రక్షణ వలయంలోని ఈ కేంద్రంపై శనివారం తెల్లవారుజామున రెండు అనుమానిత విమానాలు తిరిగినట్లు విధుల్లో ఉన్న సీఐఎస్ఎఫ్ సిబ్బంది స్థానిక అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. అక్కడి అధికారులు వెంటనే దిల్లీలోని ఉన్నతాధికారులకు ఈ విషయాన్ని చేరవేశారు. వారి సూచన మేరకు పణకుడి పోలీసులకు సీఐఎస్ఎఫ్ సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ రవీంద్రన్ ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు ఈ ఘటనపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసి విచారణ చేపట్టారు. 2015లో మానవ రహిత విమానం ఒకటి ఇదే రీతిగా వెళ్లింది. మళ్లీ 2017 ఆగస్టు 24, సెప్టెంబరు 25 తేదీల్లోనూ అనుమానిత విమానాలు ఇదే విధంగా తిరగడం గమనార్హం.

8.5 crore+ HEROES
అవధులు లేని అనుబంధాలు
World leading brands from the House of Hero
Splendor+ Super Splendor iSmart+ Passion Pro Glamour HF Deluxe Maestro Edge Pleasure Destini 125
₹2500/-** బీమా రంగపు ఉద్యోగులకు నగదు ప్రయోజనం
Paytm mall ₹1800/- వరకు క్యాష్‌బ్యాక్**
HeroMotoCorpIndia @HeroMotoCorp HeroMotoCorpLimited TheHeroMotoCorp heromotocorp.com
India's First 5 Year Warranty *Conditions apply

Regd. Office: Hero MotoCorp Ltd., 34, Community Centre, Basant Lok, Vasant Vihar, New Delhi - 110057, India. CIN: L35911DL1984PLC017354. Accessories and features shown may not be a part of standard fitment. Always wear a helmet while riding a two-wheeler. For further information, please contact your nearest Hero MotoCorp's dealership or contact on our Toll Free No.: 1800-266-0018 or visit our website www.heromotocorp.com. *As per cumulative dispatch numbers till September 2018. #Offer is applicable on all Hero scooters. ^This offer is valid till 31st July 2019. Terms and conditions apply. This offer is applicable on the select states only. Customers can either avail Exchange bonus or Loyalty bonus offer. This offer is applicable in select towns of Hyderabad, Karimnagar, Warangal, Visakhapatnam, Vijayawada, Guntur, Gudivada, Narasraopet. **Terms and conditions apply.

AUTHORISED DEALERS: Karimnagar: Bharadwaj Hero, Ph: 7799766341. Devesh Hero, Ph: 7799766346.

JWT.5455.2019TEL

Editor: Ramoji Rao, Printed and Published by him on behalf of Ushodaya Publications, a division of Ushodaya Enterprises Private Limited, and printed at Eenadu Press, Alugunoor, Karimnagar - 505 527, Telangana. Cell: 99590 21802, 99590 21803 RNI No. 52793/92, Regd. No. G/RN/KAR/48/2018-20 Eenadu, Karimnagar. Air surcharge extra. Mumbai, Kolkata, Goa. Re.1-00, Portblair Rs.10.00